Patents i Marques
Fina & Roure
Via Laietana, 30 - Tel. 12733 (automàtic)

LA PUBLICITAT

ANY L.—NUM. 16,994.—PREU: 10 CENTIMS
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, PLAÇA DE CATALUNYA, 3.—TELEFON 11016
BARCELONA, DIMARTS, 25 DE SETEMBRE DE 1928
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER BARBARA, 11 I 13.—TELEFON 19603

LLET CONDENSADA

CRONICA

El pacte naval franco-britànic

D'uns quants anys ençà, París parla anglès; cal només presen-se seguit d'una maleta perquè us rebin amb una salutació angle-. Mai cap altra llengua estrangera hi havia estat escoltada amb sollicitud ni apresa de tan bon grat. Els humoristes, els autors satírics i els caricaturistes, han trobat en aquesta amable condescendència una primera matèria grassa. i l'han explotada copiosament. Però l'anglès que parla París li ha arribat d'Amèrica. Fa uns quants mesos que estadístiques oficials americanes denunciaven la quantitat fabulosa que el turisme americà havia importat a Europa en un any, i no cal dir que França encaixà una part molt considerable d'aquesta preciosa importació.

Els americans paguen perquè els parisencs els escoltin en anglès, i els parisencs s'hi resignen generosament. Aquest exercici lingüístic, però, els ha permès d'enamorar-se dels anglesos de l'altra banda del canal. L'actitud de la Premsa francesa amb motiu de la representació de "Napoleó IV", de Maurice Rostand, ha estat tan sensible com esqueia al paper femení que juga amb l'anglès. La descortesia del fill de l'autor de "Chanteclair" ha desfermat indignacions cavalleresques; ell, l'ofès, amb prou feines s'hi ha torcat el llavi: coses de dones, ha dit.

Les dues nacions enamorades, en penyora d'aquest primer amor, covaven un pacte naval que era una incògnita que tenia encuriosits els veïns, sobretot els que prengueren part en aquella conferència naval dita la Conferència dels Tres, celebrada a Ginebra ara fa un any. Els Estats Units van jugar-hi un paper molt agraït. La seva posició era immillorable: si el seu punt de vista era admès, en sortien guanyant, si no ho era es quedaven com abans; el fracàs els deixava en una situació molt folgada, la iniciativa els feia quedar bé com a gent de pau.

Ara aquest pacte naval franco-britànic se'ls podia convertir en una pedra a la sabata. La publicació d'un text secret referent a aquest pacte, divulgat pel *New-York American*, ha destruït l'intergant. El document és autèntic; ha estat subtilitzat o adquirit en algun centre diplomàtic francès. És una circular del ministre d'Afers estrangers de França als ambaixadors del seu país. El document no és comprometedor, però la publicació sensacional ha inquietat la parella europea. El mestre americà d'anglès ha inflat les galtes per espantar la deixebla, però mira de reüll el seu rival del mateix idioma. El president Coolidge diu que interrogarà severament la parella culpable. Anglaterra, si s'escaigués, podria posar en peu de guerra un eixam de petits creuers, i això als americans els fa arrufar les celles; la Conferència dels Tres no anava per aquest camí.

Mentrestant l'Assemblea de la Societat de Nacions ha aprovat la proposició de Paul Boncour sobre la reducció d'armaments. L'ària ha estat aplaudida; ara només falta aprovar una altra proposició sobre l'augment de bones voluntats.

CARLES CAPDEVILA

Full de dietari

I ELS INFANTS?

Per a les persones grans la *rentrée* té mil encisos. La majoria ja estaven amb ànsia de reprendre la vida ordinària: els marits experimentaven ja la fatiga de dinar al restaurant i de passejar per un pis gairebé desert on els mobles enfundats podien fer l'efecte de fantasmes; àdhuc la llibertat, que a la primeria, potser va encomanar-los un cert optimisme, ara els pesa una mica... Les senyores no cal dir amb quin delit reprenen el governament del pis i la preparació de la temporada hivernenca. Les minyones de servei tornen a ciutat com si tornessin de l'exili. No és pas tot u la laxitud de les diversions camperoles o la densitat dels deficients urbans! A cada cantonada un adroguer, plaça enorme i variada, carrers animats, aparadors illuminats; *Bohèmies* i *Globus captius*, cines acollidors, "treiatos"...

Els únics que no acaben de trobar el compte en aquest moment de la tornada a ciutat dels bons burgesos, són els infants. La llibertat que tenien a fora no la tenen pas en llur domicili barceloní. Per gran que sigui, els dóna la sensació d'una gàbia. Si surten a passeig (que en general no surten gaire), van a remolc de la mama o de la minyona, entren i surten a les botigues; es cansen; s'ensopeixen.

Els jardins que podrien aconsolar-los i eixeribir-los, són escassos i mal collocats. ¡Quants són els que per anar al Parc de la Ciutadella han de fer un veritable viatge! No cal dir el que representa per a la majoria enfilar-se a Montjuïc o bé acostar-se als boscos municipals del Tibidabo. Els uns s'han d'acontentar — migradíssim consol! — amb la plataforma de la plaça de Catalunya, o amb el jardinet de la plaça d'Urquinaona, o de la plaça de Tetuan. D'altres no poden ni pensar en aquests minúsculs oasis.

—Adoro els infants,—deia l'abat Galieni—ornament dels salons del París setcentista. Els adoro sobretot quan ploren.

—¿Per què precisament quan ploren?—li demanaven.

—Per què se'ls enduen.

¡Si almenys se'ls enduguessin a pasturar en un square ajardinat amb gràcia i ben incomunicat del trànsit! El cinisme de l'abat napolità resultaria menys cruel.

CARLES SOLDEVILA

L'Africa continent de moda

La raça humana ha començat en el desert de Kalahari. Aquesta és la conclusió a què ha arribat l'expedició Cameron-Cable, vinguda expressament d'Amèrica per trobar el bressol de la humanitat. El geòleg de l'expedició ha descobert que no hi hagut cap canvi geològic en el desert de Kalahari, d'ençà de l'aparició de l'home a la terra i altres savis que l'acompanyen anuncien que han trobat proves suficients per demostrar, que l'escenari de la primera aparició humana ha estat l'Africa i no l'Asia.

Decididament, l'Africa està de moda.

...mon Artigues, guanyador de la III Travessia del Port de Barcelona, en arribar a la fita al moll de la Barceloneta

CATASTROFE AL TEATRE «NOVEDADES», DE MADRID

Un incendi, iniciat a l'escenari, destrueix l'edifici i vuit cases veïnes. A conseqüència del foc i del pànic que provoca el sinistre, moren més de vuitanta espectadors i resulten ferides unes tres-centes persones

LA PRIMERA NOTICIA NO FEIA PREVEURE UNA TAN GRAN CATASTROFE

Madrid, 24.—Anit passada, durant la representació, un incendi formidable ha destruït el teatre de Novetats, situat al carrer de Toledo. El foc s'ha propagat a les vuit cases veïnes. Hi ha hagut pànic i confusió que han produït escenes de terror. A conseqüència de la catàstrofe, hi ha alguns morts i molts ferits.

EL FOC ES PROPAGA EN CINC MINUTS I LES FLAMES ES VEIEN DE TOT MADRID

Madrid, 24.—Un xic abans de les nou començaren a veure's des de tots els llocs de Madrid, àdhuc els mes llunyans, grans flames que oferien un aspecte imponent. La gent es llançà al carrer, i en grans masses es dirigí envers el lloc on tenia origen el foc. Aviat va córrer la veu que el foc era al carrer de Toledo, a l'edifici del teatre de Novetats. Aquest carrer, i tots els dels voltants, es trobaven atapeïts de públic, i s'hagué d'interrompre el tràfec rodat.

Una vegada al lloc del succés, en esbrinar-se les causes, poguérem assabentar-nos que mentre es representava el darrer acte de l'obra "La mejor del puerto", hi ha un moment que figura un aparell de radiotelefonia que comunica amb un vaixell situat a la part posterior de l'escenari, i en efectuar-se aquest truc saltaren algunes espurnes i prengueren en una decoració situada al darrera, composta, en la seva major part de cadenes de paper, car aquesta decoració servia per a un quadro de l'esmentada obra que representa una revetlla.

El foc es propagà amb rapidesa, i en cinc minuts les flames embolcallaren completament la part alta de l'escenari.

El teatre, com a dia de festa, era atapeït de públic, i en produir-se l'incendi els llums s'apagaren, degut a haver-se fos la installació, a conseqüència d'un curt-circuit.

La confusió que es produí entre els espectadors fou indescriptible. No funcionà el teló d'aigua. Dones, homes i nens esclataren en crits esgarrifosos, i la confusió transcendí al carrer immediatament.

L'ALARMA EN EL VEINAT I LA CONFUSIO EN EL TEATRE

Entre el veïnat es produí gran alarma, i els balcons de totes les cases foren materialment plens de públic. Aviat la columna de foc devorà l'escenari, illuminant el teatre, i es produïren escenes esgarrifoses. Els espectadors, volent sortir tots els primers, taparen les sortides, i no atinaven a trobar-les degut a la fosca i a la confusió, sobretot a l'amfiteatre. El públic d'aquest, en intentar baixar, com que el foc era tan imponent, s'atropellà per les escales, i molts caigueren emolcallats entre les runes. Les dones i nens feien planys anguniosos, i el públic, en la precipitació per arribar a les portes, rodava per les escales. Molts perderen el coneixement, altres resultaren ferits, i d'altres morts.

ELS BOMBERS I LES AUTORITATS EN EL LLOC DEL SUCCES

El foc, per moments, va prendre proporcions imponents. Tots els parcs de Madrid del Servei d'incendis, a les ordres dels germans Monasterio i tot el personal de servei, acudiren al lloc de l'incendi així com també els qui estaven francs de servei. També hi acudiren els tancs del servei de neteja de l'Ajuntament, diverses comissions de la Creu Roja, forces de tots els cossos de la guarnició i els motoristes de la policia urbana, que treballaren, junt amb la Creu Roja, en la conducció de ferits a les diverses cases de socors de Madrid.

Així que s'assabentà del succés, el president del Consell es presentà al lloc del sinistre, acompanyat del general Lossada. També eren presents el governador civil de Madrid, l'alcalde, el Jutjat de guàrdia, el capità general, el ministre de la Governació i totes les altres autoritats.

El comandant Tanguas, qui manava la guàrdia de seguretat, malgrat no tenir notícia de com es trobaven la seva muller i la seva filla, que presenciaven la representació, sense saber res d'aquestes, no se separà del lloc del succés donant ordres per a la millor organització del serveis d'ordre. Sortosament, aviat tingué notícies que la seva família era al seu domicili salvada, i va rebre la notícia amb la joia que és de suposar.

L'aglomeració de públic cada vegada era més gran, i arribava fins la Porta del Sol.

Per a contenir la gran gentada una secció del regiment d'infanteria de León i el 27 terç de la guàrdia civil es presentaren a aquells encontorns. També acudiren tota la guàrdia de seguretat, municipal i posteriorment forces d'enginyers, cavalleria i infanteria.

EL CAP DEL GOVERN VOL DONAR L'EXEMPLE

El marquès d'Estella, en arribar al lloc del sinistre, canvià impressions amb el general Martínez Anido, i donà ordres durant alguns moments.

El president va veure començar el trasllat a la Casa de Socors dels ferits que sortien del teatre. presa de gran pànic. i els que n'eren extrets.

Quan va veure que ja treballaven els bombers, el president digué:

—Senyors, això és una catàstrofe horrorosa. Milers de famílies ploren llur gran desgràcia; però jome'n vaig, perquè creo que haig d'ésser el primer a donar exemple, apartant-me d'aquest lloc perquè els cridats a fer-ho puguin treballar sense obstacles.

A continuació se n'anà el marquès d'Estella, i es quedaren el general Martínez Anido i d'altres autoritats.

L'ASSISTENCIA DELS FERITS

Molts dels ferits foren assistits a les cases dels voltants per metges que es presentaren espontàniament, per oferir-se a atendre els ferits. Els altres foren conduïts en camions, taxímetres, cotxes del Municipi etcètera, a les diferents Cases de Socors àdhuc a les més apartades, entre elles a les de Chamberí i Quatre Camine.

També s'utilitzaren totes les Policlíniques, àdhuc la del Ministeri de la Guerra.

A l'hira d'aquesta conferència (tres de la matinada), és impossible determinar encara el nombre de morts.

Els bombers no han pogut aconseguir encara arribar a l'amfiteatre, i, dels passadissos, plens d'aigua i sang, han estat trobats diversos cadàvers.

A l'escala esfondrada apareix un munt de cossos.

Al Teatre de La Latina hi hagué també gran alarma en saber-se la notícia de l'ocorregut a Novetats, que està molt prop a aquest.

El públic, en saber que hi havia foc sortí precipitadament, i se suspengué en aquest teatre la funció de la nit.

UN EMPRESARI FERIT

Als primers moments la confusió fou enorme i els treballs de salvament començaren amb moltes dificultats. Prengueren part en aquests treballs molts veïns de les cases pròximes. Es pogueren treure infinitat de ferits mig asfixiats, entre ells l'empresari Josep Burriel, ex-periodista i redactor que fou de "La Jornada", que formava empresa amb Càndid Trujillo.

El senyor Burriel, que era al pati de butaques, a l'última fila, esperava que se salvés tothom, però aviat el foc arribà on ell era, i, arrastrat per un dels acomodadors, sortí fora: en aquest moment perdé la cartera, el rellotge i tots els documents que portava.

Un cas de tristesa fou el d'una dona que després de curada de primera intenció es dirigí altra vegada al teatre per veure si trobava el seu fill.

Les cases de socors de tot Madrid s'ompliren ràpidament de ferits. A la del districte de la Latina n'hi havia 68.

AUXILIS ESPIRITUALS

El dean de Menorca, que accidentalment es troba a Madrid i que es dirigia al seu domicili, situat davant del lloc del succés, acudí corrent a la casa de socors del districte de la Latina, on va prestar els auxilis espirituals als ferits que es trobaven gravíssims. Entre aquests figurava una una dona de 35 anys, muller d'un altre ferit greu.

ES CREA UNA PART DE LA RECAPTACIO

El senyor Trujillo, que, com diem, formava part de l'empresa, després de salvar-se i prestar assistència a alguns dels ferits, acudí a la taquilla i recollí 3.149'45 pessetes, que dipositá al bar La Paloma, situat davant del teatre de Novetats. Es cremaren 11.000 pessetes en bitllets, quantitat destinada a pagar la nòmina d'aquesta setmana.

El foc es propagà ràpidament a les cases pròximes, els veïns de les quals les desallotjaren i ompliren els carrer d'utensilis i mobiliari.

CADAVERS A LA PART ALTA DE L'EDIFICI

També es va saber que les escales i el pati alt de l'edifici estaven plens de persones carbonitzades, i que en una d'aquestes escales, que conduïa als pisos alts, hi havia deu o dotze cadàvers. D'una de les comunes fou tret un individu anomenat Gustau Garcia, amb una forta excitació nerviosa. Quan pogué calmar-se, manifestà que no creia escapar-se de la mort, car, impulsat per la gent, anà a parar a la comuna, on aviat caigué la porta i entraren les flames.

LA FE D'UN EMPRESARI

L'empresari senyor Buriel portava a la butxaca un crucifix del qual diu que no se separa mai i creu que a això deu la vida.

A la casa de socors de La Encomienda foren assistits 30 ferits, molts d'ells gravíssims.

En declarar-se l'incendi al teatre els dependents del bar de Leopold Garcia i un germà d'aquest obriren les portes del carrer de Las Velas, que estaven tapiades, i així contribuïren a què es poguessin salvar més espectadors.

POQUES VICTIMES ENTRE EL PERSONAL DEL TEATRE

El personal del teatre no ha sofert ferides d'importància. Els artistes tampoc. Molts d'aquests sortiren al carrer amb els mateixos vestits que portaven en escena, i moltes artistes sortiren al carrer en mallot. L'artista Videgain penetrà a la seva cambra així que es declarà l'incendi, però no pogué recollir res, perquè hi arribaren aviat les flames. Tots els artistes han perdut el vestuari. Lluïsa Viedin, primera tiple, ha perdut una preciosa collecció de mantons, composta de deu d'aquests, i totes les joies i el vestuari que tenia per a la seva carrera artística.

PRIMERES XIFRES DE VICTIMES

Fins ara se sap que hi ha 25 ferits gravíssims, alguns en estat preagònic; 117 de pronòstic reservat, i 23 lleus, que han rebut assistència, entre altres establiments benèfics, a les Cases del districte de l'Enclusa, plaça Major i Encomienda.

Al teatre sembla que hi ha 25 o 30 morts, entre les runes, però d'això encara no se'n sap res, cap el Jutjat no ha pogut entrar-hi encara, per no estar completament apagat el foc, i per seguir a les fosques l'amfiteatre, galeria, soterranis, etcètera, i es creu que en tots aquests llocs es troben moltes víctimes, gairebé totes elles cadàvers.

A dos quarts de dues de la matinada ha aparegut un de cadàvers a l'escala esfondrada. Molts d'ells apareixen amb les mans agafades a la barana. L'espectacle és molt macabre i imponent.

UN GUARDIA ES TORNA BOIG

Es tenen notícies que un guàrdia de Seguretat s'ha tornat boig a la Casa de Socors a conseqüència de la impressió rebuda.

COM ES CALA FOC

Heus ací com s'originà l'incendi: Se celebrava la segona secció de la tarda i s'estava representant "La mejor del puerto".

Al teatre hi havia dos terços d'entrada.

Al pati de butaques el públic ocupava fins a la fila 14.

Les llotges estaven gairebé ocupades i als amfiteatres i entrada general el personal era nombrós; hi abundava, com a dia de festa que era, les dones i els nois.

Havia acabat el primer quadro del segon acte de l'obra, i amb la bateria encesa, el públic esperava que s'aixequés la cortina per a començar el segon.

Aviat es notà que quelcom extraordinari passava de teló endins.

Els espectadors de les primeres files oïren clarament les paraules: "Calma! Calma! Ese telón abajo. Ese telón abajo", i després veus indistintes de "Fuego! Fuego!"; i corredisses precipitades.

Una gran inquietud s'apoderà de tots els espectadors.

Alguns acomodadors foren els primers de córrer cap als passadissos per a esbrinar què passava dintre.

Entretant Cayo Vela, que dirigia l'orquestra, no esperà el senyal de començar, sinó que, empunyant la batuta, donà ordre a l'orquestra que ataqués, per apagar les veus de l'inferior i evitar una sortida precipitada del públic.

No pogué aconseguir-ho.

LA CONFUSIO QUAN ELS ESPECTADORS S'ADONAREN DE LES PROPORCIONS DE L'INCENDI

A penes iniciats uns compassos es veié sortir per la part alta de l'embocadura dues grans columnes de fum, seguides d'unes flames, i llavors ja el pànic s'apoderà de la multitud, que cercà hororitzada, sense respectar sexes ni edats, les portes de sortida.

Aquesta informació continua a la pàg. 6

COMENTARIS

L'incendi del «Novedades»

La catàstrofe del teatre de "Novedades", de Madrid, ha causat a Barcelona una gran impressió. Barcelona s'ha associat al condol de Madrid. Tarda enllà, a cada taula de cafè es parlava de l'incendi de "Novedades"; més que els episodis del sinistre, eren les víctimes, el gran nombre de morts, l'única cosa que interessava la gent. I en cada grup hi havia una gran pietat pels morts i ferits.

Pertoca a Madrid la trista desgràcia d'haver batut tots els rècords d'aquesta índole. Exceptuant el vent, que es va abstenir, i el detall que el teatre no era ni mig ple, molts altres elements tràgics han cooperat al desastre, i el teatre ha cremat en un instant, en un deliri espectacular, en plena nit, mentre una multitud pintoresca i, davant de tot, els nombrosos equips de salvament, les autoritats, la gent que conduïa els ferits, els que sortien del teatre aterroritzats, les artistes en mallot, contemplava la foguera amb el convenciment que allà dins morien moltes persones i, amb un esperit de sacrifici que honora tota una ciutat, molts ciutadans es jugaven la vida.

Ple de material combustible i empolsinat de tècnica teatral, el teatre ha posat punt a la seva història oferint un espectacle que, en aquests casos, només donen aquests edificis construïts en forma de pou. Des d'una finestra alta — diuen els diaris — on tenia la sortida l'habitació d'un sagristà que vivia al teatre, algunes persones pogueren contemplar el pou espantós i el foc crepitant en remolí i udolant com el xuclador del Maelstrom que descriu Edgar Poe.

Retreure en aquesta hora el clixé de la serenitat com a principal agent de l'ordre públic en el moment de produir-se una catàstrofe ens sembla menys real que el centenar de morts del "Novedades", els centenars de ferits i l'espectacle de l'incendi.

Cal no obstant recollir — perquè aquesta causa és més eficient — alguns detalls sobre l'estat de l'edifici. El teatre era vell, molt vell, ple de corredors esquifits i de deficiències. La barana de l'escala no pogué resistir l'empenta de la gent; no funcionà — sembla — el teló d'aigua ni el teló metàllic. També pot llegir-se que hi havia una escala de vuitanta centímetres d'amplada, en la qual escala han estat recollits quaranta-set cadàvers.

Degut potser a què l'art del teatre no és un gran negoci, l'arquitectura teatral no ha produït a Espanya cap edifici que pugui passar a la història de l'arquitectura. No obstant, hi ha molts teatres dels quals pot dir-se que el valor de l'edifici, prescindint del terreny, és inferior al valor d'una quarta part de la xifra d'afers de qualsevol temporada magra. Com si volguessin acreditar que l'art teatral de la nostra època és, en general, un art inferior, tot perspectiva, en molts teatres hi ha més fusta que pedra i maons, i tot és paper i cartó, bambalines, serpentines i purpurina. I hi ha una tolerància pels edificis caducs i per les installacions elèctriques deficientíssimes i voltades d'elements de perill. Es tolera que els teatres no tinguin calefacció i que sigui possible que, a l'hivern, cinquanta persones puguin sortir de la funció amb un fort refredat.

Caldria potser reforçar la vigilància, potser refer la llei d'espectacles o, simplement, fer una inspecció minuciosa a totes les sales d'espectacle. Però el teatre viu d'una màgia, d'una simpatia i té una força d'atracció i un art de lligar amistats i de plorar misèria que fa que tot se li perdoni en nom de l'art.—M. B.

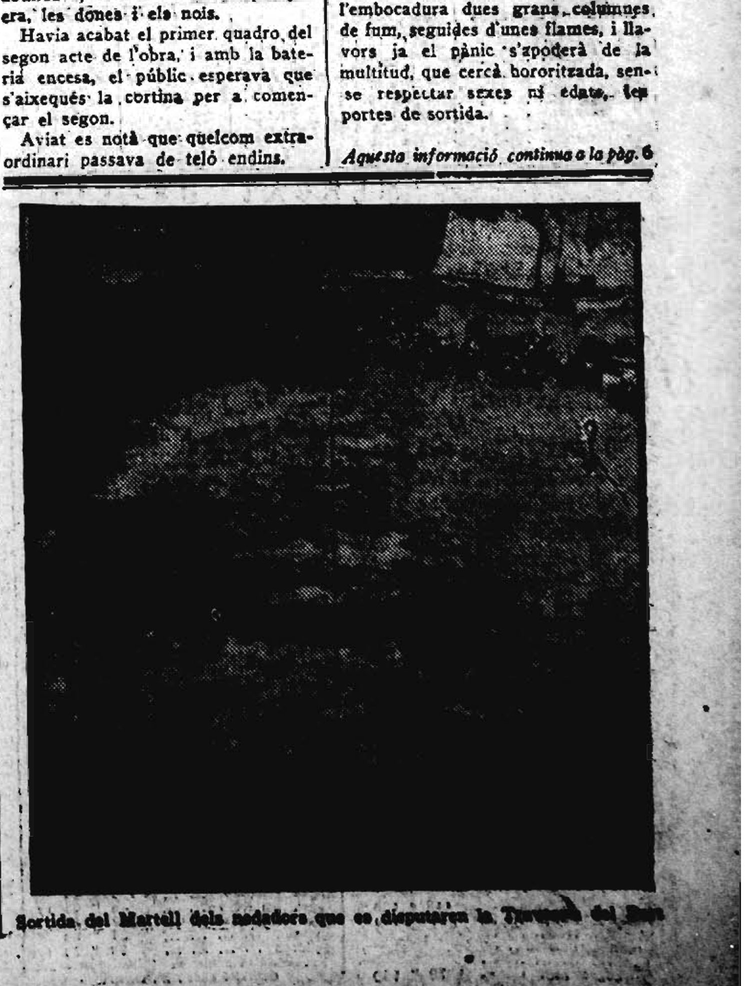

Sortida del Martell dels nedadors que es disputaren la Travessia del Port

BORSA - FINANCES

L'estabilització del canvi

Els fets volen desmentir altra vegada el títol que hem donat a aquests comentaris sobre els moviments del canvi de la pesseta, des del dia en què començà a actuar el nou Comitè de vigilància dels canvis a disposició del qual es posaren els crèdits obtinguts a l'estranger i se li oferí la possibilitat de mobilitzar quantitats importants del compte corrent en or de què el Tresor pot disposar. Ja vàrem dir que, quan el Govern després d'actuar sobre els mercats monetaris per defensar el canvi de la pesseta cregué convenient dotar d'un organisme propi aquesta funció de vigilància, la tendència de la pesseta era a la baixa, tot i no ésser aquesta gaire pronunciada. Dues collites dolentes de cereals feien preveure un augment del valor de les importacions, la minva que s'ha produït en l'emigració durant els darrers anys ha de repercutir en les trameses de diner des d'Ultramar i d'altra banda el turisme estranger no ha augmentat encara de manera important per compensar ni en part petita aquestes minves en la part activa de la balança de pagaments. El moment escollit no ha estat dels més propicis per a obtenir una estabilització duradora del canvi. L'haver d'oposar-se a una tendència poc pronunciada, però seguida, de baixa en el canvi d'una moneda pot ocasionar despeses d'importància. Així fou com a Itàlia i França s'evaporaren ràpidament la major part dels crèdits en dòlars obtinguts de la Banca Morgan.

CANVI DE LA PESSETA A NOVA YORK
(dòlars per 100 pessetes)

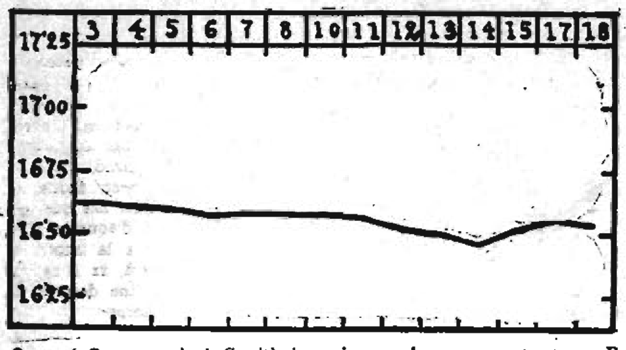

Quan el Govern creà el Comitè de vigilància dels canvis es produí un moviment d'expectació en les Borses estrangeres, que en el primer moment cregueren que s'anava a una revalorització ràpida, i vingué en tres dies una puja del 2 per 100 en el valor internacional de la pesseta. Quan veieren, però, que el Govern si es decidia a revaloritzar ho faria per etapes successives i meditades, única manera d'evitar greus perjudicis a l'economia del país, les ofertes de pessetes recomençaren, i a pesar de l'intervenció oficial els canvis han tornat a pujar i la pesseta es troba a poca distància del nivell que tenia a començos del mes passat. En el gràfic que publiquem avui es veu clarament com la tendència a la baixa, que es manifestava en setmanes anteriors, continua, aguditzant-se el 12, 13 i 14 de setembre per les noves exagerades que sobre el fracassat complot corrien per la premsa estrangera. Però, a pesar de tot, el Comitè dels canvis té medis per evitar aquestes davallades, si vol i sap utilitzar-los. No és en circumstàncies normals quan es creen aquests organismes i es negocien crèdits a l'estranger, sinó que les proves de llur eficàcia han de donar-les en els moments difícils.

Els moviments d'especulació sobre els canvis, quan són ben organitzats constitueixen un cercle per on van donant voltes les operacions de compres i vendes alternades. L'element més fluix del cercle és el que rep sempre a darrera hora i sobretot quan l'element oficial interventor pot ésser l'element més fluix per comptar amb pocs diners o pocs tècnics per manejar-los. Es, per això que dèiem en un article comentant l'obtenció de crèdits que aquests solen ésser com una mena d'esquer per als especuladors d'empenta. Les intervencions oficials damunt els canvis acostumen a realitzar-se en gran secret — un secret relatiu, és clar, per als Bancs que posseeixen un bon servei d'informació. Aquí s'ha fet, en canvi, acompanyada de notes oficioses, i ja que s'ha fet així, potser fóra preferible acabar de fer públiques les actuacions i fixar el tipus d'estabilització de fet que es vol assolir. D'aquesta manera resultaria més exposat especular, perquè molts incautes no s'afegirien a la maniobra.

METRIOS

SOLER I TORRA Gmans

BANQUERS

BITLLETS

Francesos, 23'80 per 100.
Anglesos, 29'43 ptes.
Italians, 31'80 per 100.
Belgues, 84'30 per 100.
Suissos, 116'85 per 100.
Portuguesos, 0'25 pessetes.
Alemanya (Reichsmark), 1'44 pessetes.
Austria (Schilling), 0'82 ídem.
Txecoslovàquia, 18 per 100.
Holandesos, 2'40 ptes.
Rússia (Tchervonetz), 17'00 íd.
Grècia, 7'50 per 100.
Suècia, 1'60 ptes.
Noruega, 1'59 ídem.
Dinamarca, 1'60 ídem.
Finlàndia, 14 per 100.
Romania, 3'25 per cent.
Bulgària, 4 per 100.
Turquia, 2'65 pessetes.
Estats Units, 6'06 ídem.
Canadà, 5'96 ídem.
Argentins, 2'55 ídem.
Uruguais, 5'90 pessetes.
Xilens, 0'70 pessetes.
Brasilers, 0'67 pessetes.
Bolivians, 1'15 pessetes.
Colombians, 5'50 ídem.
Peruans, 21'50 íd.
Paraguais, 0'10 pessetes.
Venezuela, 1'00 ídem.
Japonesos, 2'50 pessetes.
Algerins, 23'50 per 100.

Fills de F. Mas Sardà
BANQUERS
Rambla del Centre, núm. 1
Davant del Gran Teatre Liceu

Negociem els Cupons venciment primer d'octubre

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

Article Mercat	Mesos	Tancs Precedent	Tancs D'avui	Alça	Baixa
Cafè Nova York	Desembre		16.34		
	Març		15.79		
	Maig		15.62		
	Juliol		15.30		
Sucre Nova York	Desembre	2.15	2.11		4
	Març	2.21	2.17		4
	Maig	2.27	2.23		4
	Juliol	2.35	2.31		4
Sucre Londres	Desembre	13.5 1/4	13.3		2 1/4
	Març	13.10 1/2	13.8 1/4		2 1/4
	Maig	14.1 1/2	14.0		1 1/2
	Oct.	14.3	14.1 1/2		1 1/2
Blat Xicago	Setembre	114 1/4	114 5/8	3/8	
	Desembre	116 1/4	118 5/8	23/8	
	Març	123 1/4	122 7/8		3/8
Moresc Xicago	Setembre	102 3/4	104 1/2		
	Desembre	78 1/4	77 7/8		
	Març	80 3/8	79 3/8		
Blat Liverpool	Octubre	8.9 1/8	9.0 3/8	3 1/4	
	Desembre	8.11 1/4	9.2 7/8	3 5/8	
	Març	9.1 3/8	9.5	3 5/8	
Metalls - Londres					
Coure comptat		64.10.0	64.11.3	1.3	
» 3 mesos		65.01.3	65.03.9	2.6	
Estany comptat		219.17.6	220.08.9	11.3	
» 3 mesos		214.17.6	215.12.6	15.0	
Plom comptat		22.00.0	21.18.9		1.3
» termini		21.13.9	21.13.9		
Spelter comptat		24.12.6	24.06.3		6.3
» termini		24.10.0	24.08.9		1.3

BORSA DE PARIS

	Tancs	Després
Londres	12414	12414
Nova York	95595	2560
Bèlgica	35550	35550
Espanya	42275	42225
Itàlia	13395	13360
Suïssa	49250	49225
Dinamarca		102650
Holanda	102650	
Noruega	682	
Suècia	68525	
Praga		
Romania	1550	
Portugal		
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Alemanya		

BORSA DE LONDRES

Nova York	48494
Holanda	120925
França	12412
Bèlgica	349065
Itàlia	9272
Alemanya	203435
Suïssa	252075
Espanya	2939
Dinamarca	181925
Suècia	181325
Noruega	181925
Lisboa	10762
Praga	16356
Austria	344300
Argentina	4731
Rio Janeiro	590
Montevideo	5050
Xile	3943
Portugal	4731
Buenos Aires	
Valparaíso	

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra nou. 48 a 48 1/2
Castella nou... ...
Manxa nou... ...
Extremadura nou... 47 1/2
Urgell i Segarra, novell. 47 » 48
(Preus en pessetes els 100 quilos, sense sac, damunt vagó origen).

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata... 36 3/4 a 37 1/4
Moresc Java... ...
Moresc Cinquantí... 36 1/2 » 37
Ordi Extrem. i Manxa...
Ordi Urgell i comarca nou 38 1/2 » 39
Ordi estrangeir... ...
Civada Extremadura... 38 » 39 1/2
Civada Manxa... 38 1/2 » 39
Escaiola Andalusia ... 72 » 75

ARROS

[illegible]

LLEGUMS

[illegible]

MONGETES

[illegible]

CIGRONS

Saio ... 170 a 190
Blancs gr. alt. 44/45. 130 » 132
Blancs gr. alt. 48/50. 116 » 118
Blancs gr. alt. 52/54. 105 » 106
Blancs gr. alt. 58/60. 95 » 96
Blancs gr. alt. 60/65. 90 » 91
Pelons... ... 85 » 90
(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt carro Barcelona).

FARINES

Força ... 90 a 96
Extra local... 68 » 69
Corrent local... » 65
Extra Blanca Castella. 67 » 68
Extravaganda ... 68 » 68
Blanca corrent Castella 64 » 65
Baixa ... 58 » 59
(Preus en pessetes, sac de 100 quilos, damunt carro Barcelona).

DESPULLES

Número 2... 28 1/2 a 30
Número 4... 27 » 27 1/2
Segona... 22 » 23
Tercera... 21 » 22
Quartes... 21 » 21 1/2
(Preus en pessetes els 60 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona).

Menut (prima)... 17 a 17 1/2
Segona... 17 » 17 1/2
Sego ... 14 » 14 1/2
(Preus en rals la quartera de 70 litres, sense sac, damunt carro Barcelona).

ALTRES GENERES

GARROFES

[illegible]

Polpa remolatxa estr. 38 a 38 1/2
Polpa remolatxa país. 26 » 28
Turtó de coco... 36 » 37
Farina de ... 34 » 35
(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt carro Barcelona).

Alfals nou... ...
Palla llarguera... 3 » 3 1/2
Palla curta... 3 » 3 1/2
Palla d'alfals... ...
Trepadella... ...
(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona).

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordis Extrem. o Manxa
Erps nou... 37 a 37 1/2
Titos i guixes... 36 1/2 » 37
Veces Màlaga... 38
Faves país nova... 39 » 40
Faves país novas... 38 » 38 1/2
Ordi Urgell i comarca. 36 » 36 1/2
Civada Manxa... 34 » 34 1/2
» Extrem. ... 32 3/4 » 33
(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen).

ARRIBADES

ESTACIO M. S. A.
(Vagons)

ESTACIO NORD
(Vagons)

PEL MOLL

El Phoscao constitueix l'aliment ideal per a desdejunarse a primera hora del matí. El té i el café excitan l'organisme i el perjudican, mentres que el Phoscao fortifica i estimula sense perjudicar l'estómac.

PHOSCAO

EL MÉS EXQUISIT DELS DESDIJUNIS
EL MÉS POTENT DELS RECONSTITUYENTS

Aliment complet, compost y dosificat judiciosament per a respondre a totes les exigéncies fisiològiques, agradable al paladar i d'una digestibilitat perfecta, el PHOSCAO ha resolt la qüestió de l'alimentació racional dels malalts, dels convalescents i dels vells. Veritable acumulador de forces, el PHOSCAO és aconsellat pels metges als anèmics, als esgotats, a les dones embarassades, a las dides y a tots els que sofreixen d'una afecció de l'estòmac (dispèpsia, gastràlgia, dilatació) o que paieixen amb dificultad.

En farmacias i drogueríes
SE ENVIA GRATIS UNA MOSTRA A QUI LA SOLICITI
Dipòsit: FORTUNY, S. A., 32, Hospital, Barcelona

51

Drs. SERRALLACH Vies urinàries. RAIGS X. Operacions. Impaludització. Pelayo, 40. De 12 a 2 i de 6 a 8. Consulta econòmica. Jovellanos, 9. De sis a vuit.

Balneari Vichy Català

Temporada de 15 de maig a 31 d'octubre

CALDES DE MALAVELLA (immediat estació ferrocarril)
Aigües termals, bicarbonatades, alcalines, lítiques, sòdiques
Malalties de l'aparell digestiu - Fetge - Artritisme en les seves múltiples manifestacions - Diabetis - Glucosúria - Consolidació de fractures

Establiment rodejat de frondosos parcs. Habitacions amb aigua corrent, grans, còmodes i ventilades. Menjadors i cafè espaiosos, salons per a festes. Capella. Il·luminat elèctric. Camps de tennis i altres esports. Garatge. Centre d'excursions cap a la Costa Brava i contraforts del Montseny. Autos de lloguer. Telèfon.

SOLER I TORRA G.MANS

BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13 : Bonsuccés, 1 i 3
MADRID :-: SANT SEBASTIA :-: VICH

NEGOCIEM ELS CUPONS
VENCIMENT PRIMER D'OCTUBRE VINENT

CAMBRA CUIRASSADA :-: CAIXES DE LLOGUER
per guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.		M.		J.	O.	D.
Tanca anterior	1032	949	953	955	954	959	949
Obertura		960	963	965	963	968	959
Segon telegrama	1042	963	967	968	967	972	963
Tanca		953	957	958	957	962	953
Alça	10	4	4	3	3	3	4
Baixa							

NOVA YORK							
Tanca anterior	1890	1863	1850	1851	1843	1867	1861
Obertura		1853	1850	1845	1836	1864	1862
Segon telegrama		1851	1846	1845	1835	1851	1843
Tanca							
Alça							
Baixa							

NOVA ORLEANS							
Tanca anterior	1813	1802	1807	1804		1788	1801
Obertura		1797	1803			1785	1800
Segon telegrama							
Tanca							
Alça							
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Gener Sakellar	Gener Upper	Març Sakellar	Març Upper
Tanca anterior	1742	1755	1157	
Obertura				
Segon telegrama	1735	1750	1174	
Tanca				
Alça				
Baixa				

Alexandria. Tanques del dia — [illegible]

DISPONIBLE EN PLAÇA
Good Middling (Standard Universal)

[illegible] 7.000 [illegible] 8.000

Transferencias

ANUNCIS MERCANTILS

PRODUCTES ALIMENTARIS LA GARZA, S. A.

Pagament de cupó

El cupó número 2 dels Bons 6 per 100, lliure d'impostos, venciment dia 1 d'octubre, es pagarà a partir de la dita data, a la Caixa de la Societat (Còrsega, 213), tots els dies feiners, de tres a set de la tarda.

El conseller-gerent, **Alexandre Pérez Martín.**

COMPANYIA BARCELONESA D'ELECTRICITAT

Sorteig Obligacions
Emissió de 27 d'octubre de 1913

En l'anunci publicat el dia 13 del mes que som donant compte del sorteig celebrat el dia 10 per a l'amortització de les esmentades Obligacions, per error de còpia es feia constar com a amortitzades les Obligacions núms. 26861 a 26870, essent, en realitat, les que s'amortitzaren, les corresponents als números 36861 a 36870.

Barcelona, 22 de setembre de 1928. — El vice-president i director-gerent, **F. Fraser Lawton.**

CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT, S. A.

Com sigui que el propvinent dia 1 d'octubre vencen els cupons números 67 de la sèrie D, 62 de la sèrie E i 53 de la sèrie F, de les Obligacions d'aquesta Societat, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors que a partir de l'esmentada data quedarà obert el pagament dels dits cupons, lliures d'impostos, a la Banca Arnús-Garí (plaça de Catalunya, 22) tots els dies feiners.

Barcelona, 22 de setembre de 1928.

SOCIETAT ANONIMA ELECTRICA DEL CINCA

Com sigui que el dia 30 del mes que som i el dia 1 d'octubre vinent, respectivament, vencen els cupons número 61 de les sèries A i B i número 36 de la sèrie C de les Obligacions d'aquesta Societat, es posa a coneixement de llurs senyors tenedors que a partir de les esmentades dates quedarà obert el pagament dels dits cupons, lliures d'impostos, a la casa de Banca dels senyors Soler i Torra Germans (Rambla dels Estudis, número 13), tots els dies feiners.

Barcelona, 22 de setembre de 1928.

DESPATXOS
per llogar a la Plaça de Catalunya, 3, primer, des de pessetes 90 a 175, amb telèfon, groom i ascensor. Raó: Plaça de Catalunya, 3, primer, de 7 a 8 del vespre.

ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO
HÍGADO - INTESTINOS

GASTRITIS, DISPEPSIA, VÓMITOS, ENTERITIS, ACIDECES, INDIGESTIONES, etc., tómese los famosos
POLVOS DE SALUD DEL Dr. DE COCK
Depósito general: J. Plana Sintas, Provenza, 190. Barcelona

CASA RENÉ
Olis d'oliva garantits
Especialitat en classes fines
Sabons de totes menes
Telèfon automàtic 70241
València, 339, xamfrà Bailén

Aquest número ha passat per la censura governativa

RAQUITISME
S'EVITA I ES GUAREIX AMB LA FARINA FOSFATADA
RICADIN
ACTIVADA AMB ELS RAIGS ULTRA-VIOLETA
Demaneu-la als Centres d'Específics, Farmàcies i als Establiments
ESTEVE RIERA

ACADEMIA PRACTICA

Fontanella, 4. Tel. A 3488. Autom. 16716
COMERÇ I IDIOMES
Fundador: En Miquel Bofill Trias
Director: Pere Pagès Lluís

BATXILLERAT, PERITATGE I PROFESSORAT MERCANTIL, OPOSICIONS. Preparació especial d'acord amb els textos i programes oficials.

Ensenyança pràctica i breu, pel sistema intuïtiu i individual, del REFORMA DE LLETRA, GRAMATICA, ORTOGRAFIA, MECANOGRAFIA, TAQUIGRAFIA, CORRESPONDENCIA COMERCIAL, ARITMETICA, CALCUL MERCANTIL, ALGEBRA, TENEDURIA DE LLIBRES aplicada a tots els rams i empreses, DIBUIX, ARXIU, FITXERS, MAQUINES DE CALCULAR, IDIOMES: FRANCES, ANGLES, ALEMANY, ITALIA, ETC. ESPANYOL ALS ESTRANGERS. TRADUCCIONS

Els participants a la III Travessia del Port a bord d'una "gavina" que els traslladà al lloc de sortida

Bloc del transeünt

Hem celebrat honorablement el centenari del naixement de Tolstoi, publicant diverses obres seves en llengua vernàcula. Apart d'això, les colleccions "A tot vent", "Collecció Univers" i l'editor Antoni López anuncien la publicació de diverses obres dels autors estrangers de més anomenada. I bé: no hem vist, per ara, que se n'anunciés cap de Victor Hugo. Es clar que és molt aviat encara, car tot just començem, però el trobem a faltar.

Nosaltres, que en les nostres primeres lectures vàrem saltar dels fascicles d'aventures a "Nostra Dona de Paris", "Els miserables", "L'home que riu", "Els treballadors de la mar", etcètera, servem d'aquestes obres un record inesborrable i esperem àvidament poder-les rellegir en la nostra llengua, tal com fem ara amb les de l'immortal escriptor rus.

¿Voleu dir que no fóra hora que Victor Hugo, el vellet que ens havia acompanyat espargint-nos les boires de l'adolescència, retornés a nosaltres? El senyor Puig i Ferreter, l'home entès en aquestes coses, trobem que hi hauria de dir la seva (1). Li ho agrairíem molt, però molt. I ens pensem que no serem sols a agrair-li-ho.

(1) Un dia que li vagués.

*****

Dies passats van llaurar, almenys ho semblava, els jardins de la plaça de Catalunya; amb la pluja tindran bona saó. L'herba s'hi mor. El problema de mantenir l'herba tendra en el nostre clima gairebé no té solució. No obstant, l'altre dia llegia en un diari estranger, que el germà Gillet ha descobert un gasó, l'herba dels prats, que es manté fresca i curta en qualsevol estació.

TASTEU-LO
MOST ARNAUTEU
DROGUERIES I FARMACIES

A Kitansu, al Congo, hi ha tot un parc encatifat d'herba. Els reis de Bèlgica han pogut comprovar personalment, segons diu el diari estranger, si el prat es conserva verd, fins i tot al cap de tres mesos d'un xàfec de sol sense ni una gota de pluja. Probablement, aquesta herba serà provada als parcs belgues, que amb la sequedat d'aquests darrers mesos havien quedat amb l'herba recremada. Els que es cuiden dels nostres jardins, no podrien interessar-se per aquesta herbeta tendral a prova de solellades africanes?

*****

¡Si en fa, de temps, que hom construí les amples voreres de la plaça de Catalunya! Aleshores hom cobrí els sots dels arbres amb aquelles disgracioses i tan poc pràctiques reixes de ciment armat que per tot Barcelona trobem esmicolades. Encara hi hagué avinentesa de cobrir les escletxes amb una estrafalària i grotesca serraladeta de ciment. En fi: les voreres ja estan llestes!

Però just al davant de la Llibreria Catalònia (que Déu guardi), una d'aquelles reixes fou tallada fora de mida. Un dels bocins, massa gros, no pogué encabir-se en el quadrat que delimita el sot... i allí està encaballat sobre els altres, esperant la nova urbanització de l'any 2000.

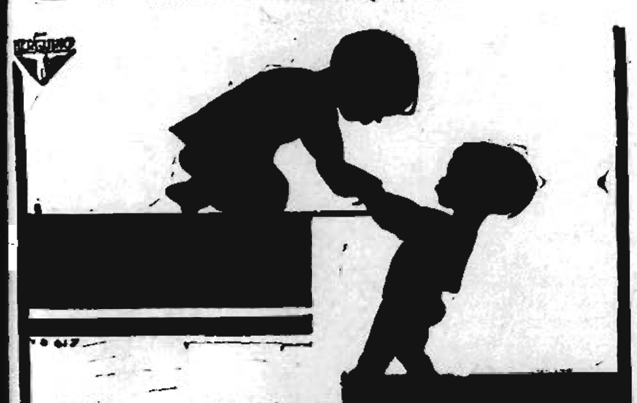

¡Un saltiró!

I encara que al saltar s'esgarrinxi i erossioni, no hi fa res, perquè així fa exercici i l'esgarrinxada i l'erosió tenen un remei immediat i infal·lible.

BÀLSAM BEBÉ

PER A AFECCIONS DE LA PELL

BALSAM BEBE s'adhereix a la pell i cura rapidament i totalment per la seva acció

Antisseptica, Calmant i Cicatritzant

En Farmacies i Drogueries: Ptes. 2,25 el tub

Concessionari: Frederic Bonet. Apartat 888. Barcelona.

NOTICIARI

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes.	2'50
Península ibèrica, trimestre.	7'50
Amèrica Llatina. "	8'50
Altres països "	22'—

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del matí del dia 24 de setembre de 1928:

El mínimum baromètric de la Mediterrània s'ha allunyat cap a l'Europa Central, però per les costes de Portugal avança una nova depressió, que produeix ja força nebulositat per la meitat occidental d'Espanya, i pluges cap a les costes de Galícia.

Les pluges de més importància registrades durant les darreres 24 hores han tingut lloc a Itàlia.

El corrent del nord establert en el nostre Continent des de fa dos dies, ha motivat un notable descens de la temperatura. Les mínimes han assolit d'un a tres graus sota zero al centre de França.

Estat del temps a Catalunya a les vuit del matí:

En general, el temps és bo, però presenta un aspecte de molt poca estabilitat a causa d'apropar-se el mínimum baromètric de l'oest, i, per conseqüent, augmenta la nebulositat que aquest matí ja s'observava per les províncies de l'interior.

El descens de la temperatura ha estat notable a la nostra regió, car la mínima d'aquesta matinada ha estat de tres graus a Ribes.

Durant les darreres 24 hores s'han registrat pluges per la província de Barcelona, i al pla del Llobregat, amb 25 millímetres a Esplugues.

LIQUIDEM
restes de partides de
Cristall i Porcellana
a meitat de preu, i també liquidem
ORFEBRERIA i
Coberts "Christofle"
a preus de fàbrica.
Aprofitar-se'n és una ocasió
GRIFE & ESCODA
FERRAN, 36
(cant. al passatge Crèdit)

Vicents Navarro i Joan Traginet, ambdós de 30 anys, foren conduïts a la delegació de policia del districte de les Drassanes, per haver-se barallat furiosament al carrer de Sant Oleguer.

Mentre viatjava en un tramvia de la línia de Badalona, els lladres s'apoderaren de la cartilla militar, amb passaports i 50 pessetes, de Pere Jordà i Sànchez.

Ensems, al seu pare, que l'acompanyava, Salvador Jordà, li fou robada, també, la cartera amb 100 pessetes.

ZOTAL
Ha d'usar-se per a evitar les epidèmies
Laboratori Zotal - Sevilla

A la Ronda de Sant Antoni varen barallar-se, i promogueren un fort aldarull, Jaume Estévez Torres i Francesc Igual Alfonso. Ambdós contendents foren conduïts a la delegació del districte.

Ahir a la matinada hagué d'ésser auxiliat al dispensari del districte segon Antoni Ros i López, de 27 anys, el qual presentava ferides a la regió malar i pectoral, de pronòstic reservat.

Les dites lesions les hi produí un individu anomenat Alfons Gil i Bérez, de vint anys, amb el qual es barallà al carrer del Marquès del Duero, davant del carrer del Campo Sagrado.

El LICEU DALMAU és el millor a casa nostra per a COMERÇ I IDIOMES. Lliçons personals o postals. CARRER DE VALENCIA, 245 (entresol dreta, per a senyores i senyoretes, i entresol esquerra per a homes).

Ahir al migdia hagué d'ésser auxiliat al dispensari del districte primer un individu anomenat Sebastià Oromí i Granollers, de 59 anys, el qual presentava diverses lesions, de pronòstic lleu, al rostre.

Sembla que les dites lesions se les produí per haver-se esfondrat una paret de les obres que s'efectuen al carrer de la Ciutat.

Al carrer de Muntaner, Valentí González fou agafat entre un carro i un tramvia.

De l'accident en resultà amb lesions de molta importància, que li foren curades, de primera intenció, al dispensari del districte corresponent.

PARAIGUES CARDUS
Portaferrissa, 10

Al dispensari del Taulat fou auxiliat un jove de dinou anys, anomenat Josep Ricard i Amorós, el qual presentava diverses ferides, produïdes al carrer de Pere IV per haver-lo atropellat l'automòbil número 27.106-B.

Josep Ricard anava muntat en una bicicleta de la seva propietat.

AIGUA IMPERIAL VICHY

A l'Avinguda d'Alfons XIII foren atropellats per un automòbil Josep Moreno Alfonso i Josep Montes, els quals resultaren amb diverses lesions al cos, qualificades de pronòstic reservat.

Després d'auxiliats al dispensari, passaren al seu domicili.

Despatxos
per llogar a la Plaça de Catalunya, 3, primer, des de 90 a 175 ptes., amb telèfon, grom ascensor.
Raó: Plaça de Catalunya, 3, primer, de 7 a 8 del vespre.

Maria López denuncià ahir la portera de la casa número 6 del carrer de Josep A. Clavé. L'acusava d'haver-li sostret una bata i, de més a més, d'haver-la, després, insultada de paraula.

JOIES VERITABLE OCASIO
Joies en or i platí - Rellotge
Preu fix :-: 41, Tallers, 41

La senyora Escolàstica Fernàndez, de quaranta tres anys, fou atropellada per una bicicleta al carrer de Casp.

Rebé diverses contusions a la cama i cuixa esquerres, de pronòstic reservat.

L'autor de l'atropell, es féu escàpol immediatament.

LABORATORI FOTOGRAFIC
Treballs de qualitat
CUYAS. Portal de l'Angel, 29

HOME MORT AL MIG D'UNA CARRETERA

Lluís Creixam i Vila, passava ahir al matí, guiant la camioneta número 27.963-B, pel Passeig Agrícola, i en ésser davant mateix de l'Aeronàutica Naval, s'adonà que al mig de l'esmentada via hi havia un home estirat boca-terrosa. El xofer alludit baixà del vehicle i intentà fer alçar aquell home, però en veure que no feia cap moviment, l'agafà i el portà al dispensari de Can Tunis.

El doctor de l'esmentat establiment benèfic certificà la seva defunció.

El mort s'anomenava Joan Arta i Morros, de 63 anys, carreter d'ofici, i treballava a compte del senyor Valerià Borràs, domiciliat al número 109 del carrer d'Olzinelles.

El Jutjat de guàrdia féu acte de presència al dispensari, i ordenà l'aixecament del cadàver.

A LLORET DE MAR
"Torre Campderà". Clínica per a malalts mentals i nerviosos.

L'automòbil número 24.388-B atropellà un individu anomenat Miquel Soto, al carrer de Joaquim Costa.

Aquest individu hagué d'ésser auxiliat de diverses lesions al dispensari del districte, i el vehicle, causant de l'atropell, fugí escapat d'aquell lloc.

PER A CINEMES
CUYAS. Portal de l'Angel, 29

ANIS
SANT GERONI
(Montserrat)
Venda al major i detall: S. A. Vidal i Ribas; Comercial Fonolleda S. A.; V. Ferrer S. A.; Dalmau Oliveres S. A.; Adolf Fulquet, Passeig Aduana, 1 bis.

Agustí Galvei i Davila, de trenta anys, hagué d'ésser auxiliat al dispensari de Can Tunis, perquè presentava contusions i erosions diverses, qualificades de pronòstic reservat.

Les dites lesions se les produí per haver bolcat el carro que menava, número 3.017, al pas a nivell de la carretera de Can Tunis.

Mentre netejava un vagó, a l'estació del ferrocarril del Nord, el dependent Crescenci de los Mozos i Corsé, de 27 anys, caigué de daltabaix i es produí capolament general i contusions diverses.

Fou traslladat a l'Hospital Clínic amb el cotxe de l'ambulància.

LLITS LAURATS
articles per jardí. Gran exposició i despatx a la Fàbrica
...almes, 2

Mai, a Espanya, ni a l'estranger, s'ha ofert per
10 CENTIMS
una publicació com la que es publicarà a Barcelona des del 26 de setembre
GACETA DEPORTIVA
constituirà un alardó informatiu i tipogràfic, puix oferirà tots els dimecres i dissabtes, 16 pàgines, 4 d'elles en rotogravat, que contindran una copiosíssima informació esportiva de tot el món, i una interessant secció taurina
Empresa Editora: Publicaciones Gráficas, S. A.
Redacció i Administració: Plaça de Catalunya, 9, segon
BARCELONA

¿Voleu conèixer les noves esportives de tot el món?
Des del 26 de setembre, a la
GACETA DEPORTIVA
de Barcelona
les llegireu tots els dimecres i els dissabtes, per
10 CENTIMS
16 pàgines de copiosa informació, 4 d'elles de magnífic rotogravat

CAPSES de LUXE
PER A CARAMELS I BOMBONS
ANTIGA CASA
BARGUES
26 — SANT PAU — 26

—...Sí, noi, és per fer quedar blau el més plantat. D'ençà que anuncio a LA PUBLICITAT he guanyat vint quilos.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones entitats i empreses a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens enviïn, que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, plaça de Catalunya, 9, primer, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la Impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins després de 48 hores

Li plauria
que els seus cabells
fossin més formosos?
Cal que comenci
per vigoritzar-los amb
PETROLI GAL
Aquesta loció alcohòlica de tocador, gratament odorosa, priva que els cabells caiguin, suprimeix la caspa i dona als cabells suavitat i vigoria.
Flascó, 2,50 a tota Espanya.
L'impost del Timbre va a càrrec del comprador
PERFUMERÍA GAL. · · MADRID

BOMBES PRAT Tuberies Accessoris i Vàlvules
BOMBES CENTRÍFUGUES — DE PISTÓ — DE VAPOR i a MÀ

Tubos y Hierros Industriales, S. A.
Exposició i Venda: RONDA St. PAU, 69. Telef. 2002 A. Barcelona

L'ANUNCIAR A
LA PUBLICITAT
és un negoci per a l'anunciant i un ajut a una empresa que no cerca guanys materials.
Els nostres lectors no han d'oblidar els noms de les cases que ens afavoreixen amb llur propaganda.

ESCOLA MASSE PER A COMERÇ
COMPTABILITAT, CALCUL, ORTOGRAFIA, CORRESPONDENCIA, TAQUIGRAFIA, MECANOGRAFIA, IDIOMES. — Preparació per a oficines — Cultura general.
Carrer de Santa Anna, 1 i 5 (tocant a la Rambla) Telèfon 18962
METODES MODERNS I PRACTICS — ENSENYANÇA INDIVIDUAL
GRUPS DE POCS ALUMNES — PREUS ECONOMICS — CLASSES ESPECIALS PER A SENYORETES

LES LLETRES

Informació catalana

* Diario de Tarragona *ha inaugurat una nova plana de* Lletres, *que encapçala amb aquests mots:*

"L'embranzida que es manifesta en totes les branques de la literatura nostrada ens fa començar avui a dedicar regularment una de les nostres pàgines a les actualitats de l'esperit que amb les lletres relacionin. Sempre les lletres han trobat ressò en el nostre diari, i una atenció preferent. La pàgina literària que de més de dos anys ençà venim publicant quinzenalment n'és una prova ben evident. Però la mateixa acollida falaguera amb què ha topat aquesta pàgina, ens ha portat al deure d'engrandir la nostra actuació per dos motius: per correspondre a l'interès dels lectors, i per complementar la nostra obra. La pàgina de *Lletres* seguirà — com fins ara — la seva trajectòria prou definida. Noves valors de la literatura nostrada i forana—de la prosa i de la poesia—vindran a juntar-se a les que nodrien l'actiu del balanç que oferírem fa poc. Simultàniament, però, dedicarem una pàgina de les nostres edicions dominicals a presentar, no un primer terme concret — com en la pàgina literària — sinó un panorama més vast, amb la perspectiva de les obres aparegudes i el paisatge literari. Des d'aquesta pàgina, que avui iniciem, dedicarem una especial atenció a la producció bibliogràfica, comentant amb el major interès els llibres nous que arribin a la nostra taula. Pretenem amb això merèixer l'aprovació dels qui ens llegeixen, i, sobretot, contribuir eficaçment a l'enlairament cultural i intellectual de la nostra ciutat i comarques, ara que llur desvetllament ha estat devingut evident."

Rebi el nostre company de Tarragona la nostra enhorabona.

* *Heu-vos ací el número 79 de* Lleida (10 *de setembre*). *Conté*: L'antic hospital: casal de cultura lleidatana, (*Editorial*); Les nostres enquestes. L'Hospital de Santa Maria; A veure si ho aclarim, *A. de R.;* Elogi de la joventut, *X. Künhel;* L'afer de la Biblioteca Soler i Palet, de Terrassa, *Edmond de Valldeparadís;* A la nena M. C. Penyaredonda, *Joan Duch;* El cigne, *D. Korsi* (*R. X. traducció*); El suïcidi del supersticiós, *Solanes Vilaprenyó;* Una dona dolenta?, *Agustí Fontseca;* Telepatia i Psicometria (E. Bozzano), *Humbert Torres, traductor;* Llibres i Revistes, *B. X.;* Garba-Noves comentades.—Gravats: Fotografies de creus existents al Museu Diocesà.

* *Alfons Maseres publica a* L'Opinió (*23 de setembre*) *un conte inèdit.*

* *Amb el títol* Català d'adopció, *diu* Ceretània (*23 de setembre*):

"La setmana passada, en reproduir la proclamació del bisbe Carselada, fèiem una acotació amb referència a la seva naturalesa. Dèiem que no és català perquè, segons les seves pròpies paraules, és català d'adopció o per voler de Déu, però no per naturalesa.

Si fos rossellonès, per nosaltres, que veiem Catalunya en totes les terres de parla catalana, seria català. I ja que hi som, diguem que monsenyor Carselada, per la comprensió que l'ha fet amar tant la nostra raça, mereix ésser tingut com a fill predilecte de Catalunya."

No cal dir com fem nostres els mots de la publicació puigcerdanenca.

Altres informacions

* Havem rebut: el volum "Primer Congreso Nacional del Cáñamo" (València, novembre de 1927).

* "La Dansa més bella" (núm. 9-setembre), de Figueres.

Cultura

ANTONI ROVIRA I VIRGILI A L'ATENEU POLYTECHNICUM

Avui, dimars, a les vuit de la vetlla donarà a l'Ateneu Polytechnicum (Alt de Sant Pere, 27, principal), la seva anunciada conferència pública el nostre eminent publicista N'Antoni Rovira i Virgili, el qual versarà sobre el tema: "L'home i la professió".

CURSETS I CONFERENCIES

L'Ateneu Enciclopèdic Popular celebrarà el primer d'octubre, l'acte inaugural del curs 1928, en el qual el Director de la Fundació Bernat Metge, En Joan Estelrich, donarà una conferència sobre "L'orientació de la nostra cultura".

— A l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), avui, dimarts, a les deu de la nit, donarà l'escriptor En Lluís Capdevila l'anunciada conferència sobre "El moment actual del teatre català".

ELS ESTUDIANTS DE L'AMPLIACIO DE CIENCIES

Dissabte passat, tal com s'havia anunciat, es reunieren a l'estatge de la F. C. d'E. C. els estudiants que, tenint aprovades totes les assignatures de l'Ampliació, estan obligats actualment a adaptar-se al nou pla d'estudis de la Reforma Universitària.

Pel senyor Sauri foren exposats als assistents els treballs que s'han realitzat fins ara per aconseguir que els que es troben en la situació abans esmentada, puguin seguir les respectives carreres amb el pla antic, tota vegada que el fer-ho amb el nou els obliga a allargar la carrera un any més.

Entre molts que prengueren la paraula, el senyor Ruscalleda parlà de la conveniència d'unificar i concretar i fer notar el gran ajut que cal esperar de l'Associació de Pares de Família, així com de les entitats d'estudiants.

El representant de la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics oferí l'ajut incondicional d'aquesta entitat per a tan justa demanda i ensems fer gestions prop de les altres Federacions d'Estudiants Catòlics d'Espanya perquè l'ajudin.

Un d'aquests dies es posarà a la signatura dels estudiants que es troben en les condicions indicades, la instància que es dirigirà al ministre d'Instrucció pública, l'èxit de la qual hom confia.

ANGLES
per inglesos
FRANCES
per francesos
ALEMANY
per alemanys
Tots els idiomes
Mètode pràctic
Preus econòmics
ESCOLA
MASSÉ
Fundada en 1905
Rambla Estudis, 14
Canuda, 2 - Tel. 18162

HA SORTIT

el primer volum de l'edició popular catalana de l'obra mestra de Lleó Tolstoi

GUERRA I PAU

Preu del volum de 450 pàgines de text, 2'50 ptes.

Als subscriptors de LA PUBLICITAT se'ls farà el 20 per cent de descompte.

A les persones que presentin sencera la collecció de fulletons de les quatre primeres parts de l'obra els serà lliurat el volum mitjançant l'abonament de 0'50 pessetes. Les collecions incompletes no seran vàlides. A l'Administració de LA PUBLICITAT es podran adquirir fulletons sols per completar collecions, al preu de 0'10 pessetes cada fulletó.

Per tal de dividir l'obra en quatre volums, cada un dels quals tindrà més de 450 pàgines, s'han acoblat quatre parts a cada volum i no tres com s'havia fet en la publicació en el fulletó del diari.

Per a obtenir aquest benefici, calen, doncs, les quatre primeres parts completes.

Les persones residents a fora hauran de trametre la collecció de les quatre parts completes, cinquanta cèntims i l'import del franqueig corresponent, o sigui un suplement de 0'25 pessetes. Sense aquest suplement no serà tramesa l'obra i tampoc ho serà si la collecció no és completa.

Els subscriptors la podran adquirir a l'Administració de LA PUBLICITAT, a partir d'aquesta tarda.

Dipòsit a la Llibreria Catalònia, plaça de Catalunya, número 17.

GUERRA I PAU

en la versió catalana, és una veritable edició popular, pel preu i per la qualitat de l'obra, la novella més extensa i més important del segle XIX.

La política

UNA POESIA DEL SENYOR GARCIA ANNÉ

"La Razón" publica una poesia de Carles Garcia Anné, titulada "La bandera española". Fou llegida per la filla de l'autor, durant l'acte de presentació de la Bandera del Circol d'Unió Patriòtica d'Horta, la nit del 25 d'agost.

Transcrivim aquest fragment que fa referència a la nostra contrada:

"Cuando tocan la sardana
en la tierra catalana
la tenora y el flaviol,
y bailándola en la plaza
el "pagés" su mano enlaza
con la moza, bajo el sol;
cuando veo a los obreros
alternar con caballeros
siendo todos Somatén,
y en la costa la encajera
del trabajo compañera,
que es del hogar el sostén;
cuando veo en las masías
prodigar sus energías
al laborioso "pagés"...
pienso que eres la Matrona
que en los Bruchs y que en Gerona
diste pavor al francés."

LA U. P. DE TARRAGONA

"Patria", òrgan de la U. P. de Tarragona, ha publicat una nota oficiosa del general Primo de Rivera, en què diu que ha estat acceptada la dimissió del comte de l'Asalto, president del dit partit en aquella ciutat.

També diu que es farà un nou nomenament, amb elecció i pels procediments habituals; i que la reorganització agafarà els organismes locals.

El comte de l'Asalto, per la seva banda, ha tramès el següent telegrama al ministre de la Governació:

"Al cesar en la jefatura de la U. P. de la provincia por razones de disciplina que usted ya conoce, sigo en absoluto identificado gobierno, al que le queda muy agradecido y le abrasa. — Asalto."

ALLIBERAMENTS

Retallem de *La Veu*:

Divendres a la nit foren posats en llibertat dinou detinguts que eren a la presó de Sabadell.

I de *La Vanguardia*:

"En Tarragona, Reus y Valls también fueron libertados todos los que estaban detenidos."

DE "EL DIA", DE TERRASSA

"Han estat alliberats tots els detinguts que per ordre governativa ingressaren a la presó la nit del dia 12 del corrent.

"LA VEU DE SABADELL", SUSPESA

Per ordre governativa ha estat suspesa indefinidament la publicació de "La Veu de Sabadell".

DEL "DIARI DE MATARÓ"

"Ahir al vespre foren alliberats els presos governatives que es trobaven detinguts a la presó d'aquest partit de Mataró."

Els teatres

NOTES OFICIOSES

TEATRE CATALA ROMEA

La pròxima temporada 1928-29

Pocs dies manquen per a començar la nova temporada de teatre català a Romea, i és just que el públic conegui detalladament els projectes que silenciosament ha elaborat l'empresa, per tal de realitzar una bona campanya artística que sigui digna i progressiva continuació de la iniciada l'any passat. Degudament informats a l'efecte, hem de fer constar, en primer terme, que l'Empresa propietària de Romea serà la mateixa que continuarà el negoci aquest any, sense modificacions de cap mena en la seva composició, i figurarà com a gerent el conegut empresari senyor Josep Grau.

La inauguració de la temporada se celebrarà el dia 6 del propvinent mes d'octubre, amb l'estrena d'una comèdia dramàtica titulada "Els fills", original de l'aplaudit autor senyor Millàs Raurell.

Ultra aquesta obra, l'Empresa té rebudes les següents:

"La novicia de Santa Clara", adaptació d'un obra de Shekaspeare, per Salvador Vilaregut; "Les dues filles", comèdia dramàtica de Santiago Rusiñol; "Pirateria", d'Antoni Carrión; "Jueus", de Miquel de Palol; tres quadros en un acte, d'Apelles Mestres; "L'home que no sabia ésser ric", per Lluís Capdevila; "Quan s'ha perdut la fe", de Puig Pujades; "Encegament", del poeta Jaume Rusquelles; "La princesa dels clowns", d'August Barbosa; "Els creadors del més enllà", de Manuel Fontdevila; "Les forces vives", de Manuel Pagès; "Recó de xiprés", de Ramon Vinyes; "Ai, pares que teniu filles!", de Poal Aregall; "Santa Mare", de Joan Povill; "Un home, una dona i smoking", de Robert Samsó; "Guerau i Marta", d'Alfons Maseres; "La perla de Virreina", d'Alfons Roure; "Les mares", d'Enric Lluelles; "La Mary Pickford del carrer de l'Hospital", de Mantua.

A més, han promès obres, el títol de les quals no està encara precisat, Ignaci Iglésias, Amadeu Vives, Adrià Gual, Puig i Ferreter, Víctor Mora, Juli Vallmitjana; Josep Maria de Sagarra, Pompeu Crouet, Manuel Folch i Torres, Francesc Madrid, Enric Tubau, Regina Opisso, Carles Soldevila, Francesc Ollva, Salvador Bonavia, Ramon Campmany i Clovis Eimerich.

Igual que l'any passat, es cultivarà amb tot amor el popular "Teatre d'Infants", les sessions del quals es donaran els dijous i diumenges a la tarda.

La primera estrena d'aquest gènere correspondrà a una llegenda titulada "La caputxeta vermella", obra de gran espectacle, original de Jordi Canigó.

Després de "La caputxeta vermella" seguirà "La llebreta que va a caçar", de Clovis Eimerich; "Tant-Li-Fa I, Rei de Xauxa", d'Alfons Roure, i "A darrera la porta hi ha un fus", de Fidel Grifoll.

Quant a la companyia encarregada de desenrotllar tan vost programa, podem dir a honor seu com a màxima garantia d'encert, que serà la mateixa de l'any passat, amb lleugeres modificacions, que sols influiran en el seu millorament. Així, doncs, el públic podr seguir admirant al cap, els prestigiosos noms Maria Vila i Pius Daví, al costat dels quals també seguirà figurant Alexandre Nolla. En companyia d'ells, seguirà treballant amb l'entusiasme que ja tenen demostrat, les senyores Demon i Guart, Maria Lluïsa Rodríguez, i els senyors Cabré, Vinyes, Ventayols, Aróstegui, Sirvent, etc.

Quant a les modificacions abans dites, consisteixen en què ultra els artistes esmentats, han ingressat a la companyia de Romea la primera actriu, de sòlida reputació, Carme Boixadors, recentment arribada d'Amèrica, on aconseguí grans triomfs, i el galan jove, que també es destacà al costat de Margarida Xirgu, Antoni Alarma.

Es també interessant que seguiran prestant el seu valuós ajut a la temporada de Romea, la benemèrita Tertúlia Catalana, que té ja obert el seu abonament; L'Associació Obrera de Teatre, que pensa organitzar selectes vetades, i el popular Foment de la Sardana, que donarà en el dit teatre els seus acostumats festivals.

Com a darrera nota d'aquesta informació, heus ací els següents projectes, no ben madurats encara:

Consisteix el primer amb la presentació de dos cicles del sainet català, que comprèn un d'ells els balbuceigs del nostre teatre, a partir de Robreño, i l'altre els saineters de la postrimeria del segle XIX, en el qual tant brillaren Emili Vilanova i Ramon Vidales.

Un altre propòsit, molt llonable per cert, és el de resuscitar obres antigues desconegudes per la generació actual, com, per exemple: "La filla del marxant", de Feliu Codina i "Pitarra", i el darrer es refereix a un espectacle sensacional només esbossat, que es muntaria amb motiu de la propvinent Exposició, per a glorificar com es deu el teatre català, de l'òrbita del qual no pensa apartar-se l'Empresa de Romea.

OLYMPIA

L'èxit aconseguit pel "Dinaphone", aquest meravellós invent de Mr. Rene Bretrand, ha estat fantàstic. Els comentaris i lloances corren per la sala de les seves audicions, i els aplaudiments són frenètics a l'acabament de cadascuna de les peces del seu concert.

Ahir estrenaren la sentida composició del mestre Vives, L'emigrant", i els aplaudiments ressonaren, potser, més forts que mai. L'harmonia de la inspirada melodia del nostre mestre triomfà una vegada més, i per primera vegada en "Dinaphome".

Barcelona ha estat la segona ciutat d'Europa que ha pogut sentir aquesta nova modalitat de captació d'ones sonores de l'espai, i que està destinada a revolucionar els procediments de ràdio fins ara coneguts.

El "Dinaphone" acaba el seu contracte a l'Olympia dijous, per a emprendre una llarga tournée per Europa, començant per Txecoslovàquia, on debutarà el primer d'octubre, de manera que és impossible prorrogar tan gran meravella ni un sol dia més.

Per a substituir el vuit que deixa al programa, debutarà divendres, a la nit, una altra atracció en una altra modalitat d'espectacle. Debutarà... Siteens

La resta del programa ha estat, veritablement, l'èxit de l'espectacle complet, de l'espectacle mundial, de l'espectacle de la simpatia.

GACETA DEPORTIVA

Es publicarà a Barcelona dues vegades la setmana. Setze pàgines, quatre d'elles en rotogravat. Informació esportiva mundial. Notícies taurines. Sortirà els dimecres i els dissabtes; i el preu de venda serà de

10 CENTIMS

Si compreu el primer número del 26 de setembre, comprareu els successius.

AVIACIÓ

Aplicacions industrials de l'aeronàutica: Fototopagrafia aèria

Manera de sobreposar les fotografies per obtenir l'avant-pla

Un dels aprofitaments industrials més interessants que ens ofereix l'aviació és l'aixecament de plans topogràfics, obtinguts per mitjà de fotografies preses des de l'aire. Aquesta aplicació de l'aeronàutica, avui és utilitzada normalment a tots els països, sempre que les característiques del treball exigeixin ràpidesa i gran profusió de detalls, difícilment aconseguits amb els procediments corrents de topografia.

L'explotació industrial de la fotopografia aèria és del compte de societats perfectament organitzades, proveïdes de l'abundant i precís material científic que necessita el conjunt de treballs aeris, de camp i de laboratori que s'han de realitzar coordinadament.

Els procediments que serveixen de norma a l'execució d'aquells, han estat estudiats escrupolosament, i la seva aplicació més aviat sembla un treball d'investigació de laboratori, que no una explotació industrial. Es clar que els resultats estan en harmonia amb els procediments, i que els plans fotopogràfics enllestits ofereixen, ultra la presentació absoluta dels detalls, un grau de precisió i d'exactitud igual al dels plans alzecats pels procediments terrestres.

El sistema de treball és una mica complex, perquè requereix una sèrie d'operacions independents abans del seu acabament. Procurarem donar-ne una idea esquemàtica, amb la següent explicació:

Damunt de l'avió — de característiques especials: bon grimpador, manejable, cos disposat per a rebre l'aparell fotogràfic, etc. — s'hi col·loca la màquina fotogràfica especial. En aquests aparells de tipus modern la distància focal no acostuma a ésser inferior a 50 centímetres, i les dimensions de les plaques són de 18×24. Els magatzems tenen cabuda normalment per 12, 36, 50 i més plaques, segons la importància del treball. Aquest material pesa considerablement, i s'ha intentat de reduir-lo amb la substitució de les plaques de vidre per pellícula sensibilitzada, però les deformacions que aquesta soffreix durant el revelat i el fixat, i les ondulacions, impossibles d'evitar, en el moment de la impressió, han obligat a prescindir-ne, si es volia conservar una gran precisió.

L'aparell fotogràfic muntat sobre l'avió està orientat en sentit vertical, a fi d'obtenir veritables vistes ortogonals de la regió fotografiada, i no comença a treballar fins que l'alçària sobre els terrenys és de l'ordre dels 2.000 metres. El pilot, durant la presa de vistes, conduïx l'aeroplà damunt de la regió en el mateix sentit que un llaurador llaura un camp: procurant conservar una alçària constant, enfila un cantó dels terrenys, i els segueix en línia dreta fins al final, on fa un viratge per seguir el mateix camí, però en un sentit invers, i més a l'interior. D'aquesta manera ha dividit tota la regió en una sèrie de franges paral·leles. L'operador fotogràfic, mentrestant, ha anat impressionant plaques d'una manera seguida i periòdica, tenint compte, però, que cada fotografia cobreixi sempre un terç de totes les que l'envolten, per facilitar-ne la composició final i per disminuir els errors marginals. Aquests errors són molt petits, del fet de prendre les vistes des de 2.000 metres d'alçària, on aleshores agafen un valor de l'ordre del gruix de la ratlla que faria un delineant, i, per tant, són despreciables.

La impressió conjunta de totes les plaques així obtingudes dóna lloc al que s'anomena avant-pla fotogràfic, i que té el valor d'una vista sensiblement vertical, i a escala aproximada dels terrenys. L'obtenció del pla-fotogràfic final exigeix un treball de camp en relació amb l'efectuat des de l'aire, i un treball de laboratori final de restitució de clixés i de situació a escala.

El treball de camp consisteix en una triangulació corrent dels terrenys, tenint cura, només, que a la porció continguda en cada clixé hi pertoquin, almenys, tres punts qualsevols. Aquests punts s'escullen sobre les mateixes proves fotogràfiques, i faciliten enormement els treballs de camp.

Com que no hi ha cap garantia que les vistes hagin estat preses verticalment amb exactitud, degut a les oscil·lacions en el vol de l'avió, cal fer una feina prèvia de restitució i situació a escales abans de la reunió de les diverses vistes en el pla definitiu. El procediment que se segueix és:

En una pantalla especial de projeccions es dibuixen a l'escala desitjada els tres punts obtinguts topogràficament, i per una feina delicada de tanteig es fan coincidir amb els tres punts corresponents del clixé. En aquest moment es pot substituir la pantalla per un paper sensible, amb la seguretat que, si els tres punts coincideixen, la prova que s'obtindrà serà un pla exacte, i a escala dels terrenys fotogràfics. Es redueix aquest procediment a collocar la pantalla i la llanterna de projeccions en una posició semblant a la que tenien l'aparell fotogràfic en vol i els terrenys. Aquest procediment s'anomena de Roussilhe, i dóna excellents resultats en terrenys no gaire accidentats. Hi ha altres procediments més complicats, basats principalment en l'ús d'aparells especials de restitució, d'explicació més difícil.

La reunió de les proves restituïdes formen el pla-fotogràfic acabat, del qual és feina fàcil obtenir-ne plans gràfics pel senzill sistema de calc. Els plans obtinguts així disposen d'una profusió de detalls que difícilment s'obtendrien amb els sistemes topogràfics corrents.

Tant en els plans gràfics com en els fotogràfics, es poden indicar les línies de nivell i les cotes d'alçària.

Els avantplans s'obtenen amb escales aproximades d'1 a 2.000 fins a 1 a 5.000.

Vista parcial d'una ciutat restituïda i situada a escala

Els plans fotogràfics es poden obtenir a totes les escales, començant des de la 1 a 500.

La fotografia aèria ve aplicant-se actualment en les més diverses contrades. L'aprofiten tots els Estats per a l'obtenció de plans que necessiten. Des dels de les principals ciutats europees i americanes fins als de les desertes regions dels boscos i llacs del Canadà i de les extensions de l'Amèrica del Sud.

MARIAN FOYE I RAFOLS

ESPORTIUS ESPANYOLS!
Des del 26 de setembre
GACETA DEPORTIVA
us informarà dues vegades la setmana de tots els actes esportius que se celebraran a tot el món
16 pàgines, 4 d'elles en espléndid rotogravat, a
10 CENTIMS
Llegiu "Gaceta Deportiva" tots els dimecres i dissabtes
Empresa Editora:
Publicaciones Gráficas, S. A.
Redacció i Administració:
Plaça de Catalunya, 9, segon
BARCELONA

ELS QUE ANEU A PARIS NO OBLIDEU
que trobareu
LA PUBLICITAT
a tots els quioscos dels Grands Boulevards, de la place de la République a la Madeleine.
A la place de la Bastille.
A la place de Saint Michel (centre Metropolità).
Al Boulevard Saint Michel.
Al Boulevard Sebastopol.
i a tots els grans quioscos de París

CINEMA

NOTES OFICIOSES

ALAS

Una de les batalles més cèlebres en els anals de la gran guerra, per haver estat la que trencà les línies d'Hindenburg i decidí la victòria aliada, apareix amb tot luxe de detalls en la grandiosa pel·lícula "Alas", de la Paramount. En l'escena d'aquesta batalla hi prenen part tres cents avions i vuit mil homes. Per a poder-la fotografiar s'han emprat divuit cambres.

El director d'"Alas" és William Wellman, un dels herois de la batalla impressionada. En el repartiment d'"Alas", tenen a llur càrrec els papers més importants els coneguts artistes Clara Bow, Jobyna Ralston, Charles Rogers, Richard Arlen, Gary Cooper i El Brendel.

EL TERROR

Segons afirma Elinor Glym, una artista cinematogràfica no pot expressar terror i semblar formosa al mateix temps.

"El terror — diu — dóna al rostre una expressió poc agradable. Una artista que aparegui bella volent expressar terror, contradiu el caràcter que representa i falta a la veritat. A més, de totes les emocions que un artista expressa, el terror és la més difícil. Per això generalment cal disparar una arma de foc a l'esquena del que està interpretant tal emoció, perquè la cambra reculli el gest. Clara Bow és una excepció de la regla. Aquesta actriu pot, sense cap esforç, donar al seu paper totes les emocions que vulgui, sense necessitat de recórrer a artificis, gràcia que molt poca posseeixen, i que és indispensable a tot gran artista que aspiri a donar fidelitat al caràcter que interpreta.

A TREBALLAR EN AVIO

La gentil Bebé Daniels no es conforma amb els esports que ofereixen al que els practiqui cert grau de seguretat personal, sinó que es dóna en cos i ànima als més perillosos.

Quan s'impressionaven les escenes més importants de la pel·lícula "Nada, niña, nada", de la Paramount, en una de les formoses platges de la Illa Catarina, no satisfeta en fer veritables temeritats a l'aigua, davant l'objectiu de la cambra, Bebe Daniels feia el recorregut de 26 milles que hi ha entre la illa i la terra ferma de Califòrnia, no en una prosaica gasolinera com els seus companys, sinó en el més modern i arriscat sistema de transport, en un ràpid avió. Amb l'encisadora protagonista de "Nada, niña, nada", feien el viatge diari, d'anada i tornada a la illa, el director Clarance Badger, James Hall i Roy Hunt, cameraman de la pel·lícula.

UN PROBLEMA MATRIMONIAL

La nova pel·lícula de Florence Vidor, titulada "Esposas modernas", porta a la pantalla el modernissim problema del matrimoni, unit en la intimitat de la llar, i rival en els atzars de la professió. Es el problema insoluble d'una dona que ha de lluitar entre tenir el món als seus peus o el marit al seu costat.

Florence Vidor, protagonista de la pel·lícula "Esposas modernas", de la Paramount, és coneguda als Estats Units amb el nom de "Dama de las Orquideas". A això es deu sens dubte que els seus admiradors li regalin aquestes exquisites flors cada vegada que s'estrena una nova pel·lícula seva.

EEn la pel·lícula de la Paramount titulada "Esposas modernas", Florence Vidor se'ns presenta com la muller d'un advocat, la professió del qual practica ella amb més intel·ligència i encert que el company deparat pel destí. Deixant a un cantó els incidents còmics que abunden en la pel·lícula, hi ha en tota ella un fons humà i un element de fina ironia que fan d'"Esposas modernas" una de les obres cinematogràfiques més divertides, interessants i actuals que fins ara s'han presentat en la pantalla.

"REÑIDO CON EL JABON"

El Programa Verdaguer, en la seva classificació d'Empire, presenta en la comèdia de la First National que porta aquest títol una obra d'ambient esportiu, tema aquest de tanta actualitat avui dia.

Babe Ruth, el famós as nordamericà ídol del públic que acudeix als camps d'esports, ha accedit per primera vegada a prendre part en una pel·lícula, a la qual amb la seva vigorosa personalitat dóna l'escalf d'una realitat que entusiasmarà els esportistes.

A Babe Ruth l'acompanyen en aquest pel·lícula Ana Q. Nilsonn, Lluisa Fazenda, Tom Mc Guire i altres ídols del públic, que estan estupends en llurs papers, car tots són entusiastes de l'esport, al qual es dediquen amb passió i constància, ço que els facilita conservar-se en l'esplèndida forma que veiem en les cintes.

"DE PUNTA EN BLANCO"

Johnny Hines, considerat com un dels millors còmics de la pantalla, les creacions del qual haurien de provocar un deute de gratitud pels tips de riure de què li són creditors els espectadors dels nostres cinemes, era conegut per l'as de la rialla, però en la producció el títol de la qual encapçala aquestes línies se'ns revela com un gentleman èmul del bell Brummel. En els ambients aristocràtics en què es desenrotlla la pel·lícula obté un triomf sorollós com a destruquedor de cors, tot practicant l'esport distingit per excel·lència, el polo. En aquest aspecte la seva actuació com a polista i les seves aventures aconseguiran els més [illegible] [illegible].

No és d'estranyar que desplegui tan bon humor el simpàtic actor de la First National, car en la cinta l'han voltat d'un ramell de cares boniques, entre elles Leila Hyams, la del somrís incitant i temptador; Ruth Dreyer, que té en les seves faccions tot el poètic encís de les divines circassianes. Les Seleccions Verdaguer ens informen que aviat es projectarà aquesta pel·lícula en els millors salons de Barcelona.

UNA NOVEL·LA ORIGINAL

L'obra mestra de John Erskine, titulada "La vida privada de Elena de Troya", que tan grandiós èxit editorial obtingué en ocasió de la seva presentació als aparadors de les llibreries, ha estat filmada amb tota mena de detalls per la poderosa entitat First National, que després d'un detingut estudi de les aptituds dels diversos asos, ha confiat els papers principals a Maria Corda, l'estupenda bellesa hongaresa; Ricard Cortez, el simpàtic galan jove de la pantalla; Lewis Stone, actor de caràcter que interpreta meravellosament el rol d'espòs indignat i resignat a la vegada per a suportar les excentricitats de la seva bella esposa, a la qual es pot aplicar perfectament allò de "la mitja taronja".

Alice White, la nova adquisició de la First National, té al seu càrrec un dels papers de més transcendència en la trama i secunda admirablement la protagonista. Donada l'expectació desvetllada, vaticinem un gran èxit a aquesta cinta, classificada com a Selecció Gran Luxor Verdaguer, fora de programa.

33.737 CARTES EN UN MES

Mr. P. P. O' Brien, administrador de Correus de Los Angeles (Califòrnia) certificà fa uns quants dies que durant l'últim mes Clara Bow, la deliciosa ingènua de la Paramount, va rebre per mitjà de l'oficina al seu càrrec, el respectable nombre de 33.737 cartes i targes postals procedents de tots els països del món. Cap altra actriu — segons va declarar O' Brien — ha rebut mai un tal nombre de correspondència.

COLISEUM I CAPITOL

Avui podreu veure la simpàtica parella

BEERY-HATTON

EN

"RECLUTAS BOMBEROS"

com es deixen socarrimar, cremar, rostir, en bé de la humanitat... i en veure'ls hom recobra el bon humor perdut.

SI ES UN FILM PARAMOUNT ES EL MILLOR DEL PROGRAMA

"RECLUTAS BOMBEROS"

Entre els intèrprets que figuren en la pel·lícula "Reclutas bomberos", de la Paramount, hi ha una cotorra que exerceix un important paper en una de les escenes més culminants. Aquest plomifer, manefla i xerraire, posa en una situació difícil i compromesa Wallace Beery i Raymond Hatton els quals, amb la mànega a la mà, es llancen al perill imaginari amb els seus flamants uniformes, a pesar que el foc que s'hi apresten a combatre, no fumeja enlloc.

Hi ha qui s'ofèn si li prenen el pèl, i en canvi hi ha qui paga mig dòlar o la seva equivalència en una altra moneda, per tal que el perruquer el sotmeti al modernissim tractament contra la calvície, que consisteix en socarrimar a un les puntes del cabell amb una esperma adequada. Sense patir cap mena de calvície Wallace Beery i Raymond Hatton, intèrprets principals de la pel·lícula "Reclutas bomberos", de la Paramount, hagueren de sotmetre's a quelcom semblant al dit tractament, durant els assaigs que precediren a la impressió de les escenes culminants. Tots els dies, mentre van durar els assaigs, el director de "Reclutas bomberos" inventava algun nou procediment per a llançar flames sobre els dos intèrprets per tal que les escenes de l'incendi donessin sensació de realitat. Al principi, Beery y Hatton es van deixar socarrimar les celles, les pestanyes i el bigoti en ares de l'art, però davant la insistència del seu director, que semblava tenir la mala intenció de rostir-los, els dos inseparables artistes interpretaren per tal de prendre el pèl, allò que en realitat no era si no fidelitat artística per part del director del film.

Acabada la impressió de la pel·lícula, Beery i Hatton fugiren d'Hollywood com ànima que s'emporta el dimoni, fins a un solitari indret de la serra on ambdós artistes pensen esperar el creixement del pèl que van perdre durant els assaigs de comèdia, que per a ells va resultar una veritable tragèdia.

RUMORS DESMENTITS

A despit de tot allò que hom deia, sens dubte molt intencionadament, Emil Jannings, el formidable protagonista d'"El destino de la carne" i "La última orden", continuarà figurant en els elencs artístics de la Paramount per molt de temps, segons ho indica el fet d'haver renovat per un llarguíssim termini el contracte que tenia amb la dita editora.

MES D'UN ANY EN EL PROGRAMA

El dia 12 d'agost va fer un any que es va estrenar al teatre Criterion, de Nova York, la gran pel·lícula "Alas", de la Paramount. Després d'aquesta dotze mesos de plena continuïtat, "Alas" inaugurà el seu segon any a Broadway, amb un èxit sense precedents en la història del cinema, i que continua essent l'atractivol de la temporada. Tarda i nit el teatre continua ple de gom a gom. Moltes de les persones que van veure aquesta pel·lícula en doser estrenada, tornen novament al teatre [illegible] de contemplar una altra vegada les [illegible] escenes que han fet que "Alas" sigui considerada com el poema èpic dels herois de l'aire.

Solament quatre grans pel·lícules [illegible] mantenir-se en el programa més d'un any: "Los diez mandamientos", "La caravana del Oregon", "El gran desfile" i "Ben Hur"; [illegible] "Alas" a situar-se una de [illegible]

Municipi

La inauguració de la nova escala d'honor

Ahir, a dos quarts de dotze, en tornar l'Ajuntament de la Mercè, tingué lloc la inauguració de la nova escala d'honor, a mà dreta entrant a les Cases Consistorials, a la part del Consistori.

Hi assistiren el baró de Viver, el general Milans del Bosch i senyora, el senyor Milà i Camps, els tinents d'alcalde senyors Llansó, Barrie i Navarro, i els regidors senyors Torrents, Maese, Bullabriga, de Ros, Riera Gallo, Vives, baró de Griñyó, Martín, Garriga, Bachs, Baró i Girona, amb el senyor Pi i Sunyer en funcions de secretari. Hi era també present el senyor Manuel Luengo. I encara nombroses i diverses personalitats i públic.

Precedida la comitiva dels macers amb gramalla, pujà l'escala bo i admirant-la, i aquest fet i el que en arribar a dalt hi trobaren un esplèndid lunx, féu que l'escala quedés inaugurada.

Aquesta escala és d'estil Renaixement i segueix les línies de l'antiga lògia del Trentenari, que s'ha restaurat a la planta baixa de l'escala.

Construïda respectant l'estil de la part de l'edifici del segle XVI, hi han intervingut els arquitectes senyors Vilaseca, Falguera i Florensa, que han dirigit les obres seguint les indicacions del director de l'Arxiu Històric senyor Duran i Sanpere.

La nova escala està acabada totalment, llevat de petits detalls. En el sostre es col·locaran vitralls de colors, segons l'estil de l'època. Les voltes de la lògia superior seran pintades per l'artista senyor Sert.

En els plafons als costats del vell escut de la ciutat, cedit per la Reial Acadèmia, seran col·locats dos tapissos, que s'estan ja elaborant, que representaran, respectivament, el Consolat de Mar i el vell "Mercat del vidre". A la planta baixa de l'escala serà col·locada una bella escultura d'En Llimona, que representarà Sant Miquel, molt estilitzada, en recordança de l'antiga església que hi ha en aquell indret.

També hi manca la instal·lació de llum, i a la nit, amb una sola bombeta que hi ha a la galeria del primer pis, agafa, a la llum d'una lluna una mica teatral, un aspecte noble i monumental.

Llàstima que no sigui tan noble el material usat, una pedra aspra i desagradable al tacte.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
[illegible]

GALERIES LAYETANES
CORTS CATALANES, [illegible]
[illegible]

ESTUDI ARENYES
CORTS CATALANES, [illegible]
Exposició permanent de quadres, escultures i [illegible]

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRÀCIA, [illegible]
Exposició permanent de quadres antics i moderns [illegible]
Reproduccions i gravats. [illegible]

SALA BUSQUETS
MOBLES
[illegible]
PASSEIG DE GRÀCIA, [illegible]

El 26 de setembre es publicarà a Barcelona, el primer número de

GACETA DEPORTIVA

Informació telegràfica, telefònica i gràfica de tot el món
Tots els actes esportius que se celebraran en els més apartats recons d'Espanya, seran reproduits gràficament a la

GACETA DEPORTIVA

16 pàgines, 4 d'elles en rotogravat

10 CENTIMS

Catástrofe al teatre "Novedades", de Madrid

(Continuació de la primera plana)

El teló de boca caigué amb gran estrèpit a terra.

Sobre la bateria, l'escenari, convertit en una immensa foguera, aparegué a la vista dels horroritzats espectadors.

Per la tirada que feien les flames se precipitaren a la sala, llepant les llotges del proscenі i les primeres files de les butaques. Ja fou impossible contenir la multitud que, desbordada en totes direccions, cercava una sortida.

Aviat el teatre es quedà a les fosques.

La confusió fou espantosa, i el que allí passà no és per a descriure-ho.

El públic sortia al carrer de Toledo, única sortida que cercà en el primer moment de pànic, boig, aterrit, dònsint crits salvatges i no respectant res del que trobava al pas. Alguns guàrdies municipals i policies intentaren contenir la multitud, però rodaren per terra i desistiren del seu propòsit.

Allí sols existia un pensament: fugir; i una idea: guanyar el carrer, fos com fos, i per això imperà el dret del més fort i la violència fou l'única norma.

I quan el més fort guanyà el carrer i el més violent se salvà, allí dintre quedava un informe munt de cadàvers de dones, nens i homes, trepitjats, destats, desfets.

DETALLS DE COM ES PRODUÍ LA CATÀSTROFE

Les cèdules del sinistre són, segons sembla, les següents:

En fer-se la mutació del primer al segon quadro i quan estava ja gairebé acabat i alguns actors disposats a sortir a escena, des del teler elevaren un teló amb alguns fanals à la venetiana en unió de les cadenetes.

Aviat es veié que es produïa una guspira dintre d'un fanal i que aquest ràpidament es cremava i que les flames es feien a un teló proper.

El cap de la maquinària cridà: "Antonio, baja ese telón".

Els de dalt tallaren les cordes, però el teló que tiraren no fou l'incendiat, sinó un altre.

Es repetiren les veus i llavors començaren a caure telons amb rapidesa damunt l'escena; però ja era tard: les flames s'apoderaren del engraellat del teatre, vellíssim i de fusta corcada, que començà a cremar com esca, i es corregué amb gran rapidesa per tots els telers, tot el decorat i tots els accessoris allí emmagatzemats.

L'escena quedà convertida en una foguera immensa.

LA CATÀSTROFE ES PRODUÍ, SOBRETOT, A LES GALERIES ALTES

El públic del pati i de butaques pogué passar tot amb relativa facilitat, i molts pogueren salvar-se, encara que amb empentes i trepitjades.

Però on es produí la catàstrofe fou a les galeries altes.

En aquestes el públic pretenia guanyar les escales i com que tots no pogueren i veieren les flames pròximes, es tiraren, boigs de por, al pati de butaques o foren llançats per la pressió dels altres.

ELS BOMBERS HAGUEREN DE COMENÇAR PER DESFER UN MUR D'ESPECTADORS MIG ASFIXIATS

Llançades les multitudes en tromba per l'escala, en arribar al segon replà de l'escala de l'esquerra, caigueren uns quants, empesos pels altres, i allí es formà en un moment un veritable mur humà, que obstruí completament la sortida. Quedaren a l'interior gairebé tots els que ocupaven les localitats. Era el mur tan compacte, que quan arribaren els bombers, el primer que hagueren de fer fou desfer el mur, i aconseguiren salvar seixanta i tantes persones que es trobaven mig asfixiades, i algunes de les quals han mort o estan gravíssimes.

El servei d'incendis arribà al lloc del sinistre amb la rapidesa de costum; primer, el parc de la Direcció, i moments després tots els parcs, a les ordres de tots els caps.

Tanca, bombes, escales, tot, absolutament tot, fou utilitzat per a tractar de localitzar la immensa foguera que amenaçava destruir tota l'illa de cases.

SEIXANTA CADÀVERS EXTRETS I UNS TRES-CENTS FERITS, FINS AHIR AL MIGDIA

Fins al migdia anaven extrets prop de seixanta cadàvers, i se suposa que n'hi ha alguns més entre les runes encara no remogudes.

Els ferits passen de 300, puix encara que no són tants els atès als establiments públics, molts ho foren en cases particulars de metges, i altres marxaren a llurs domicilis, on els visitàn metges particulars.

LA CONFUSIÓ A L'ESCENARI

Com es natural, la confusió a l'escenari era també grandíssima.

Com s'diumenge, en els tallers hi havia dones i míllies [illegible] de les famílies dels arti[illegible]

[illegible] s'impressiona de [illegible], que ningú no sabia [illegible]

Corrien de l'un costat a l'altre fent crits.

L'única escala de sortida de l'escenari quedà ràpidament envalda pel personal, i en quedar-se el teatre a les fosques augmentà la confusió.

Els empresaris, senyors Burriel i Trujillo, corregueren per a salvar la companyia, i ajudaren a salvar-se algunes senyoretes del conjunt.

El senyor Labra, en unió de la seva esposa i de la seva filla, pogué atènyer l'escala, i quan es veié al carrer, tornà a entrar de nou per ajudar els seus companys.

El senyor Alares agafà, dues grans escales, i amb elles cooperà al salvament i donà ordres.

El mateix feren els senyors Alanis i Terechò.

Linus Rodríguez salvà la seva filla gran, Maria de l'Oblit, i la deixà sana al carrer. Després volgué entrar altra vegada a cercar la seva filla Blanca, i ja no pogué fer-ho, i fins que la veié al carrer passà uns moments amarguíssims.

Blanqueta fou salvada per l'empresari senyor Trujillo.

Passats els primers moments, es veié que mancaven els senyors Frontera i Ernesto. Tots dos aparegueren aviat a una finestra, i per allí pogueren davallar al carrer.

La senyoreta Morante, que fou una de les darreres a sortir, rebé cremades al coll i a les mans.

Resultaren també lesionats, entre altres artistes, Consol Martín, Dídac Forgan, Tomàs Sebrano i Luci Asensi.

Totes les segones tiples i tots els artistes sortiren al carrer caracteritzats i amb els vestits de l'obra.

Algunes senyoretes sofriren desmais, i a tot arreu se sentien frases de: Heu vist el meu germà? Heu vist la meva mare i la meva germana? I ningú no sap donar raó perquè ningú a vist ningú, ni ningú s'adonava de res.

Als bars i cafès del voltant del teatre s'anaren refugiant tots, i s'abraçaven d'alegria quan es veien.

EL CAP DEL GOVERN AL LLOC DEL SUCCES

Poc després de començar l'incendi s'estengué ràpidament la notícia per tot Madrid, i començaren a arribar les autoritats.

A les 9'25 de la nit arribà en automòbil, acompanyat del general Losada, el president del Consell de ministres.

Parlà uns quants moments amb el cap del Servei d'incendis, senyor Monasterio.

Des del balcó del ministeri de la Guerra, on estava—digué—m'he assabentat de l'incendi. Es molt greu?

El senyor Monasterio li contestà que fins en aquell moment es desconeixia la gravetat que pogués revestir l'incendi, però que de totes maneres estava fent tot l'humanament possible per a salvar la gent que estava dintre l'edifici.

Als pocs minuts, el general Primo de Rivera abandonà altra vegada, en automòbil, el lloc de la catàstrofe.

Dejorn, quan sortí del ministeri de la Guerra, digué als periodistes:

—Estic impressionat per l'incendi del teatre Novetats, al qual he pogut acudir quan ja estava extingit.

Ha estat molt devorador. He pogut comprovar com han funcionat els serveis i el comportament de les autoritats i personal.

Allí eren quan jo he arribat, el capità general, governador civil, jutge de guàrdia, director de Seguretat, el coronel del regiment de León, qui ha prestat importants serveis; cap d'incendis i altres personalitats.

Després he sabut que el nombre de víctimes ha estat molt important, revestint caràcter de tràgic el sinistre.

Ha afegit que havia telegrafiat als reis don Alfons i donya Victòria, a donya Maria Cristina i a la infanta Isabel.

Demà veurem si la comprovació de tot ens presenta aminorada la importància d'aquesta catàstrofe.

L'AUXILI DELS SOLDATS I DE LA CREU ROJA

Des dels primers moments es personaren al lloc del succés totes les autoritats, que prengueren mesures urgents de precaució i seguretat que el cas recomanava.

Acudiren diversos esquadrons de cavalleria, nombroses forces de seguretat i també els militars que voluntàriament s'havien presentat per a col·laborar en els treballs d'extinció, diverses companyies de León i altres regiments de caserres properes.

També acudiren les ambulàncies sanitàries del Municipi i totes les seccions de la Creu Roja.

Com que es notava una falta de llum molt gran, acudí també el grup electrògen del Centre Electrotècnic, amb el cap d'aquest, coronel senyor Gil Clemente.

Aquesta unitat instal·là en el teatre tres projectors potents, els quals donaren admirable resultat.

També es féu una instal·lació de llum elèctrica que donà llum a les dependències, on foren identificats els cadàvers.

ELS BOMBERS VEIEN EL FOC AL TEATRE I A LES CASES VEINES

L'incendi adquirí des del primer moment proporcions esfereïdores. La sala del teatre quedà totalment destruïda.

Les flames encerclaren les vuit cases que formen la zona.

Els bombers, ajudats pels veïns, hagueren de propèdir a desembarassar-les, per la qual cosa quedaren al carrer nombroses famílies que acamparen llur majoria en l'antiga plaça del Peñón i als carrers propers.

Quan a dos quarts de dues quedà dominat l'incendi, gairebé totes les cases havien sofert danys de molta consideració i començaren a produir-se els enfonsaments de mura, roblants pel calor de l'aigua. En aquests esfondraments resultaren ferits, encara que de poca importància, diversos bombers.

PRIMERS NOMS DE VICTIMES

Després de localitzat l'incendi, es procedí amb tota rapidesa a desembarassar l'escala, on se suposava que hi havia major nombre de morts.

La tasca fou molt penosa, i hi col·laboraren amb els bombers nombroses persones, Creu Roja i soldats.

Els cadàvers, embolcallats amb llençades, eren col·locats al vestíbul, on s'anaven alineant per ordre d'extracció.

Els cadàvers presentaven horribles ferides, i foren transportats en furgons municipals al dipòsit judicial, en nombre de 57.

Al Dipòsit s'havia muntat un servei de guàrdia per tal d'evisones que començaren a acudir tar l'aglomeració de persones que començaren d'acudir-hi.

Els treballs d'identificació són molt difícils i fins al moment han estat identificats:

Emili Torres, de 37 anys, natural de Navarra.

Ramon Fernàndez Torres, de 31 anys.

Cecili del Moral, de 31, de Toledo.

Lluís Asensio Hernàndez, de 30, de Vallecas, paleta.

Manuel Simón Campos, fuster, de 50 anys.

Isidre Orgaz, guàrdia del districte del Palau.

Roser Chacón, de 27, de Madrid.

Bonifaci Peña, de Madrid.

Ferran Aguirre, de Madrid.

Raimon Gonzàlez, de 18, de Madrid

Maria Fernàndez Blas, soltera, de 30 anys, filla de l'administrador general del Mont de Pietat, que ha estat identificada pel seu pare.

L'AUXILI ALS FERITS

A un quart de deu començaren d'arribar ferits a la casa de socors del districte de la Llatina. Molts hi anaven caminant, d'altres en taxis i alguns conduïts pel públic.

Moments després de començar d'arribar els primers ferits greus, i en vista que no cabien a la casa de socors més immediata al carrer de Toledo, les ambulàncies de la creu Roja els anaren transportant als altres centres benèfics de Madrid.

Així ràpidament s'anren omplint de ferits, ultra les cases de socors del districtes de la Onclusa, Llatina i dispensaris d'urgència de la plaça "Major l'equip quirúrgic del centre, ambulància de la Creu Roja del carrer del Duc de Alba, casa de socors del districte de l'Hospital i a lacasa ae socours sucursal de la Llatina

LA INQUIETUD DE LES FAMILIES DELS ESPECTADORS

Minuts després de les dues de la matinada, quan s'hacía aconseguit localitzar el foc, les cases de socors s'invadiren de gent per a sollicitar detaqs.

A les immediacions de totes plenes de compactes grups de gent, es desenrotllaven les més tremendes escenes.

Nombroses familiee que havien notat la falta d'algunes persones amigues, esperaven amb la major inquietud notícies dels ferits assistits. Algunes persones arribaven desconsolades i pretenien entrar per força al benèfic centre.

Gràcies al servei d'ordre públic s'aconseguí dominar la inquietud de tots.

Moments després, quan anaren apareixent les primeres llistes dels ferits, amb els diagnòstics, la tranquil·litat es restablí.

UNA REIAL ORDRE AL JUTJAT DE GUARDIA

Poc després de les onze acudí al juajat de gurdia el ministre d'Instrucció Pública, don Galo Ponte, que, coneixedor de la magnitud de la catàstrofe, resolgué adoptar les mesures necessàries per aconseguir la major rapidesa en la instrucció de diligències.

Conferencià amb el jutge senyor Rodrigo, el qual l'informà de tots els detalls i de la importància del succés.

El ministre acordà dictar una Reial ordre, dirigida al Jutge de guàrdia, en la qual s'ordena que tots el ajutges començaran a realitzar diligències, de les quals farien remesa al jutge especial que fou nomenat.

A dos quarts de dotze de la nit es reuniren al despatx del jutge de guàrdia, el ministre de Gràcia i Justícia, el president de l'Audiència senyor Eduard León, el fiscal d'aquest, senyor Gabriel de l'Escosura, el tinent fiscal senyor Lluís Gutiérrez de la Higuera.

Poc després, complimentada la Reial ordre que acabava de dictar el ministre, es personaren al jutjat els jutges senyors Javier, Torres i Alcorratregui.

Immediatament procediren a complimentar la disposició ministerial els jutjats, per a començar la instrucció de diligències.

En el cotxe oficial del jutjat i amb el jutge de guàrdia, senyor Rodrigo, anaren el ministre de Gràcia i Justícia, el President, i el Fiscal de l'Audiència, al lloc del succés.

FERITS QUE HAN QUEDAT ORBS

Avui ha aparegut el carrer de Toledo escoltat per les mateixes forces, i als voltants per un quadro de seguretat.

A mesura que transcorre el dia es van coneixent detalls de l'incendi.

De les dades que es reben de les diverses cases de socors i clíniques, la majoria dels ferits es troben en estat greu. Alguns han mort i tres d'aquests han quedat orbs.

MANIFESTACIONS D'UN EMPRESARI

L'empresari, que es trobava a l'escenari, diu que el foc es propagà amb tal rapidesa, que als dos minuts les flames assolien el pati de butaques.

Assegura que el públic ocupava solament la meitat de les localitats, car d'haver estat el ple complet, la catàstrofe hauria revestit caràcters d'hecatombe.

Ha confirmat que el foc s'inicià en cremar-se un fanal d'una revetlla que apareix en la sarsuela que s'estava representant: "La mejor del puerto".

En propagar-se al teló, l'encarregat del quadro de llum donà llum a la sala, però immediatament féu presa a tot l'escenari, i es produí un curt circuit, atribuint a l'obscuritat la majoria de les víctimes.

LA MAJOR PART DELS MORTS HO FOREN PER ASFIXIA

La major part dels cadàvers s'han trobat a l'escala del costat esquerre del teatre, en coincidir amb el públic de les localitats del paradís, morint tots per asfixia, i els uns damunt els altres.

EL QUE DIU EL CAP DELS BOMBERS

El senyor Monasterio, cap de bombers, qui porta vint anys exercint el càrrec, assegura que és el foc propagat amb més rapidesa i el que ha produït més nombre de víctimes.

57 CADAVERS SOBRE EL VESTIBUL

Durant tota la nit els bombers i una secció de soldats del regiment de Ferrocarrils, manada pel capità Domínguez i el tinent Aparicio, foren els que feren una selecció dels cadàvers per a procurar la identificació.

Sobre el vestíbul foren trobats els cadàvers de set noies, dos nois, vint-i-sis homes i vint-i-dues dones, gairebé tots modestament vestits, puix que cal tenir en compte que, essent el teatre de Novedades el més popular de Madrid, les localitats altes tenen un cost de cinquanta cèntims, i per això la major part de les víctimes són dels barris baixos.

Alguns professors de l'orquestra hagueren d'abandonar llurs instruments, perquè no tingueren temps suficient per a recollir-los.

El mestre Caius Vela sofrí algunes lesions.

¿NO FUNCIONAVA EL TELO METALLIC?

La propietat del teatre era del comerciant senyor Eradi Fernàndez, en societat amb el senyor Victorià Tovera, i fa 17 anys que no s'havien fet modificacions ni fonamentals reformes, i s'ha comprovat que el teló metàllic no funcionava, per la qual cosa la catástrofe motivarà responsabilitats d'ordre civil.

El quadro que oferia el teatre no podia ésser més aterridor.

ENDERROCAMENT DE LES CASES VEINES

Els bombers es dediquen a l'enderrocament de les dues cases pròximes al teatre, del carrer de Las Velas, que han quedat completament destruïdes.

Les modestes llars dels veïns d'aquestes dues cases i altres tres que tenen els pisos materialment inundats d'aigua, hagueren d'ésser trasllades provisionalment a l'Asil de Santa Cristina i al Patronat de l'Associació Matritense de Caritat.

El seu president, senyor Francesc Garcia Molina, oferí a les autoritats el seu concurs per a socórrer els que, per la pèrdua del mobiliari de llurs cases, queden sense llar i en la major misèria.

LES PERDUES, SEGONS L'EMPRESARI

L'empresari del teatre calcula les pèrdues en unes 60.000 pessetes de decorat, sense comptar el mobiliari i [illegible]nsilis.

Les pèrdues dels artistes també són grans. Queden en situació veritablement desesperada.

Aquesta matinada es creia que l'apuntador havia desaparegut, però aquest matí s'ha comprovat que pogué evadir-se pel fossat de l'escenari.

UN DETALL CONTAT PELS BOMBERS

Els bombers diuen que cap a les dotze de la nit, quan enfocaven les manguères envers una de les cases del carrer de Las Velas, veieren una nòia d'uns setze anys, que, esparvorada, feia esforços per atènyer l'escala, i en aquest moment es produí l'enfonsament. Se suposa que quedà carbonitzada.

¿SERAN EXIGIDES RESPONSABILITATS?

Madrid, 24.—El ministre de Gràcia i Justícia ha acudit al lloc del sinistre a les dou del matí per assabentar-se de tots tots els detalls, i ha manifestat que les diligències judicials es tramitaran amb tota rapidesa per a esbrinar las causes del sinistre, per si se'n deriven responsabilitats.

NO HI HA MES CADAVERS AL PATI

Dels treballs de desenrunament realitzats, s'ha pogut comprovar que ha quedat destruït tot el pati de butaques. No ha aparegut cap cadàver.

¿N'HI HAN A L'ESCALA DRETA DEL TEATRE?

El director del servei d'incendis, senyor Monasterio, assegura que només pot haver-n'hi a la part de l'escala de la dreta del teatre que està entre les runes, però en els primers treballs superficials no s'han trobat víctimes.

SOLAMENT UN AJUDANT DE BOMBER HA RESULTAT FERIT

Fins ara s'ha donat el cas curiós que malgrat les proporcions de l'incendi i dels perills per a la seva extinció, només l'aprenent de bomber Emilià García sofreix lleugeres lesions, de les quals fou curat en un bar d'allí prop, on s'instal·là ahir a la nit un equip quirúrgic de la Creu Roja.

EL QUE DIUEN ELS BOMBERS

Causen espant les escenes de terror que narren alguns bombers dels que arribaren primer al lloc de l'incendi, els quals presenciaren les lluites del públic de les localitats altes per guanyar la porta del carrer.

Malgrat dels esforços dels bombers, la manca de llum, car s'havien de valer de les antorxes, dificultà els auxilis.

Per les Cases de Socors i per l'Hospital, desfilen nombroses persones que demanen notícies de llurs familiars.

LA IDENTIFICACIO DELS CADAVERS

Per a la identificació dels cadàvers col·locats damunt les taules del dipòsit judicial, s'ha començat a fer l'inventari de les robes de cadascuna de les víctimes, i només s'ha permès l'entrada a aquelles persones que acreditin figurar entre les famílies de les víctimes, per a poder efectuar la identificació quan més aviat millor.

La circumstància que siguin molt pocs els carbonitzats, car la majoria moriren per asfixia, ha permès que siguin identificats més de la meitat dels cadàvers.

A l'hospital han estat trasllades els ferits i lesionats menys greus. Altres, reclamats per llurs famílies, han passat als respectius domicilis.

UN ACOMODADOR HA QUEDAT ORB

A la casa de socors del districte de la Latina figura entre els ferits un acomodador del teatre que ha quedat completament orb per les cremades, i una dona sense paraula que se suposa que és la mare dels dos nens que moriren en el teatre.

LES CASES AFECTADES PER L'INCENDI AMENACEN RUINA

L'arquitecte municipal ha fet una visita d'inspecció a les cases incendiades i ha prohibit terminantment l'accés a les famílies, puix que totes elles amenacen ruïna.

Els veïns d'aquestes cases són gent molt modesta, tals com vigilants, camàlics, venedors ambulants del proper mercat de la plaça de la Cebada.

També hi ha esquerdades algunes altres cases del carrer de Santa Anna. S'hi han adoptat semblants mesures per tal d'evitar possibles desgràcies.

JUTGE ESPECIAL

Ha estat nomenat jutge especial per tal d'escatir les causes que han motivat la catàstrofe el magistrat senyor Joan Gray Guerra.

L'ALCALDE DE MADRID VISITA EL CAP DEL GOVERN

L'alcalde de Madrid, senyor Aristizabal, ha estat a dos quarts de dues de la tarda al ministeri de la Guerra per tal de donar compte al general Primo de Rivera dels darrers detalls recollits en el lloc de l'incendi, i tractar de l'enterrament de les víctimes.

HAN ESTAT EXTRETS 54 CADAVERS, SEGONS L'ALCALDE

A la sortida, contestant a preguntes dels periodistes, s'ha limitat a manifestar que s'havia exagerat molt el nombre de cadàvers, fins ara n'havien estat extrets 54, però encara és fàcil que n'hi hagi algun altre, però que no cal dir que no arribaran a la xifra fantàstica que s'ha llançat.

UN TELEGRAMA DE DON ALFONS

Des d'Anglaterra ha tramès don Alfons un sentit telegrama al poble de Madrid en el qual dóna el condol per la catàstrofe.

AUXILI A LES FAMILIES DE LES VICTIMES

El Consell de ministres anunciat per a avui, ha estat ajornat fins demà.

El Govern prendrà l'acord de socórrer les famílies pobres que hagin tingut víctimes.

68 CADAVERS EXTRETS I CINC FERITS MOREN A L'HOSPITAL

A dos quarts de quatre de la tarda s'havien extret 68 cadàvers.

A l'hospital han mort cinc dels ferits

Amb aquesta el nombre de morts fins aquest moment, és de 72.

LA MALASTRUGANÇA DE LA COMPANYIA

Hora comenta la malestrugança de la companyia que actuava al teatre Novetats, perquè d'ençà que va començar, en pocs dies han mort tres persones amb ella relacionades. Ahir, precisament, va morir la mare de la senyoreta Perales, la qual cosa féu exclamar a un dels actors: —¡Aquí hi ha algú que té "pata"!

Fa uns quants dies, en llegir una obra l'autor senyor Calonge, comentava en la cambra del representant que sempre que hi havia llegit quelcom al Novetats havia passat quelcom d'extraordinari. Quan va llegir la primera obra, va tocar la rifa al teatre de Novetats; en la segona, van matar En Dato; en la tercera, va caure per una escala la senyoreta Perales. Ara—afegí—Déu sap el que passarà.

El senyor Cabañas, decantant-se fins l'optimisme, exclamà: —Que no cabran els diners a la taquilla!

LES CASES SINISTRADES

La casa que més ha sofert, després del teatre, ha estat l'assenyalada amb els números 15 i 17 del carrer de la Ruda, propietat de la senyora Dolors Abarcar, domiciliada a Santander, i que administra En Salvador Bruguera. La número 13 d'aquest mateix carrer, propietat de la senyora Pilar Carrasco, també ha quedat inhabitable. La primera constava de 15 cambres i sis golfes, i la número 13, de 25 i les botigues. La número 11, que la cantonada al carrer de Santa Anna, és la finca que menys ha sofert de les d'aquest carrer. La resta de les cases afectades pel sinistre, llevat de la retolada amb el número 2, formen part de l'edifici del teatre. En una d'aquestes viu l'oficial de Correus senyor Lotellerie i la seva mare, alguns membres de la família i el servei. El senyor Lotellerie, que viatjava en la línia Madrid-Gijón com a ambulant, es trobava de viatge.

POQUES VICTIMES SOFRIREN CREMADES

Tots els metges que han assistit les víctimes coincidelxen en què és molt reduït el percentatge dels que sofriren cremades. Molts presenten grans lesions traumàtiques, la qual cosa indica que es van llançar presas de terror des dels llocs més elevats del teatre.

UNA POBRA DONA PRENYADA TAMBE MORI

El cadàver de la desgraciada Rosari Chacón està horriblement deformat. Aquesta pobra dona es trobava en el novè mes d'embaràs.

EL QUE DIU LA GENT DEL TEATRE

L'arquitecte del teatre, senyor Cid, diu que no és estrany que hi hagin aquestes desgràcies, puix que les instal·lacions dels teatres s'acostuma a fer-les tan precipitadament, que els curt-circuits poden presentar-se amb gran facilitat.

L'empresari, senyor Purriel, tot donant mostres de gran excitació, diu que se salvà miraculosament, perquè atrafegat a tranquil·litzar el públic es trobà prop de les flamarades.

Els propietaris del teatre, senyors Eveli Fernàndez i Victorià Seguero, comerciants establerts al carrer de Toledo, s'han vist assetjats per infinitat de persones.

El senyor Soguero es trobava al teatre en iniciar-se l'incendi. Digué al cap de la maquinària que tirés el teló metàllic, i aquest li digué que no era possible pujar als telers on hi ha el torn que fa funcionar el susdit teló, perquè tot estava cremant. El senyor Seguero, mig asfixiat, amb el cabell socarrimat, va sentir que algú l'empenyia, i gairebé sense adonar-se'n es trobà al carrer de Santa Anna, i al cap de tres minuts veié que el teatre era una enorme foguera. Veié que el personal del teatre i els artistes baixaven pe les finestres o es precipitaven per les portes.

Un electricista del servei del teatre anomenat Serafí, quan tot el coliseu era una immensa foguera, penetrà heroicament al fossat amb l'objecte de tallar el corrent, i després d'haver-ho aconseguit, quan anava a sortir a fora, es trobà amb què algú havia tancat la porta; la seva situació era horrible. Serafí, amb esforços sobrehumans, a cops de peus i destrocant-se les mans, aconseguí arrencar algunes fustes del pis del fossat i salvar-se.

El teatre estava assegurat en 25.000 pessetes, quantitat irrisòria si es té en compte que les pèrdues ocasionades pugen a un milió.

El director de la companyia, Ll. Rodríguez, diu que mentre es vestia per a sortir a escena sentí veus i gent que corria. —Altra vegada tenim baralles de vice-tiples, vaig pensar—ens diu—; però com que la meva cambra donava al carrer i tenia les finestres obertes, el soroll del trànsit no em deixava sentir clar. Vaig obrir la porta i vaig veure a l'escenari calgudes, amb cordes i tot, unes bambalines cremant, que vaig voler apagar trepitjant-les No hi vaig donar importància, però davant les tremendes proporcions que ràpidament adquiria, vaig buscar als dos fills meus Blanca i [illegible] sortir vestit de [illegible], el meu paper en l'obra.

El mestre Cayo Vela, que [illegible] anys que dirigeix l'orquestra del [illegible]vetats, ha elogiat l'heroic comportament de l'orquestra. Al donar-se la veu de "foc" — ha dit — els músics començaren a tocar i no s'inicià la fugida fins que una llengua de foc, com un bufador immens, obrí un forat al teló de boca. De no haver estat l'orquestra en un pla inferior, tots hagueríem mort cremats. Fins aquell moment continuàrem tocant. La partitura del mestre Roig, que jo tenia a les mans, es cremà. Jo, gran conegedor del teatre, entre empentes i ferit d'una mà, vaig guanyar la porta del carrer de las Velas, on amb altres músics aconseguirem trencar les tanques metàlliques.

L'electricista i conserge del teatre assegura que és impossible que l'incendi es produís per curt-circuit, perquè s'hauria vis i no hauria adquirit proporcions tan ràpidament.

Entre les runes, s'han trobat molts monedes, joies i medalles, que es lliuraran als agents de vigilància, per a la seva devolució pel Jutgat als propietaris en moment oportú.

AHIR AL VESPRE HI HAVIA 70 MORTS

Els cadàvers apareguts fins aquesta nit en el Teatre de Novetats ascendeixen a 59, i fins a la xifra d'uns 70 correspon als morts a conseqüència de les ferides.

FERITS, A CENTENARS

El nombre de ferits és impossible de fixar ni aproximadament. Es comptes per centenars i desgraciadament, el nombre de desapareguts fa témer que entre les runes i hagin cadàvers encara.

DOS DEPENDENTS MORTS A L'ESCENARI

En l'escenari, a la dreta, carbonitzats completament, foren trobats aquesta tarda els cadàvers de Valentí Pavot i Seraff Díaz, assistents d'electricista i maquinista, respectivament.

UN DESAPAREGUT

Entre els desapareguts, fins ara, figura un individu dit Lleó Medina Pascual, domiciliat a la Ribera de Curtidores, núm. 25, al qual no trobà el jutgat en el seu domicili quan anà a interrogar-lo ni se sap res d'ell ni a la casa de socorrs ni als hospitals.

QUATRE MORTS D'UNA SOLA FAMILIA

Al dipòsit de cadàvers segueixen acudint nombroses persones, amb l'objecte d'identificar les víctimes. Entre elles, ha arribat un home que tenia vuit familiars en una llotja pròxima al prosceni del segon pis, el qual, en acudir al Dipòsit, ha identificat quatre cadàvers, que són la seva dona, un cunyat, un altre cunyat i un fill seu. Era tal l'estat de desesperació d'aquest home, que no ha atinat ni a donar el seu nom. Ha agafat un automòbil i ha marxat precipitadament a buscar els altres quatre familiars seus que falten.

MORTS A L'HOSPITAL

Han mort a l'Hospital Provincial els següents:

Sala cinquena: Amadeu Obija Sal, de 17 anys; Visitació Nogales del Valle, de 1; Roser Díez del Valle; un sense identificar; un nen de vuit anys, també sense identificar.

FERITS QUE HAN EMMUDIT

Sala setena: Dos ferits que entraren sense parla i que per aquesta causa no han pogut ésser identificats.

COM FOU ESBOTZADA UNA PORTA METALLICA

Josep Vila, comerciant, que ocupava una llotja amb la seva família; diu que l'abandonà en apreciar els primers resplendors; buscaren llavors la sortida unes quinze o vint persones de les llotges i butaques. Tots anaren a coincidir en un passadís, en el qual hi havia una petita porta, que, segons creu el senyor Vila, s'obria envers el carrer de les Veles. La porta era de les de tanca metàllica, travessada per una barra de ferro. Uns quants homes, desenrotllant la seva inversemblant força que dóna l'instint de conservació, aconseguiren trencar la férria barra, i pogueren alçar un poc la tanca metàllica fins a deixar el pas suficient en un suprem esforç. Així, el senyor Vila, les persones de la seva família i els altres espectadors que es dirigiren a aquell lloc, pogueren arribar al carrer. El senyor Josep Vila es traslladà al seu domicili, sense haver sofert més que la pèrdua d'un abric.

UN ACOMODADOR HEROIC

Un acomodador, anomenat Carrasco, que tenia al seu càrrec una de les portes de sortida, ajudà amb gran serenitat a què sortissin dones i nens, però després s'ha ignorat la sort que pogués córrer.

ESPECTADORS QUE HAN QUEDAT MUTS

Alguns espectadors, a causa de la impressió han quedat muts.

UN SUICIDI?

El cadàver de Xavier Gonzàlez apareix amb un tret al front.

Sens dubte, en veure que la seva família havia desaparegut i que no podia salvar-la, en un moment de desesperació se suicidà.

COM SE SALVA UNA NENA DE TRES ANYS

Una llotja de l'esquerra de l'escenari l'ocupava un matrimoni anomenat Xavier Navarro i Francisca Gonzàlez, amb quatre fills i una germana de l'esposa, anomenada Amèlia, de divuit anys, casada feia dos mesos, i el seu marit. Tots han quedat carbonitzats, excepte una nena de tres anys.

Aquesta en sobrevenir l'enderrocament, quedà al buit d'unes fustes.

Una de les vegades que per aquell lloc passà el jutge de guàrdia, sentí

...s, i ordenà que ràpidament fossin ...retes les desferres. L'operació es ...n ràpidament, i es trobà la criatura arreconada i plorant.

TRES CADAVERS SOBRE EL TERRAT DEL TEATRE

Sobre el costat del teatre que dóna al carrer de Santa Anna ha estat trobada una dona amb dos nens. Se suposa que es una minyona que portà les criatures al teatre i que quan sobrevingué el sinistre, en el seu afany de socórrer les criatures, se les emportà als braços i aconseguí pujar fins al terrat, cosa que s'ignora com pogué fer-ho. Mentre estava allí fou atrapada per les flames i sobrevingué l'esfondrament, per la qual cosa moriren carbonitzades.

Els bombers des de les cases properes continuen engegant aigua per tal de poder arribar allí.

¿VOLGUEREN OBRIR-SE PAS A GANIVETADES?

S'han trobat ganivets i algunes de les víctimes amb el ganivet a les mans. Es dedueix d'això que en el moment de la confusió s'obrien pas a ganivetades.

LA SERENITAT D'UNA NOIA DE TRETZE ANYS

A les cinc del matí ha sortit d'un dels evacuadors del teatre una nena de tretze anys, que portava als braços una germaneta adormida.

Ha declarat que en el moment de l'incendi el públic, empenyent-la, la féu entrar al water-closet; veient-se allí segura, tancà la porta, i s'hi estigué tancada fins a aquell moment.

Totes dues estan illeses.

UN ALTRE ESPECTADOR SE SALVA TANCANT-SE ALS ORINADORS

D'un altre orinador ha sortit aquest matí un individu que diu que es trobava evacuant quan sentí un gran enrenou; en intentar sortir, veié el públic com es precipitava, i espaordit tornà a tancar.

LA TRAGEDIA D'UN ENAMORAT

Un dependent d'ultramarins estava veient la función, i en sobrevenir l'incendi, esfereït, sortí precipitadament. En veure's al carrer s'asserenà i s'adonà que portava a les mans els vestits de la seva promesa. Llavors entrà altra vegada al teatre per a cercar-la, i no la trobà. Després recorregué totes les cases de socors i hospitals i tampoc la trobà. Se suposa que la noia és una de les víctimes que hi ha entre les runes.

DOS CADAVERS CARBONITZATS

A les dotze, els encarregats d'aquests serveis han trobat sota l'escala de l'esquerra que puja a les llotges i a l'amfiteatre, dos cossos completament carbonitzats. La identificació ha resultat impossible; però ha pogut deduir-se que es tracta d'un home i una dona; el primer conservava un tros de coll i corbata; la segona, quelcom de roba interior; a l'home, li falta el cap; a la dona, una cama. En una llitera, tapada amb una flassada, i collocant-hi un número indicador, aquests dos cossos han estat conduits al dipòsit judicial. En treure-la del teatre, s'ha produït entre la gent del carrer un crit de sentiment i de dolor.

MORTA AL SEU DOMICILI

En el seu domicili, Bravo Murillo, núm. 39, ha mort aquest matí Eusèbia Garcia Torres, de 31 anys, que fou curada ahir a la casa de socors del districte de la Inclusa.

LA NOTICIA ALS ALTRES TEATRES

Durant la funció, al teatre de La Latina, en sentir-se el soroll del carrer es produí en el públic una gran ansietat. Se suspongué la representació i un dels actors sortí a la bateria de llums, i donà compte del que passava. Aleshores la majoria del públic molt impressionat, es precipità a les portes de sortida.

Restablerta la tranquillitat, al teatre hi quedaren pocs espectadors.

L'EMOCIO A LA CIUTAT

Tota la nit d'ahir i durant el dia d'avui, Madrid ha viscut en una constant nerviositat.

Els nous detalls que de la terrible catàstrofe s'anaven coneixent a mesura que bombers i personal dedicat a l'obra de desenrunament i salvament realitzaven llur humanitària tasca, corrien de boca en boca i arribaven fins als llocs més apartats.

No es recorda a Madrid una emoció tan gran com la sentida en les darreres 24 hores.

"El Noticiero" de dilluns, amb les primeres i confoses notícies, i tots els periòdics d'aquesta nit en una informació ordenada, si no completa, perquè aquesta encara és impossible, amb força detalls perquè el lector pugui fixar l'enorme abast de la catàstrofe, han estat arrabassats de les mans dels venedors amb veritable angoixa, i llurs columnes, en especial les destinades a la publicació de morts i ferits, són devorades amb avidesa creixent.

L'enorme impressió produïda es concreta en un moviment de compassió envers les víctimes, que si s'aconsegueix endegar degudament, proporcionarà algun lleuge als més desvalguts.

L'Ajuntament ha anunciat ja que obre una suscripció pública.

Els periòdics han ofert el seu concurs per a portar a cap una obra de caràcter pràctic.

Empresaris i companyies teatrals han llançat la idea de celebrar festivals benèfics.

El poble de Madrid sent avui el dolor de tantes i tantes víctimes de la paorosa catàstrofe, i sabrà, segurament, contribuir amb el seu esforç a què no siguin estèrils els generosos oferiments que per a remeiar la situació de les víctimes es vénen fent.

L'ACTUACIO DEL JUTJAT ESPECIAL

Ha començat a actuar el jutjat especial. Ha estat nomenat per a formar part del jutjat especial que ha d'intervenir en aquest succés, el magistrat En Joan Creis Guerra, el secretari del districte de la Inclusa En Cristòfor Ayudo, ajudat per l'oficial Enric Quintanar i l'agutzil Demetri Bustamante, el tinent fiscal En Lluís Gutiérrez de la Illera i el forense doctor Pena Sicilia.

Immediatament els nomenats es personaren en el Dipòsit judicial per a començar les seves actuacions.

ELS ORFES SERAN RECOLLITS PER LA JUNTA DE PROTECCIO A LA INFANCIA

El Governador ha ordenat que els orfes de les víctimes i els menors damnificats siguin recollits per la Junta de Protecció a la Infància i els majors per la Matritense.

L'AJUNTAMENT PAGARA ELS ENTERRAMENTS

L'enterro i funerals de les víctimes els pagarà l'Ajuntament.

UNS ESCENOGRAFS SE SALVAREN PER ESSER DIA FESTIU

En l'últim pis del teatre i tenien installat un taller d'escenografia Carles Merino i Guerra i es salvaren miraculosament per la coincidència d'ésser dia festiu i per tant sense funcionar el taller a les hores de la catàstrofe. Malgrat això, els pintors escenògrafs han sofert la pèrdua de tot el material acumulat al taller i de més d'una dotzena de decoracions recentment acabades per a diverses companyies. Les pèrdues pugen alguns milers de pessetes.

UN ACOMODADOR ES LLANÇA AL PATI DE BUTAQUES

L'acomodador de les localitats del segon pis del teatre, Josep Campoy Corabalón davant l'incendi i bon coneixedor de les condicions del local, creient que no podria guanyar la porta de sortida amb la urgència necessària, es llançà des de la grada del dit pis a la sala de llotges i es produí les greus ferides que sofreix.

UN ALTRE ACOMODADOR HEROIC

Una de les persones que en el lloc del succés més es distingiren per la seva heroïcitat fou un acomodador anomenat Celedonio, funcionari a més de la Secció d'Investigació del Minster de la Guerra, que romangué en el local fins els últims moments. Segons manifestació dels empresaris, el dit acomodador contribuí al salvament i cuidà de l'ordre en l'interior contribuint a la normal sortida al carrer de les persones de la planta baixa.

DOS GOSSOS CARBONITZATS

Han estat trobats els dos gossos que hi havia al teatre per exterminar les rates; han estat trobats al capdamunt d'una paret, carbonitzats.

TROBALLA DE JOIES

Entre les desferres també ha estat trobava una arracada valorada en 8.000 pessetes, que se suposa pertany a la senyora d'un ex-regidor anomenat Domingo; també s'ha trobat un portamonedes amb 170 pessetes, un dècim de la Loteria número 15.220, una tarja amb el nom d'Antoni Guerrero, muntador mecànic, Doña Blanca, 23.

TRES MORTS D'UNA FAMILIA

A la porta del dipòsit de cadàvers i després d'haver recorregut totes les cases de socors i policlíniques, s'ha situat un senyor que esperava l'arribada dels camions per si entre les víctimes hi veia alguns parents seus que havien presenciat la funció de la tarda al teatre Novetats. Així que arribà la primera ambulància demanà amb llàgrimes als ulls que el deixessin passar a veure els cadàvers que portava. La seva actitud era tan anguniosa que se l'ha deixat passar, i el pobre senyor s'ha convençut dels seus temors, car entre els morts hi havia un germà seu i dos nebots, que havien mort en la catàstrofe. No cal descriure l'escena que s'ha desenrotllat. Amb grans esforços ha pogut identificar els tres cadàvers.

ELS CADAVERS IDENTIFICATS

Lleó Medina Pasqual, de quinze anys, Ribera de Curtidores, 25.

Roser Chacón Migoña, de vint-i-quatre, Santo Domingo, 10.

Antoni Guerrero Galianas, de trenta-dos, la seva esposa Amèlia González i la seva filla Antònia, Doña Blanca, 23.

Antoni Sánchez, de quaranta-cinc anys, Perico el Gordo, 1.

Eugeni Acedo Zamora, de dinou anys, Camino de Villaverde, 8.

Armand Cabanera Serrano, de setze; el seu germà Lluís, de vint, i Antoni López, de quaranta-quatre.

Josep Maria Duran Martín, de cinquanta-tres, San Raimundo, 49.

Julià Ujeriego, de trenta-dos, Torrijos, 80.

Marina Peral Guàrdia, de quaranta anys; la seva germa, de quaranta-set, i una filla d'aquesta anomenada Lluïsa Carreño Peral, carrer de Minas, 19.

Àngel Santanell Álvarez, Paloma, 25.

Longino Muñoz Merelles, de quaranta-vuit, natural de Saelita (Cuenca), domiciliat a Puente de Vallecas.

Manuel Simón, de cinquanta-dos anys, Santa Engracia, 3.

Salvador Alicante Serrano, de vint anys, Camino de Villaverde, 7.

Tomàs Delgado Molina, de cinquanta cinc, Mira el Río, 22.

També han estat identificats els cadàvers de Soledat Álvarez, de 35 anys, que vivia al carrer del Amparo, núm. 10, amb la seva filla Josefina Ferrer, de 17 anys.

Foren reconegudes per un fill i germà de totes dues anomenat Joaquim, de 19 anys. Aquest malaurat xicot segueix buscant el seu pare, que acompanyava a la seva esposa i filla i al qual suposa també mort. Amb ells ha perdut tota la seva família.

A la una de la tarda ha estat identificat el cadàver de Rafaela Fernàndez, de 55 anys, domiciliada al carrer del Capità Salazar Martínez, núm. 7. El cadàver l'identificà el seu fill.

EL QUE DIU UN METGE

Un dels metges de la casa de socors del districte de La Latina, molt afectat ha dit: Mai he presenciat un espectacle tan horrorós; tots els ferits assistits ho han estat de cremades, la majoria d'ells són dones, que venien completament nues i amb les nostres bates hem tapat els seus destroçats cossos. Moltes d'elles venien sense pèl i sense celles; completament afaitades.

També ha dit que en la seva llarga carrera de metge no ha presenciat quadros tan macàbrics. Un d'aquests és el d'un guàrdia de seguretat que presentava alarmants símptomes de bogeria.

A LES CASES DE SOCORS

En aquesta casa de socors han estat assistides unes 40 persones, en la de la Inclusa més de 60, en la casa de socors sucursal de La Latina, uns 30 ferits, a l'Hospital provincial 22 persones, i més de 100 foren assistides en clíniques i altres cases de socors.

Lluís Palomares, que acompanyava la seva promesa, ha perdut joies per valor de 30.000 pessetes, entre elles es compta un solitari i una creu de brillants.

FAMILIES SENSE CASA

Han quedat sense casa 43 famílies, pertanyents a les cases del carrer de la Ruda i Santa Ana.

El senyor Garcia olina anà al lloc del succés i oferí els seus menjadors de caritat i estatge a les persones que hagin quedat sense vivenda en el sinistre.

LA COMPANYIA DEL NOVETATS PASSARA AL PAVON

L'empresa del teatre Novetats s'ha entrevistat amb la del teatre Pavon. El resultat d'aquesta entrevista ha estat que la companyia reprendrà llurs treballs en aquest coliseu. Anuncia que se celebraran les funcions que siguin necessàries a benefici de les famílies sinistrades.

UNA NOIA HA ESDEVINGUT BOJA

El trasllat dels ferits a llurs domicilis s'ha efectuat en automòbils particulars i del servei públic, requisats per les autoritats.

En un d'ells foren traslladats al seu domicili en els primers moments una senyora i la seva filla, després d'ésser assistides a la casa de socors, i en arribar a llur casa, Pelayo, 8, recobraren el coneixement.

Sembla que en iniciar-se el foc estaven en una llotja veient la funció. En la fugida la noia caigué a terra, i fou trepitjada pels espectadors que també volent sortir.

Durant uns quants minuts, la mare, horroritzada, veié com la multitud, en llur fugida, trepitjava el cos de la seva filla. La noia s'ha tornat boja.

UNA NOTA DE L'OFICINA DE CENSURA

Madrid, 24.—A l'Oficina d'Informació i Censura han facilitat la següent nota:

L'alcalde de Madrid ha resolt encarregar-se de l'enterrament de les víctimes de l'incendi del Teatro de Novetats, per la qual cosa dedicarà una parcella dins el cementiri de l'Est, on en fosses pròpies puguin descansar les despulles d'aquelles que llurs famílies reclamin.

A l'acte de l'enterrament es donarà la solemnitat proporcional al dol que Madrid sofreix.

La conducció dels cadàvers del dipòsit al cementiri tindrà lloc demà, a les onze del matí.

ELS TEATRES, TANCATS EN SENYAL DE DOL

La Societat General d'Empresaris, en sessió celebrada a les vuit de la nit, ha acordat tancar els teatres demà i el dia de l'enterrament de les víctimes en senyal de dol.

L'AUTOPSIA DELS CADAVERS

A mesura que els cadàvers són identificats, passen del dipòsit judicial a la sala de dissecció, on els forenses amb tres metges ajudants procedeixen immediatament a l'autòpsia.

EN EL TEATRE HI HAVIA, ALMENYS, UN HOME SERE

En la fila tercera del pati de butaques es trobava una senyora que presta els seus serveis com a mecanògrafa a la Delegació Règia per a la repressió del contraban i defraudació, i que anava acompanyada d'un fill de petita edat.

En donar-se compte del succés es va refugiar prop de la platea i en tractar d'emparar el seu fill va rebre infinitat d'empentes i ferides.

En aquesta situació angustiosa es trobava, quan se li va atansar un home preguntant-li si es trobava sola, i en contestar-li afirmativament, l'home va agafar el nen i el va aixecar en alt mentre la seva mare cridava: "Jo no puc seguir-lo portar-ho a casa meva", donant-li la direcció del seu domicili.

L'home va tornar i aixecant-la de terra, aconseguí treure-la fins la porta del teatre.

Entre els companys de la dita senyora ha sorgit la idea d'atorgar una recompensa a aquest individu.

A L'HORA DE TANCAR L'EDICIO NO ES CONEGUT EXACTAMENT EL NOMBRE DE VICTIMES

A darrera hora els cadàvers recollits són 83.

N. de la R.—Aquesta informació, que ens fou facilitada a la tarda d'ahir, no ha estat confirmada posteriorment. En realitat, a l'hora de tancar aquesta edició no són conegudes, encara, les proporcions exactes de la catsàtrofe, pel que es refereix al nombre de víctimes.

L'incendi de Madrid a l'estranger

LA NOTICIA LA REBE DON ALFONS A LONDRES

Londres, 24. — A la seva arribada a aquesta capital, el rei d'Espanya, don Alfons XIII, no ha dissimulat la seva emoció quan ha rebut, per mediació de l'ambaixador d'Espanya a Londres, notícies del terrible incendi que ha destruït el teatre de Novedades, de Madrid.

El sobirà espanyol ha demanat que demà, a les deu, s'organitzi un servei fúnebre a l'església de Saint James, cerimònia a la qual assistirà el rei en persona. — Fabra.

COMENTARIS ALEMANYS

Berlín, 24. — Els periòdics publiquen extensas informacions referents a la catàstrofe ocorreguda al teatre de Novedades, de Madrid.

La "Gaceta de Voss" diu:

Tota la nostra compassió va envers les persones que perderen els seus familiars en la cruel catàstrofe, i envers la bella capital del país amic, en dol pels seus conciutadans. — Fabra.

EL CONDOL DEL GOVERN ALEMANY

Berlín, 24. — El Govern del Reich ha encarregat a l'ambaixador d'Alemanya a Madrid, que expressi el seu condol en nom del Gabinet de l'Imperi al Govern espanyol, per la catàstrofe del teatre de Novedades.

Un representant del ministeri de Negocis estrangers ha expressat a l'ambaixador d'Espanya a Berlín el condol del Govern alemany per la dita catàstrofe. — Fabra.

EL CONDOL DEL PRESIDENT FRANCES

París, 24. — El senyor Doumergue ha tramès al rei d'Espanya el següent telegrama:

Amb ocasió del terrible incendi que tant de dol ha causat a Madrid, m'apresso a trametre a V. M. l'expressió de la meva simpatia i assegurar-vos la part molt sincera que prenc en el dol de les famílies de les víctimes. — Fabra.

Catalunya

FETS DIVERSOS

Un carro estimbat a la carretera de Ciutadilla

Prop de Ciutadilla, en passar un automòbil pel costat d'un carro, s'espantà la cavalleria i estimbà el vehicle per un terraplè d'uns 25 metres d'alçària.

El conductor, Josep Cortada, veí de l'esmentat poble, resultà amb greus ferides en una cama i la fractura de diversos ossos. Fou traslladat a Lleida per a la seva curació, i ingressà a una clínica particular.

Un automòbil envesteix una tartana a Mataró

A Mataró, un automòbil topà amb la tartana número 896 d'aquell Registre, ocupada pel seu propietari senyor Pau Vives Reynals i la seva senyora.

A conseqüència de la forta topada s'esferei el cavall i fou llançat del seient el senyor Vives.

Aquest fou auxiliat pels transeünts i amb l'automòbil causant de l'accident fou conduït a la clínica de l'Aliança Mataronina, on l'assistí el doctor Montaner, que li apreccià contusió a la regió temporal i hemorràgia, de pronòstic lleu.

El fet ocorregué a l'Avinguda de Castelar quan la tartana es dirigia al carrer de Santa Marta.

Un automòbil atropella un ciclista a Tamarit

Al quilòmetre 10 de la carretera de Tarragona a Barcelona, en el terme de Tamarit, l'automòbil número 2350-T, propietat de la senyora Assumpció Rios, atropellà el ciclista Pere Vidal, de 26 anys, veí de Raurell.

El ciclista fou conduït a l'hospital de Torredembarra, en el mateix automòbil.

Pateix ferides contuses a la cara i fractura de quatre costelles. El seu estat és greu.

El xofer, Francesc Baró, natural de Valls, fou detingut.

Accident d'automòbil a la carretera de Torredembarra

Un automòbil de la matrícula de Tarragona, que tornava de Montserrat amb una invitats d'un casament que s'havia celebrat en aquell santuari, en arribar prop de Torredembarra perdé la direcció i bolcà ostentosament a la cuneta.

El cotxe quedà totalment destroçat, i els seus ocupants, senyor Miquel Oliva Marimón i la seva senyora amb la fractura d'un braç.

Una camioneta destroçada per un camió a Molins de Rei

A la carretera de Martorell, entre Sant Feliu i Molins de Rei, una camioneta, en voler passar davant d'un autocamió de repartiment de nafta, perdé la direcció i quedà atravessada davant del camió, el qual l'envestí i la deixà feta estelles.

De l'accident resultaren ferits els passatgers de la camioneta. El conductor sofrí fractura del braç, i dues senyores amb ferides i les consegüents contusions.

Topada d'automòbils a la carretera de la Rabassada

A la carretera de la Rabassada, un automòbil, propietat de l'industrial terrassenc N'Ernest Baumann, que anava ocupat pel xofer i l'apoderat de la casa, senyor Josep Anter, topà amb un altre automòbil, també de Terrassa, que anava conduit pel senyor Ullés.

No hi hagueren desgràcies personals. Els cotxes sofriren alguns desperfectes.

Es detingut a Torroella de Montgrí un presumpte incendiari de boscos

A Torroella de Montgrí, la guàrdia civil ha detingut a Ramon Climent Linares, de 23 anys, com a presumpte autor de l'incendi ocorregut al bosc Mas Nou, de Gualba.

Robatori a Santa Bàrbara

A Santa Bàrbara dormia tranquillament en una habitació de casa seva del carrer Major, el veí Francesc Fosch, quan penetraren al pis tres desconeguts, que el lligaren fortament, i tot posant-li un ganivet a la gola, l'obligaren a dir on guardava els diners.

Temorenc, Fosch els assenyalà la calaixera, i els lladregots l'espanyaren i se n'endugueren unes pessetes i una cadena d'or.

Un cop comès el robatori, fugiren.

Després d'una hora d'esforços, Fosch aconseguí deslliurar-se dels lligams, i anà a denunciar el fet a la guàrdia civil, la qual fa recerques per tal de trobar els lladregots.

Entre Mollerusa i Bellpuig una noia cau del tren i és morta pel comboi

Entre les estacions de Bellpuig i Mollerusa, la noia Joaquima Giménez i Coll, d'Alcampell, a causa d'haver-se-li obert una porta del vagó del tren on viatjava, caigué a la via. La dissortada noia morí aixafada pel comboi.

Bolca un automòbil a la carretera de Lleida a Fraga

Un automòbil del servei públic de Lleida a Fraga bolcà en tornar de Fraga.

El xofer es fracturà el braç dret.

S'esfondra una casa en construcció a Espluga de Francolí

A Espluga de Francolí, mentre uns paletes estaven treballant en la fàbrica en construcció de sabons i sulfur de carboni, s'esfondrà un pis que feia pocs dies que havien acabat de construir, i de resultes de l'esfondrament el de sota també va anar a baix.

Resultà ferit de gravetat Andreu Farran, que a conseqüència de les ferides després morí. Un altre dels ferits d'importància fou Salvador Terrats, que presentava diferents ferides al cap, de pronòstic reservat. Dos obrers més reberen ferides lleus.

Un home atropellat per un ciclista, a Lleida

Un ciclista que es féu escàpol, atropellà Lluís Palau, domiciliat al carrer de la Caldereria, i li produí una ferida a la regió frontal.

Palau fou atès a la casa de socors, i després passà al seu domicili.

Un automòbil sense frens a Puigcerdà

L'automòbil de passatgers que fa el recorregut Puigcerdà-Seu d'Urgell, en sortir de Puigcerdà anà a parar contra la paret d'un camp i la féu caure.

A conseqüència de la gran topada l'auto retrocedí, i aleshores el xofer aprofità l'ocasió per a dirigir-lo altra vegada al mig de la carretera, i al mateix temps parà el motor.

Però com que en el lloc de l'accident la carretera fa un pendent regular, l'automòbil, sense frens, impulsat pel seu propi pes, baixà a gran velocitat i no parà fins després de passat el pont del ferrocarril i davant la casa del senyor Sangrà.

L'automòbil anava ple de passatgers, i, afortunadament, cap d'ells prengué mal.

L'auto no sofrí cap desperfecte.

Topada d'automòbils a la carretera de Cardedeu

Un auto-taxis del garatge Baulenas, de Granollers, en ésser a la carretera de Gardedeu fou envestit per un altre automòbil, la marca, número i matrícula del qual s'ignoren, perquè es féu escàpol. El cotxe sinistrat sofrí seriosos desperfectes, i, sortosament, no hi hagueren desgràcies personals.

Topada d'autos a la carretera de Girona

A la carretera de Barcelona a Girona, un camió d'Arenys de Mar topà amb un auto de turisme a causa d'haver-se adormit el conductor del primer vehicle.

A conseqüència de la topada, el xofer del camió resultà lesionat d'importància. Ambdós vehicles sofriran desperfectes.

Accident d'automòbil a la carretera de Castelldefels

Pere Guardiola sofrí un accident d'automòbil a la carretera de Castelldefels a Gavà. Fou dut a l'Hospital Clínic de Barcelona, i els metges d'aquell establiment li apreciaren diverses ferides, de pronòstic reservat.

Foc en un paller de Cassà de la Selva

Al pati de la casa de Joan Gelabert, de Cassà de la Selva, s'incendià un paller. El sinistre, gràcies a la llestesa amb què hi acudiren es veïns, fou aviat dominat.

A Espluga de Francolí un home cau d'un ametller i es mata

A Espluga de Francolí, mentre el propietari Josep Martí era dalt d'un ametller, tingué la dissort que se li trenqués la branca en què s'aguantava i caigué amb tan mala sort que l'hagueren d'aplegar de terra sense sentits. Fou traslladat al seu domicili, on li foren donats ràpidament els auxilis de la religió, i algunes hores després deixava d'existir. El dissabte anterior se li havia casat un fill.

Topen un carro i un automòbil a Terrassa

A Terrassa, al carrer de Topete, un auto fregà amb un carro, i el carreter, Miquel Danés, veí del carrer Major de Sant Pere, es produí lleugeres contusions. L'auto resultà també amb desperfectes.

Es posar en llibertat provisional un suposat raptor de Navarcles

El Jutjat de Manresa ha decretat la llibertat provisional de *Simó Monistrol, que fou* detingut per acusar-se'l com a autor del rapte de la noia Rosa Roch, que habitava amb ell a Navarcles.

Accident a Manresa

Una cavalleria propietat de Francesc Ponç, a la plaça dels Infants, de Manresa, va donar una guitza al jove Feliu Padró, i li produí ferides de pronòstic reservat, que li foren curades de primera intenció en una farmàcia.

Són detinguts a Terrassa uns malfactors de Vinyes

A Terrassa han estat detinguts i posats a disposició del Jutjat un home i una dona, veïns de Terrassa, i un altre home i una altra dona, veïns de Sabadell, perquè causaren danys en una vinya situada en terrenys de "Can Belard", propietat de Francesc Alzina.

TARRAGONA

El cardenal Vidal i Barraquer. Reunió :: L'aigua :: Esfondrament a Tortosa :: Els funcionaris de Banca :: Tronada :: Mort a l'Hospital

Divendres, a tres quarts de deu del vespre, arribà el cardenal Vidal i Barraquer, arquebisbe de Tarragona, el qual oficiarà de pontifical en les funcions a honor de Santa Tecla, que se celebraran avui a la Catedral.

— Per a avui, dimarts, ha estat convocat el sots-Comitè de l'Exposició de Barcelona.

— Una Comissió de regidors va anar divendres a Valls, per tal d'inspeccionar les obres de la conducció d'aigües a la nostra ciutat.

— Comuniquen de Tortosa que a causa d'un moviment de terres, els darreres de tres cases han quedat enderrocats, sense que s'hagin hagut de lamentar desgràcies personals.

Aquestes cases donaven a l'Ebre

— Avui es reuneixen els funcionaris de Banca per a la lectura del contracte de treball que sotmetran al Comitè paritari del seu ram.

— Dijous, durant tot el dia, es deixà sentir una persistent tronada.

A darrera hora de la tarda semblava que la tempestat anava a declarar-se, i hi hagut àdhuc moments de forta ventada, però aleshores calmà i es resolguè en una pluja pausada, que durà fins ... nit.

— Ha mort ... questa ciutat Josep ... pau reposi), carreter ... soterrat per les portadores ... seu carro en estimbar-se ... a la carretera dels ...

Ingressà a l'Hospital ... estat greu, i li fou practicada l'operació d'extracció de la ...sa, sense que valguessin de res els auxilis que se li practicaren.

ESPLUGA DE FRANCOLI

El vi :: Millora

Obres suspeses

Aquest any sí que els pagesos poden donar-se per satisfets. Tots podran emplenar a bastament llurs cups, degut a l'abundància de verema que hi ha per tot aquest terme, i, a més, cal afegir que serà de bona qualitat.

— Estan ja completament llestes les escales que ha fet construir la Companyia del Nord, i que van des del Camí Clos fins a l'andana de l'estació, passant per darrera del pont on hi ha a la via.

No cal dir que ha fet una de les millores més importants, car així els passatgers no hauran de passar pel mig de la via.

— Han estat suspeses les obres del nou cementiri en construcció, degut, segons informes, a haver-se esgotat els cabals.

Quina llàstima!

RIPOLL

L'estalvi :: Folklore :: El temps :: Noces :: Altres noves

Durant el proppassat mes d'agost, la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis cobrà, per imposicions la quantitat de 69.033'62 pessetes, i pagà per reintegres d'estalvi 51.316'79 pessetes, i restà una diferència a favor de les imposicions de 17.726'83 pessetes; a més, s'obriren 45 llibretes noves.

— L'Arxiu Folklòric de Sant Pere ha obert dues noves seccions de ferro i d'aram, molt dignes d'ésser visitades, així com la de boix, amb varietats d'utensilis de pastor per ells executats.

— Tenim els rius mancats d'aigua. Actualment el temps té tendència a pluges. Per a aquest fi a l'església de Sant Eudald es fan pregàries.

— Ha mort el molt conegut administrador de la Confraria de Sant Isidre, senyor Ramon Perramon.

A. C. S.

— Han tornat ja a la capital els nombrosos estiuejants que sojornaven a la nostra vila i encontorns.

— A la Basílica de Santa Maria s'han unit matrimonialment el nostre volgut amic En Josep Orriols amb la simpàtica senyoreta Na Llúcia Bouer.

— S'ha repartit per l'Ajuntament d'aquesta vila el discurs que pronuncià el patrici senyor Puig i Alfonso, amb motiu d'haver estat nomenat fill adoptiu de Ripoll, en les passades festes de Santa Maria.

VILAFANT

La festa major

Ha tingut lloc, durant els dies 15, 16 i 17 la festa major d'aquest poble.

De no ésser la forta tramuntana, que ens privà de veure la fastuositat de l'envelat que hi havia contractat, hauria constituït un èxit sense precedents. No obstant, hi hagué una gran gernació de tots els pobles de la rodalia, particularment de Figueres, ja que contínuament anaven i venien autos, taxis i autòmnibus plens de gent.

D'entre els números de la festa se n'emportà un èxit la cantatriu Pepeta Carles.

També obtingué un triomf la popular cobla La Principal de L'Escala, la qual executà un esplèndid programa de sardanes i balls.

Com a epíleg de la festa, la Comissió organitzadora donarà un banquet, als elements que han pres part en la confecció i desenrotllament del programa, per llur encertada actuació.

¡Sí....!
però el
TALBOT
és millor

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Estranger

El trenca-glaços soviètic "Krassin" ha abandonat les recerques a les regions àrtiques. Era la darrera expedició que hi quedava amb motiu de la catàstrofe de l'"Italia"

Ha estat declarada la vaga al port de Bordeus

El règim monàrquic d'Albània ha estat reconegut per Anglaterra i Alemanya

EL DRAMA DEL POL

EL "KRASSIN" ABANDONA LES RECERQUES

Moscou, 24. — En vista del gran nombre d'icebergs que es formen en aquestes mars i atès, per altra part, la poca utilitat que té ja la seva presència en els territoris on fins ara s'han desenrotllat les recerques realitzades amb el trenca-glaços "Krassin", el comandant de l'esmentat vaixell ha rebut l'ordre de tornar a Leningrad.—Fabra.

SOCIETAT DE NACIONS

L'OPI

Ginebra, 24. — La proposició anglesa a l'Assemblea de la Societat de Nacions per a la realització d'una enquesta en el llunyà Orient, destinada a controlar el cultiu de l'opi i evitar en el possible el contraban, ha estat aprovada avui per majoria de vots pel Quart Comitè després d'una enèrgica defensa per part dels delegats britànics Edith Lyttelton i Malcolm Delevigne i pels representants de l'Índia, Siam i Dominis britànics.

En calcular-se les despeses aproximades que costarà aquesta investigació s'arribà a la xifra de 200.000 francs suïssos. El Govern britànic contribuirà a la investigació amb 50.000 francs.

El resultat de la votació fou de 17 vots a favor contra 5 i 11 abstencions. —Fabra.

UNA ADHESIO DEL GOVERN ESPANYOL :: L'ACTITUD DE LES DELEGACIONS AMERICANES

Ginebra, 24. — En la sessió d'aquesta tarda el president de l'Assemblea ha comunicat que Espanya havia donat la seva adhesió per deu anys a la clàusula facultativa de l'Estatut del tribunal de La Haia, relativa a l'arbitratge obligatori.

El president ha felicitat al govern espanyol per aquesta decisió, que ha estat acollida amb aplaudiments per totes les delegacions.

El senyor Palacios ha donat les gràcies, al senyor president per les paraules amables que ha adreçat a Espanya.

El president ha llegit després el telegrama que es va enviar el 6 de setembre per Costa Rica, com a resposta a la carta que el Consell li va enviar, sobre la interpretació de la doctrina de Monroe.

El delegat d'El Salvador, senyor Herrero, ha expressat l'esperança que l'Assemblea pugui novament acollir en el seu si l'any vinent, no solament la delegació de Costa Rica, sinó també la de la República Argentina.

Els delegats de tots els països han aprovat aquestes paraules, i s'ha realitzat amb aquest motiu una imponent manifestació a favor de la tornada de la República Argentina al si de la Societat de Nacions.—Fabra.

EL DELEGAT ALEMANY PARLARA AVUI, A GINEBRA

Berlín, 24. — S'anuncia que el comte Bernstorgf farà ús de la paraula, demà, a la reunió plenària de la Societat de Nacions; aquesta sessió ha de fer referència a les manifestacions d'Alemanya, sobre la qüestió del desarme, com així mateix seran examinats certs punts que foren abordats a la discussió de la sessió de Ginebra. — Fabra.

FRANÇA

UN MONUMENT A BARRES

Nangy, 24.—Ahir va inaugurar-se a la "Colina Inspirada" el monument a l'escriptor Maurici Barrés. No figura en aquest moment cap estàtua de Barrés. Es tracta d'una llenterna dels morts semblant a les que antigament eren aixecades als cementiris. La llenterna Barrés va coronada amb una creu. Al peu d'aquesta han estat gravats diversos pensaments del gran escriptor.

Varen assistir a la cerimònia tots els lorenencs notables, entre ells el senyor Poincaré, el mariscal Liautey, M. De Warren, diputat; l'alcalde de Metz, monsenyor Lagier, i en representació d'Alsàcia el sots-secretari d'Estat, M. Oberkirch.

La nit anterior s'havia comès un acte de salvatgisme: el pedestal fou copejat amb un martell, i resultà esborrat el nom de l'arquitecte Duchene. Un equip d'obrers restaurà el monument.—Fabra.

VAGA AL PORT DE BORDEUS

Bordeus, 24.—Els obrers del port votaren ahir pel matí l'acord relatiu a començar la vaga general.

Per la nit se circularen les ordres definitives de vaga. Les dites ordres procedeixen del sindicat i han estat acatades casi d'una manera general.

D'una informació practicada als centres vaguistes, resulta que a la vora esquerra la vaga està casi generalitzada. Quatre vaixells estan en descàrrega a aquesta banda del riu i els [illegible] tracten de trobar equips per a continuar les tasques interrompudes.

[illegible] continuen treballant en l'"[illegible]" que ha de partir per la [illegible] el "Chicago".

[illegible] al costat esquerre la majoria [illegible] han deixat el treball, però [illegible] que tr-

Els vaguistes declaren que estan decidits a mantenir-se en la seva actitud fins a aconseguir les reivindicacions que sol·liciten.

A les deu, a la Borsa del Treball s'ha celebrat una reunió, en la qual, després de nombroses discussions entre voluntaris i confederats, s'ha decidit celebrar una nova reunió a les quatre de la tarda.

A Bassens la vaga és igualment general.

Fins ara no s'ha assenyalat cap incident d'importància, si bé s'han practicat dues o tres detencions de revoltosos que tractaven de fer coaccions.

S'han pres totes les precaucions necessàries per a mantenir l'ordre.

Els inscrits marítims que, segons sembla, anaven a adherir-se a la vaga, sembla que no estan decidit a secundar-la, per ara.

Una reunió dels inscrits ha de celebrar-se a les quatre a la Unió Sindical, per a tractar sobre les decisions adoptades recentment per l'àrbitre.

Aquesta reunió sembla que no té cap relació amb la vaga del port.

Per ara la tranquil·litat és absoluta.—Fabra.

UNA ENQUESTA AL QUAI D'ORSAY

París, 24. — El "Petit Parisien" diu que malgrat que la publicació del document relatiu al compromís naval franco-britànic en res no afectava a la marxa de les negociacions, el Quai d'Orsay ha disposat que s'obri una enquesta per tal de descobrir l'autor de la indiscreció comesa en donar aquella carta a la publicitat. — Fabra.

EL TREBALL ES REPRES A L'HAVRE

L'Havre, 24. — Els obrers de transports que estaven en vaga des de fa sis setmanes, reprendran el treball demà al matí. — Fabra.

ITALIA

VENIZELOS A ROMA

Roma, 24. — Ahir pel matí, el senyor Venizelos visità el Panteó. Després visità la tomba del soldat desconegut on depositá un corona. Les tropes rendiren honors durant la cerimònia.

Després, el senyor Venizelos va rebre el sots-secretari de Negocis estrangers senyor Grandi.

Venizelos i Mussolini han conferenciat extensament. El cap del Govern greg felicità al Duce per l'obra portada a cap pel Govern feixista. — Fabra.

EL PACTE ITALO-HEL·LENIC

Roma, 24. — El text del tractat de conciliació i arranjament judicial que acaben de signar Itàlia i Grècia consta de 28 articles.

El tractat serà vàlid durant cinc anys i prorrogable per períodes d'altres cinc anys, llevat del cas de denúncia per un dels contractants, la qual hauria de fer-se amb una anticipació de sis mesos a la data d'expiració.

Les dues parts es comprometen a nomenar una comissió de conciliació que estaria integrada per dos comissaris, un per cada nació, i un president neutral, que seria escollit preferentment entre els membres del Tribunal permanent de Justícia internacional de La Haia.

Cas de no arribar-se a un acord satisfactori o que una part no acceptés la proposició de conciliació, l'afer es portaria al Tribunal de Justícia de La Haia, que resoldria en definitiva.

Han estat plenipotenciaris el senyor Mussolini, per Itàlia, i el senyor Venizelos, per Grècia.—Fabra.

ALEMANYA

EL NOU COMANDANT DE LA MARINA ALEMANYA

Berlín, 24.—El Ministeri de la Reichswehr anuncia que l'almirall Reoder ha estat nomenat comandant en cap de la Marina alemanya.—Fabra.

ELS CAVALLERS DE L'ELM D'ACER I LES ORGANITZACIONS REPUBLICANES

Berlín, 24.—Prop de Spandau s'ha registrat una col·lisió entre els membres de l'Elm d'Acer i l'Associació Republicana del Reich. Resultaren 30 ferits.—Fabra.

UN MONUMENT A EBERT

Berlín, 24. — El ministre prussià de l'Interior, senyor Grezzinski, ha inaugurat un monument a Breicherode, erigit a la memòria del president de la República alemanya, senyor Ebert.—Fabra.

GRAN BRETANYA

DON ALFONS A LONDRES

Londres, 24. — El rei d'Espanya ha arribat a aquesta capital a les 9'37, procedent d'Escòcia, on, com ja és sabut, ha estat hoste del duc de Sutherland.

A l'estació esperaven don Alfons l'ambaixador d'Espanya a Londres, senyor Merry del Val i altres personalitats angleses i espanyoles.

Don Alfons ha manifestat que havia fet un viatge excel·lent.

El rei i l'ambaixador s'han dirigit immediatament a un hotel.

Avui no té don Alfons fixat cap programa. Demà al matí sortirà cap a Espanya. — Fabra.

REUNIO DEL CONSELL

Londres, 24. — La reunió del Gabinet s'ha prolongat avui dues hores.

S'assegura que en el dit consell Lord Cushendum ha posat al corrent els seus col·legues sobre els treballs de la darrera assemblea de la Societat de Nacions com també sobre els progressos realitzats en el relatiu al problema de l'evacuació de Renània i la qüestió de les reparacions, a conseqüència de les converses celebrades darrerament entre la delegació britànica, la delegació francesa i els representants d'Alemanya.

El Gabinet ha discutit igualment el problema concernient al compromís anglo-francès, sobre la fórmula relativa al desarmament naval.—Fabra.

CONSELL DE GUERRA CONTRA UN OFICIAL NAVAL

Gibraltar, 24. — Avui s'ha celebrat un consell de guerra contra el comandant del "Tourmalin", per haver estat reconegut causant de l'encallament del contra-torpediner anglès "Splendid", el qual, en els voltants de Màlaga encallà en un banc d'arena, sobre el qual havia passat ja el vaixell del seu comandament, o sigui el "Tourmalin".

Ha estat condemnat a ésser censurat per negligència i omissió en el exercici dels seus deures.—Fabra.

AUSTRIA

¿ES RETIRARA EL PRESIDENT DE LA REPUBLICA?

Viena, 24. — Circula el rumor de què el President Hainich se retirarà en novembre pròxim. — Fabra.

BALCANS

ALEMANYA RECONEIX LA MONARQUIA ALBANESA

Tirana, 24.—L'encarregat de Negocis d'Alemanya ha anunciat que el seu Govern havia reconegut el rei Zogú.—Fabra.

ANGLATERRA RECONEIX AHMED ZAGU

Tirana, 24. — El Govern anglès ha reconegut el nou Rei d'Albània. — Fabra.

ESCANDINAVIA

DIMISSIONS AL GABINET SUEC

Estocolm, 24.—Els diaris diuen que, a conseqüència de les eleccions, dimitiran probablement els ministres d'Afers estrangers, Instrucció pública i Comunicacions.—Fabra.

AMERICA LLATINA

L'ELECCIO DE PORTES GIL

Mèxic, 24. — El senyor Portes Gil, ministre de l'Interior serà elegit en primer de novembre pròxim President de la República.

La Cambra de Diputats ha ratificat la proposició de què el seu mandat duri fins el 5 de febrer de l'any vinent.

El senyors Portes Gil ha declarat, que en la seva actuació, prosseguirà la política del President Calles. — Fabra.

EPIDEMIES A PUERTO RICO

San Juan de Puerto Rico, 24.—Els metges declaren que la situació a la illa és inquietant.

Hi ha 15.000 casos d'influença i 5.000 d'altres malalties.

Cap ciutat s'ha pogut escapar dels efectes de l'epidèmia; als hospitals s'han vist obligats a raccionar els medicaments.—Fabra.

UN GENERAL CONSPIRADOR

Buenos Aires, 24.—Telegrafien d'Asunción (Paraguai) que, segons notícies de La Paz (Bolívia), el general Blanco, sospitós d'abrigar intencions subversives, s'ha refugiat a la Legació de Xile.

No s'ha rebut directament de Bolívia cap notícia inquietant.—Fabra.

Santiago de Chile, 24.—Es confirma la notícia d'haver esclatat a Bolívia una temptativa revolucionària, que ha fracassat.—Fabra.

ESTATS UNITS

COOLIDGE I EL PACTE NAVAL FRANCO-BRITANIC

Londres, 24. — Comuniquen de Nova-York al "Morning Post" que com a resultat de les conversacions entre el president Coolidge i el ministre de Negocis estrangers Kellogg, es diu que el president considera necessari contestar personalment prop del compromís naval franco-britànic. — Fabra.

INDIA

L'EXPULSIO D'AGENTS COMUNISTES, REBUTJADA

Simla, 24. — En procedir-se a la votació del projecte de llei relatiu a l'expulsió dels agents comunistes immigrants, en l'Assemblea legislativa, l'escrutini donà l'empat de 61 vots a favor contra 61 en contra del dit projecte de llei.

En vista d'això i fent ús de les seves atribucions reglamentàries, el president de l'Assemblea votà, i ho féu a favor dels adversaris del projecte de llei, per la qual cosa el dit projecte fou rebutjat.—Fabra.

OCEANIA

LA VAGA DELS PORTS AUSTRALIANS

Melbourne, 24. — Treballen en el port 670 grocs. No s'han produït desordres. La policia muntada guarda les oficines don són contractats els grocs.

En el port d'Adelaide treballen també els grocs. — Fabra.

Adelaida, 24. — Uns 350 obrers voluntaris treballen emparats per la policia, que ha intervingut diverses vegades per tal d'evitar coaccions.

Ha estat detingut un agitador.—Fabra.

Melbourne, 24. — En vista que vuit-cents obrers voluntaris han ofert els seus serveis i que aquesta xifra és suficient per a cobrir les necessitats del port, han estat acceptats els seus serveis i no es farà cap crida als obrers sindicats, ni se'ls donarà ja llaña, encara que aquests darrers s'oferissin ara. — Fabra.

Sydney, 24. — L'activitat de la navegació augmenta i ahir arribaren set navilis en servei de cabotatge. — Fabra.

REVOLTA DE LEPROSOS

Batàvia, 24.—La colònia de leprosos del districte de Gajoclas, que es nega a què es faci res al seu auxili, ha atacat els funcionaris holandesos. Els soldats feren foc i mataren dos leprosos, entre ells quatre dones, i resultaren ferits altres quatre.—Fabra.

LA DONA, LA MODA I LA LLAR

Les pells de moda

La moda en les pells seria un negoci petit per als pellaires si no canviés cada temporada. Una pell bona és sempre una pell bona i dura anys i panys. Aleshores la persona que té una pell bona no en compraria cap més fins al cap d'anys i panys si aquella mena de pell no li passés de moda com per encant, o bé no en passés de moda el color, perquè tothom sap que quant a forma les pells s'estiren i s'arronsen com és vol.

Les pells petites per aquesta tardor són quasi totes elles llargues i estretes per portar-les cargolades al coll.

El color que s'espera que dominarà la moda és el platí i la pell més afavorida és l'"skung" tenyit. El renard, l'esquirol, les diverses varietats de marta es portaran també força.

Algunes de les noves pells són d'un to més clar que el corrent, però per altra banda hi ha pells quasi negres de tan fosques.

Poques són les pells que apareixen en llur color natural, ja que la major part han estat tenyides d'un to que van més bé a la cara.

Pot haver-hi qui trobi impossible de millorar la naturalesa; però en aquest cas un bon pelleter pot certament fer-ho perquè després de tot les pells foren destinades en principi perquè les portessin els animals i no pas per emmarcar les cares de la més bella part del gènere humà. El pelleter altera el matís, fent-lo més clar o més fosc segons el cas, i augmenta el brill, de manera que la pell sembla molt més gruixuda i espessa del que era.

Encara, però, no és aquesta la darrera paraula sobre pells i potser veurem aviat nous canvis.

Vaporós vestit de ball, de tul del rosa més pàl·lid. La faldilla és feta de pètals retallats i disposats en llargades diferents, i una ampla faixa del mateix gènere que forma una gran llaçada al darrera.

Península

El cap del Govern, en unes declaracions que publica "El Noticiero del Lunes", ha parlat del passat complot, que ha qualificat de pallassada, i en el qual, segons ha dit, no prengueren part els complicats en el de la nit de Sant Joan. També s'ha referit als propòsits del Govern en matèria de reforma constitucional i ha explicat la labor que realitzarà l'Assemblea consultiva en les pròximes reunions.

MANIFESTACIONS DEL CAP DEL GOVERN

Madrid, 24. — El general Primo de Rivera ha fet aquest matí declaracions a "El Noticiero del Lunes".

Referint-se al passat complot, ha dit:

"No me importan nada las conspiraciones fuera del punto de vista del concepto que de España puedan formar en el extranjero y de las fluctuaciones de valores públicos. Por lo demás, sé que no pasarán las cosas de ahí, de enredar haciendo de enanos de la venta media docena de millares de díscolos y soberbios que no son compatibles con una obra como la que nosotros realizamos. Y si el peligro fuera mayor, a remediarlo acudiríamos sin miramientos ni empachos de legalidad, que la salud de la Patria y la seguridad del Estado todo lo justifica y las dictaduras no pueden ser débiles ni aun teniendo el carácter de tutelar como la nuestra. Tenga por seguro que si hay que volver a las destituciones, destierros, multas extraordinarias, etc., se volverá sin vacilación; de otro modo defraudaríamos la confianza pública que nos pide siempre rigor y más rigor.

La Prensa extranjera ha armado un galimatías de nombres entre los de este ya abortado cmoplot y los del de junio de 1926 que produce graves confusiones. Es justo dejar aclarado que las más de las personas que tomaro nparte en el llamado de la noche de San Juan no han participado en este último. Son, por lo visto, explosiones rebeldes de malestar personal sin homogeneidad ni ideario. Reunidos todos los dispuestos a actuar no llegarían a cuatro o cinco millares; es decir, al uno por cuatro mil de los ciudadanos. No es posible temblar. Es imaginativamente pintoresco suponerlos triunfantes y pensar en como se iban a entender. Que tristes son esas payasadas en asunto tan serio como la tranquilidad y concepto de la patria.

Després ha dit el cap del Govern que si li era possible aniria a Canàries abans dels plens de l'Assemblea del mes d'octubre.

Referint-se al treball de l'Assemblea ha dit el marquès d'Estella que tot el que es refereix a matèria constitucional i legislació complementària no anirà comprès en aquest període, perquè es reserva per a l'any 1930, que ja ultimat, és possible que se sotmeti al plebiscit per a posar-les en vigor així que siguin sancionades.

Mentrestant—ha afegit—la dictadura governarà com fins avui.

"Es curiosa—ha afegit—la oposición previa y sectaria de los que se dicen liberales a propósitos tan sinceramente democráticos como los que nos animan. Reunir una Asamblea, Cámara o Parlamento permanente, la representación nacional genuina de todas las actividades, elegida por las mismas es buscar seriamente la máxima garantía de capacidad e independencia. El sistema actual de conferir la representación por distritos a personas que a lo mejor nada les enlaza con ellos i que ni siquiera conocen sus intereses, para que por cinco años voten en todo en su nombre, es decir, ostentando su pensar y sentir en asuntos doctrinales y de carácter general, es tan absurdo que aunque se aplicara honradamente sería una equivocación.

Pero los progresistes obstruccionan el progreso que significa la Cámara única con representación de todos los brazos del Estado, porque son tan modestos, no diré humildes, que niegan a España capacidad y derecho para organizarse políticamente a su antojo, inspirándose en principios pjuramente democráticos, pero no susceptibles de falsificación, y que, además, eliminan el caciquismo.

Nada habrá tan educador y eficaz como ver enfrentar en una sola Cámara a los representantes de todas las clases sociales discutiendo urbana y serenamente todos los grandes problemas sociales y transigiendo unos y otros hasta llegar al equilibrio posible el que apartado de quimera conduzca a todos a la convivencia cordial dentro de las realidades que a misma vía impone.

Es que aún habiendo gobernado la dictadura tan poco tiempo, y no pudiendo haber dejado de ser dictadura, ¿no estamos en ero? Se registra en la Historia de España época de mayor contacto y colaboración de más iniciativas ciudadanas, de mayor interpretación de las clases en la vida pública que esta? Seguramente que no. Por ello están obligados a callar o chillar desde lejos para que no atolondren al país ni logren sus propósitos con el ruido y el escándalo. El español es muy ecuánime y sincero, y no se fía lleva a donde no quiere ir, sino a donde suiera por gusto y convicción, y ahora está bien clara la identificación de la inmensa mayoría con el Gobierno.

Terminó diciendo el presidente que está redactando un manifiesto a las Uniones Patrióticas como resultado de la conmemoración del quinto aniversario del actual régimen, y dando gracias por la forma que han respondido a su llamamiento."

MOVIMENT D'ASSEMBLEISTES

Madrid, 24.—Ha estat nomenat membre de l'Assemblea Nacional el senyor Francesc Fernàndez i Ramírez de Arellano, marquès de Solanda.

Han cessat en el càrrec d'assembleista els senyors Josep Maria López Acevedo i Carles Garcia Oviseo, aquest per renúncia i el primer per haver deixat la presidència de la U. P. de Sevilla.

VOCAL DEL CONSELL D'ECONOMIA

Madrid, 24.—Per la presidència del Consell s'ha disposat sigui nomenat vocal nat del Consell de l'Economia Nacional, amb representació al Comitè regulador de la producció industrial, el director general de Mines i Combustible.

ACCIDENT D'AVIACIO

Albacete, 24.—A l'aeròdrom de Torrecica ha caigut un aeroplà, i ha mort el sergent Valerià Ceradilla.

EL CAMPIONAT DE FUTBOL DEL CENTRE :: EL MADRID VENÇ EL RACING PER 4 A 1

Madrid, 24.—Al camp del Madrid, jugaren ahir el primer partit de campionat l'equip propietari del camp i el Racing.

Guanyà el Madrid per 4 a 1.

El joc fou molt dur, especialment per part del Racing, que volia imposar-se.

Arbitrà [illegible].

Darrera hora

DE BARCELONA

LA COCAINA

A l'Hospital de la Santa Creu, ingressà ahir, Maria Pérez Gómez, la qual presentava una forta intoxicació a conseqüència d'haver ingerit cocaïna.

NEN QUE PREN MAL

Ahir ingressà a la Clínica de l'Aliança el nen de 18 mesos Marian Ruerte, el qual presentava diverses ferides greus. Segons manifestà la seva mare, es produí les dites lesions al caure del pis de casa seva al carrer.

UN LLADRE DE DOTZE ANYS

Ahir fou posat a disposició del Tribunal de Nens el noi de dotze anys Manuel Cortès Pérez, el qual robà 2,500 pessetes a la seva àvia.

HOME MORT

Joan Horta Moray, de 65 anys passava ahir per la carretera del Port i li vingué un atac i morí als pocs moments. Avisat el Jutjat de guàrdia, es presentà al lloc del succés, i després d'instruir les oportunes diligències ordenà el trasllat del cadàver al Dipòsit judicial.

DE L'ESTRANGER

ACCIDENTS D'AVIACIO A LES BALEARS

Marsella, 24. — Un avió comercial de la línia Marsella-Alger es va veure obligat a amarar en plena Mediterrània.

Les tres persones que ocupaven l'avió feren senyals de socors i indicaven llur posició.

Aquests senyals foren recollits i immediatament es va organitzar el salvament, i poc després es va descobrir l'hidroplà per un guarda-costes, i els seus tripulants van ésser recollits sans i salvats.—Fabra.

LA PARTICIPACIO BELGA A L'EXPOSICIO DE BARCELONA

Brusselles, 24. — Bèlgica prendrà part oficialment a l'Exposició de Barcelona de 1929.

El comissari general de Bèlgica serà el senyor Dellemagne, de Lieja. — Fabra.

L'ANUNCIAR A

LA PUBLICITAT

és un negoci per a l'anunciant i un ajut a una empresa que no cerca guanys materials. Els nostres lectors no han d'oblidar els noms de les cases que ens afavoreixen amb llur propaganda.

CON UN EJEMPLAR DEL

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bailly-Baillière — Riera)

PODRÁ ENTERARSE DE LA PRODUCCIÓN, COMERCIO, INDUSTRIA Y PROFESIONES DE CADA UNA DE LAS POBLACIONES DE ESPAÑA POR INSIGNIFICANTES QUE SEAN

CONTIENE UNA SECCIÓN EXTRANJERA con los principales datos de todos los países del Globo

ANUNCIE

en esta obra y conseguirá extender sus relaciones comerciales a todos los países

3 TOMOS

sólidamente encuadernados (7.000 páginas) 75 pesetas

Franco de portes en toda España

UNOS TRES MILLONES DE DATOS

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.

Consejo de Ciento, núm. 240 - BARCELONA

MITGES "EVA"

LES PREFERIDES DEL MON ELEGANT

ES LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

PER LA SEVA ELASTICITAT, ELEGANCIA I DURACIO

Marca d'arrelat prestigi el qual prové de la rigorosa inspecció que s'observa en cada parell de mitges "EVA", eliminat-se per tant tota imperfecció en el teixit, assegurant així llur màxima durada

Rebutgeu totes les imitacions que us ofereixin perquè cap altra marca us donarà igual satisfacció

Per si intentessin sorprendre la vostra bona fe en mig d'una munió de marques de les moltes que s'han llançat a la venda, ens plau recordar-vos que tota mitja "EVA" porta calat aquest nom a la part de dalt :: Sols així són legítimes

A més, cada parell de mitges "E V A" porta la nostra garantia

Es fabriquen en Seda natural, Seda artificial i Sedalina extra

UNICS CONCESSIONARIS PER A TOT ESPANYA

CASA VILARDELL

FABRICA DE GENERES DE PUNT

CENTRAL : Hospital, 36 i 38. SUCURSALS : Comte del Asalto, 8 - Fontanella, 17 Barbarà, 16 bis - Carme, 73, i Riera Baixa, 26. MAGATZEM: Alt de Sant Pere, 15

Telèfs.: 3658 A, 3659 A, 1228 A, 4081 A, 1044 S.P. Apartat de Correus, 839

Direcció telegràfica i telefònica : "MEDIAS"

VILARDELL - BARCELONA

E L S   E S P O R T S

FUTBOL

Els partits internacionals

El Barcelona derrotat pels campions italians Torino F. C., per 5 a 0 i 4 a 0

S'havia ponderat d'una manera extraordinària el joc dels italians des dels passats jocs olímpics; l'aixafada de l'equip "amateur" (?) espanyol pels italians per set gols a cap, ens va portar aquesta ponderació.

No hi ha cap mena de dubte que avui com avui el futbol italià està a un gran nivell; el fet que el nou planter hagi produït jugadors com Bosia, Janni, Baloncieri, Rossetti, Libonatti i els altres que no figuren en l'equip campió d'Itàlia, ha produït la puixança del futbol en aquella nació.

Nosaltres encara recordem temps passats quan el mateix que passa avui als italians ens passava a nosaltres; recordem jugadors com Alcàntara, Sagi, Samitier, Sancho, Piera, Zamora, els quals ningú negarà les seves indiscutibles condicions — a la majoria dels quals avui ja desapareguda pel pes dels anys — i que integraven alhora l'equip dels campions catalans. En aquella època el nostre futbol havia esdevingut tant o més famós que el dels italians d'avui.

Avui el nostre futbol està en decadència: això és innegable. Se'ns podrà dir que sense el Barcelona hi ha altres equips, que actualment potser es troben en millor situació, és ben cert. Amb tot, ¿qui ens refutarà el que actualment el futbol català està travessant una època crítica? Són ben comptats els elements nous, els que tot just estan en formació, que puguin assenyalar-se amb els dits.

Els italians, pel contrari, es troben en el punt dolç de les energies; els seus jugadors, a més de saber-se amotllar amb una tècnica força acceptable, es troben en el ple de llur fortalesa.

Es clar que si anéssim a analitzar els resultats apuntats en els dos partits contra el nostre campió, i anéssim a cercar algunes atenuants al nostre equip, les trobaríem excessives, però amb tot representen dues victòries i de prou pes per a justificar la vàlua dels italians.

Altrament, però, no tot han d'ésser bones condicions en els italians; per damunt del seu joc, per damunt de llur tècnica, hi sura d'una manera molt ferma una mala tàctica, una tàctica per cert ben reprovable, i més encara quan en fan ús en partits on haurien hagut de posar o procurar posar en bon lloc el seu nom.

Aquesta tàctica tan reprovable, tan censurable i tan tot el que es pugui arribar a dir a les mals arts emprades pels jugadors italians, en el segon partit, certament és cosa que fa deixar molt mal parat el seu nom, el qual retindrem en la memòria en el sentit que es mereix.

Parlar d'aquestes coses sempre repugna, però la indigna actitud d'uns jugadors que no respecten el trobar-se en un lloc estrany, i encara volien exigir que els directius barcelonistes calmessin l'excitació de tot el públic, ho fan precís.

Caldria que nosaltres, espectadors d'atropells com el de Martí, Llorenç, Iranzo i altres, ens els miréssim impassibles i encara per deferència als autors, que són forasters, els aplaudíssim i ovacionéssim com uns veritables herois.

Certament, tot això és significant.

* * *

En el primer partit jugat diumenge, confessem que l'equip italià ens sorprengué per la lleugeresa amb què duien sempre les jugades i la gran facilitat que tenien per a desmarcar-se o burlar-se del seu contrincant.

El Torino F. C. és un equip complet; posseeix una porta, Bosia, d'innegables condicions; tant la seva col·locació com la seva vista l'acrediten de gran porter. Sobre aquest element el Barcelona caigué encara que gairebé sempre amb la malícia condicionada, i cap vegada el pogueren batre. Alguns xuts de Sastre, per cert bastant perillosos, va saber-los parar amb encert. Si bé alguna vegada, per a lliurar-se de la dificultat amb què ho havia de fer, llançava la bala a còrner.

Els defenses actuaren també a la perfecció; cal destriar-ne Martin III, el qual va reeixir del seu company; amb tot, una bona defensa. Janni, l'eix de l'equip, posseeix un gran joc i bon estil; es mostrà infatigable durant tota la partida. Val a dir que va ésser molt ben secundat pels seus companys Colombari i Sperone.

Altrament, la davantera, particularment el tercet central, potser és el millor de l'equip: Baloncieri, Libonatti i Rossetti II, són tres innegables valors que duen el perill constant a la porta adversària, i per consegüent, causen pànic a defenses i porters. També els extrems Carrera i Tranzoni varen saber arrodonir el seu joc a tenor de l'embranzida dels seus companys de centre.

Quant el Barcelona, cal dir que tingueren una tarda pèssima en tots conceptes. Llevat la tasca de Sastre, Guzman; algues vegades Mas, Piera, Walter i Carulla, no vàrem veure res que pogués justificar-nos que es tractava d'un equip campió.

Durant el primer temps, el Barcelona va tenir la dissort de presentar a Iñesta a la porta: un nou porter que tampoc ha convençut a ningú ni creiem que arribi a convèncer. A la segona part, Hospital el suplí i demostrà bon xic més d'aplom i serenitat.

Els defenses varen fer el que varen poder, car cal tenir-se en compte que a més de tenir un enemic tan perillós com la davantera italiana, no es veien gaire ajudats pels mitjos, dels quals, però, cal destriar-ne Guzman, que gairebé sempre actuà bé; algunes vegades Carulla treballà força, però pecà de desmarcar massa, i això era un gran inconvenient per als seus companys els defenses.

A la davantera, Piera no va ésser el d'altres vegades; amb tot va relluir un xic. Cal dir, però, que el seu company interior Costa, no va fer res en tot el partit per a donar-li joc. Sastre, al centre, fou el millor element de la davantera. Barceló és un jugador molt jove encara, si bé, però, li vàrem veure algunes coses que deixen entreveure un futur bon jugador. Sagi, a l'extrem, va limitar-se a complir. Resumint, una davantera completament desballestada, sense que es veiés per enlloc un conjunt només acceptable.

* * *

El segon partit va ésser molt més animat que el de diumenge. Els joves jugadors de l'equip blau-grana, amb la cooperació dels elements de l'Europa, varen posar tot llur entusiasme, la qual cosa fou motiu que veguéssim una partida vistosa per la rapidesa de joc.

De totes maneres, no tot havia d'ésser agradable en aquest encontre, el qual se'ns presentava força interessant; el fet que aquests entusiastes jugadors s'atrevissin assetjar amb coratge el marc de Bosia amb el consegüent perill que no es mantingués incòlume, la majoria dels jugadors italians varen començar a fer ús de la força bruta, la qual havia de dur les conseqüències inevitables. Martí va haver-se de retirar i el suplí Iranzo; aquest també finalment ho féu i sortí Loyola; Bosch també sofrí les conseqüències i fou suplert per López, i finalment, per si tot això fos poc, Llorenç, en el moment de blocar una bala, li feren una traveta i caigué boca-terrosa amb el consegüent cop al pit produït per la bala en topar a terra; però no s'acabà així: quan era a terra encara rebé la carícia d'una cossa al braç. Va ésser conduït a pes de braços a la infermeria en mig de la indignació general.

A la segona part, en prendre avantatge de tres gols, la cosa ja anava més encalmada, però tan aviat com vingué la refeta dels joves jugadors blau-grana i segurament per evitar que els desaparegués el zero del marcador, es reproduïren les males arts.

Davant de tot això, hom no creu pas necessari de fer consideracions, si bé, com diem més amunt, malgrat tot i precisament en els moments en els quals no empraren aquella sèrie de trucs, l'equip del Torino va demostrar les bones qualitats d'un gran equip, per la seva facilitat en desmarcar-se i el bon encert en executar les jugades.

Tanmateix, no sabem pas comprendre com un equip d'aquestes condicions tècniques vulgui emparar-se en aquestes males arts.

J. T. R.

EL PRIMER PARTIT

Els equips varen arrenglerar-se amb el següent ordre:

Barcelona: Iñesta (a la segona part Hospital), Walter, Mas, Guzman, Roig, Carulla, Piera, Costa, Sastre, Barceló, (a la segona part Garcia) i Sagi.

Torino: Bossio, Martin III, Monti, Colombari, Janni, Speroni, Carrero, Baloncieri, Libonatti, Rosetti II i Franzoni.

Ben aviat de començada la lluita la pressió dels italians ja es posà de manifest; el domini que exerciren sobre el Barcelona hi havia moments que era absolut.

Als 17 minuts es presentà el primer gol: Baloncieri lliurà una bala a Rosetti, el qual d'un fort xut aconseguí el punt.

Vuit minuts després, en executar un còrner Iñesta agafà la bala però, se li escapà de les mans i Colombari la rematà a la xarxa; era el segon gol.

Un altre gol encara aconseguiren els italians abans d'acabar el primer temps; Rosetti, rebé una bala, al nostre entendre en offside, però li ventà un fort xut i aconseguí el punt.

Després d'aquest gol el Barcelona va tenir un moment en el qual semblava voler refer-se, però no aconseguí altra cosa que executar tres còrners contra el Torino, naturalment sense conseqüències.

La segona part començà amb una empenta barcelonista, però això no fou obstacle perquè als vuit minuts de joc, d'un xut fort, Libonatti aconseguí el quart gol.

El Barcelona en aquest segon temps semblava que jugués més aplomat, car els seus atacs sovintejaren més que a la primera part.

Quan faltaven set minuts per acabar-se el partit, Libonatti obtingué el cinquè gol d'un xut fort i ras.

Als pocs moments acabà l'encontre amb la natural consternació general.

L'arbitratge del senyor Vilalta va ésser molt irregular.

EL SEGON PARTIT

En aquest partit, els equips s'arrenglerarer com segueix:

Torino: Bossio, Vincenzi, Monti, Colombari, Rosetti I, Janni (a la segona part Speroni), Carrero, Baloncieri, Libonatti, Rosetti II i Franzoni.

Barcelona: Llorenç (substituït per Hospital), Walter, Orriols, Martí (substituït per Iranzo i després aquest per Loyola), Castillo, Bosch (a la segona part López), Pedrol, Clòrdia, Xifreu, Garcia i Parera.

La primera part es mantingué molt igualada; uns i altres atacaren amb coratge els marcs de Bossio i Llorenç.

Als 10 minuts de joc, el Torino s'apuntà el primer gol i fou obra de Rosetti II en aprofitar de trobar-se sol davant el marc per a ventar un xut completament imparable.

En un free-kik tirat contra els italians, Walter introdueix la bala al marc però, el punt fou anul·lat segons l'àrbitre, per off-side.

A la segona part, el Barcelona, castigat per la brutalitat del joc italià del primer temps i del tren desenrotllat, es decandí un xic i llavors varen arribar els altres gols; el primer en franc off-side, no vist per Comorera, l'aconseguí Baloncieri; el segon el mateix Castillo en voler refusar una bala la introduí al marc.

Abans d'aquests dos gols, el Barcelona n'havia aconseguit un que també fou anul·lat, diuen per haver-hi intervingut unes mans.

Finalment, un minut abans d'acabar-se el partit l'extrem Tranzoni, d'un xut ras que reboté al pal i s'introduí al marc; valgué el quart gol.

Tot seguit s'acabà la lluita.

AL POBLE NOU

EN UN PARTIT ACCIDENTAT I POC INTERESSANT, L'EUROPA BAT EL JUPITER PER TRES A CAP

L'expectació que havia desvetllat aquest encontre es manifestà per la immensa gentada que omplia de gom a gom el camp del Júpiter, però l'èxit de la lluita no respongué a l'entusiasme existent, ja que ambdós equips feren una migrada exhibició de joc i abusaren de la duresa en moltíssimes ocasions.

L'Europa prengué completa revenja de les desfetes que li infligí darrerament el Júpiter, però el seu joc no fou ni de molt el que li havem vist altres vegades.

Tota la seva línia davantera pecà d'indecisa, salvant, però, en Cros, que ha estat sempre amatent a la rematada. Els seus companys de línia no l'ajudaren gaire, especialment les ales.

Dels mitjos, el més efectiu fou Maurici. Tant Gàmiz com Soligó actuaren deficientment, i no cooperaren a l'atac només que en comptadíssimes ocasions, i tampoc ajudaren a la defensa en ocasió dels forts atacs jupiterians.

En Bigueres a la defensa fou el millor de tots, i l'estar constantment davant la porta aclarí més d'una situació perillosa en extrem per l'Altés.

Els gris-grana jugaren amb voluntat i entusiasme, però el seu joc no fou efectiu ni vistós i desaprofitaren moltes ocasions de marcar.

Els millors foren Orti a la defensa i Navarro a la davantera.

En resum, un partit ensopit i poc interessant, que no respongué en cap moment a l'interès que havia desvetllat.

A les ordres de Castillo, que estigué imparcial, però no es féu respectar prou, s'alinearen els equips en la següent forma:

Europa: Altés, Bigueres, Alcoriza, Soligó, Gàmiz, Maurici, Pellisser, Bestit, Cros, Colls i Alcàzar.

Júpiter: Marly, Orti, Botella, Font, Callicó, Peiro, Diego, Navarro, Gual, Vendallós i Lavilla.

Fèren els gols de l'Europa Soligó, Colls i Cros.

RESULTATS DELS PARTITS D'ENTRENAMENT JUGATS DIUMENGE

Martinenc - Sans, 2 a 2.
Sant Andreu - Iluro, 1 a 3.
A Terrassa:
Terrassa - Espanyol, 0 a 4.
A Badalona:
Badalona - Gràcia, 6 a 0.

A GRACIA

UN PARTIT ENTUSIASMADOR I UNA VICTORIA DEL MARTINENC SOBRE EL GRACIA, PER UN A CAP

Evidentment els graciencs estan de pega.

Ahir a la tarda, davant d'una nombrosa concurrència que animava contínuament, i, malgrat dominar gairebé tot el temps, fou batut per la mínima diferència.

Els mitjos compliren, especialment Serrano i els defenses i "meta" resistiren heroicament les escomeses dels cinc "traga niños" del Martinenc.

D'aquests es distingiren tots i el seu joc fou regular i segur, i sobresortí del conjunt la línia davantera i En Prat, que estigué molt oportú i fou aplaudit repetidament.

Durant gairebé tota la primera part, el domini correspongué als graciencs i cap als finals començà a decantar-se pels martinencs, però sense que els uns i els altres poguessin marcar cap gol.

El segon temps transcorregué amb domini altern i el joc va ésser molt vistós i correcte, i quan hom creia que el partit es resoldria amb un empat, una arrencada del Martinenc fou coronada per l'èxit d'En Lapena, que Uriach no pogué deturar, canviant així el resultat del partit quan faltava un minut per a acabar.

A les ordres d'Arribes, que no estigué molt encertat, s'arrenglerarer els equips com segueix:

Martinenc: Prat, Serrano, Serrano, Bracons, Pont, Armengol, Lapena, Cases, Llorca, Carrera i Martí.

Gràcia: Urich, Melchor, Milà, Serrano, Aguiló, Lletjós, Illa, Homet, Giménez, Tolrà i Vilanova.

Graciencs i martinencs posaren tota llur fe, que no és poca, en la lluita, i així no és d'estranyar que hom sortís del camp de joc satisfet, com poques vegades ha ocorregut.

La iniciativa del joc correspongué gairebé tot el temps als propietaris del terreny, als quals faltà, però, decisió davant de la porta i una miqueta de sort en la rematada.

El més sobresortint de tot fou la línia davantera, la qual estigué constantment donant feina al tercet defensiu vermell, encara que sense poder assolir cap gol, malgrat posar a contribució totes les seves forces per assolir-lo.

NATACIO

La III travessia del port

Artigues del C. N. Atlètic vencedor de la prova
Un gran èxit d'organització

Ramon Artigues (a la dreta), guanyador de la Travessia del Port de Barcelona. A l'esquerra, Celdoni Fernàndez, classificat a segon lloc

Enguany, per tercera vegada, s'ha celebrat la travessia del nostre port, important prova de la qual ha tingut cura d'organitzar el C. N. Atlètic. L'èxit de preparació i desenrotllament d'aquesta cursa ha estat fantàstic; tot va seguir com una seda, la qual cosa diu prou a favor de l'entitat organitzadora.

Aquesta vegada, però, s'ha topat amb un incident que hem de lamentar, car, segons sembla, el C. N. Atlètic va incloure en el reglament un article pel qual es privava de la participació d'August Heitmann, el vencedor de l'any passat, i com és natural, la negativa a aquest nedador ha fet que el C. N. Barcelona es posés al marge de la prova. Seria llarg de posar en clar quin dels dos cercles té més culpa en les actituds preses, però hom veu que tant l'un com l'altre hi tenen la seva.

La prova de diumenge va aplegar als molls multituds imponents d'espectadors; un altre èxit que s'apuntaren els organitzadors.

Ramon Artigues ha estat el nedador absolut: ha fet una cursa magnífica de regularitat i de facultats. L'ha seguit Celdoni Fernàndez, que l'any passat es va donar a conèixer, i del qual no havíem tornat a sentir parlar en tot l'any, l'ha seguit a curta distància, i s'ha classificat a un minut llarg d'ell. Fernàndez ha demostrat altra vegada les seves envejables condicions de nedador de gran fons. Caldria, però, que mirés de perfeccionar la seva forma d'una manera seriosa.

També cal tenir en compte l'excel·lent paper dels nedadors catalans de fora, Cid, Ors, Fontana i Mirosa, com també ha ajudat a fer més simpàtica la festa la participació de l'element femení, representat en la senyoreta Maria Martínez.

Com a nota curiosa farem constar la participació de dos corredors, als quals mancaven a l'un un braç i a l'altre una cama. Han estat objecte d'aplaudiments de simpatia.

En fi, un èxit en tots conceptes. Es l'únic resum que un hom en pot fer, després d'haver-ho vist.

EL QUE FOU LA CURSA

A les 11'32, o sigui cinc minuts abans de la sortida general, s'ha llançat a l'aigua la senyoreta Maria Martínez, únic participant femení, en mig d'una delirant ovació.

A les 11'37 es disparà el segon tret, i es llançà al líquid element la primera fila de nedadors. Immediatament un tercer i un quart trets, i la segona fila i la tercera fan el mateix, entre eixordadors aplaudiments de la imponent gentada que omplia el Martell, l'escullera i el mosquer de barques, esperant ansiosament el moment de la sortida.

Als primers 200 metres, ja queden destacats els que han d'ésser guanyadors de la cursa.

Artigues en els primers cent metres avantatja de deu al seu seguidor immediat, Celdoni Fernàndez.

Als 600 metres, queden ja ben destacades les posicions. Artigues va guanyant terreny a Fernàndez, i ambdós s'allunyen sensiblement de l'escamot format per Cid, Fontana, Ors, Bernal i Mateu, que anaven en tercer, quart, cinquè, sisè i setè lloc, respectivament.

Als 750, Artigues passa a la senyoreta Martínez, seguit a cinquanta metres per Fernàndez, mentre l'escamot es va allargant fins fer una cua interminable.

Sona el tret indicador de la meitat de la cursa, i les posicions queden exactament igual, amb la petita diferència que Artigues, en un tren rapidíssim pren cinquanta metres més a Fernàndez.

Fontana d'Alcira es queixa de dolor als flatus, la qual cosa l'obliga a alentir la marxa, i passa a vuitè lloc, i continuant la cursa en aqueixa forma, han arribat als dos mil metres de la sortida sense cap més incident d'importància.

A partir d'aquest moment, Cid, que s'ha anat destacant de l'escamot primer, va disminuint la distància que el separa d'Artigues i Fernàndez.

El moment de l'arribada ha estat impressionant. En arribar Artigues, a dos-cents metres de la "meta" hom ha esclatat en aplaudiments, que ja no han minvat fins que ha tocat terra, i han d'augmentar novament a l'arribada de cada un dels nedadors que han arribat després.

La classificació és la següent:

CLASSIFICACIO GENERAL

1. Ramon Artigues (C. N. A.), 52 m. 34 s.
2. Celdoni Fernàndez (independent), 54 m. 1-5.
3. Joaquim Cid, d'Amposta, 58 m. 43 s.
4. Joaquim Ors (C. N. Tarragona), 58 m. 55 s.
5. Sebastià Fontana, d'Alcira.
6. Miquel Esteve (independent).
7 i 8. Francesc Bernal i Joan Mateu (C. N. A.).
9. Pere Mirosa, de Banyoles.
10. Ramon Mas (C. N. A.).
11. Antoni Sierra (C. N. A.).
12. Joaquim Sabata (independent).
13. Esteve Granada (C. N. A.).
14. Francesc Pros (independent).
15. Esteve Boschmonar (Banyoles).
16. Josep Vilanova, de Sabadell.
17. Salvador Ripoll (C. N. T.).
18. Miquel Masgrau, de Banyoles.
19. Gustau Feliu (C. N. A.).
20. Armand Domingo (Regiment de Jaén), primer dels militars.
21. Ramon Mongrell (C. N. B.).
22. L. d'Oce (C. L. València).
23. Manuel Valls (Ateneu Enciclopèdic Popular).
24. Francesc Rei (C. N. M.).
25. Josep Maria Fària (P. C. M.).
26. Jordi Kung (C. N. Sallent).
27. Lluis Rodríguez (P. C. de M.).
28. Josep Sanç (Aeronàutica Naval), primer dels mariners.
29. Amadeu Alexander (indep.).
30. Hilari López (ídem).
31. Artur Rosselló (C. N. A.).
32. Vicents Gurrea (C. N. A.).
33. Eugeni Abellan (C. N. A.).
34. Rodolf Schulz (C. N. B.).
35. M. Rodríguez Florià (indep.).
36. Josep Miquel (ídem).
37. Joan Segarra (R. Jaén).
38. Esteve Amell (independent).
39. Pere Gonzàlez (independent).
40. Josep Carles (C. N. M.).
41. Jaume Tarradelles (C. N. A.), primer de veterans.
42. Miquel Abellan (Batalló Caçadors de Barcelona).
43. Manuel Ballester (indep.).
44. Josep Brugada (ídem).
45. Agustí Comes (Torpeder n. 6).
46. C. Collado (independent).
47. M. Rodríguez de la Fuente (independent).
48. Joan Sànchez (C. N. B.).
49. Gaspar Company (independent).
50. Benet E. Fita (Torpeder n. 17).
51. Jaume Ballester (independent).
52. Antoni Bayarri (ídem).
53. Joaquim Simon (A. Naval).
54. Joaquim Vidal (independent).
55. Narcís Ibàñez (ídem).
56. Isidre Vicente (Ateneu E. P.).
57. Agustí Marquès (independent).
58. Agustí Zaragoza (C. N. A.).
59. artí Boada (Aeronàutica N.).
60. Antoni Villar (R. Alcàntara).
61. Emili Sauter (C. N. Sallent).
62. Gaspar Pasqual (A. Naval).
63. Rodolf Gonzàlez (independent).
64. Manuel Lechs (Olímpic Club).
65. Ricard Rovira (Vuitè lleuger).
66. Carles Costa (P. C. de M.).
67. Josep Ponç (independent).
68. Delfí Morell (ídem.).
69. Oscar Duran (A. N.).
70. Enric Albert (Ateneu E. P.).
71. Joan Domènech (independent).
72. Udo Zernocke (ídem).
73. Moisés Morros (ídem).
74. Jaume Soler (ídem).
75. Carles Botana (ídem).

Fins a 202.

CLASSIFICACIONS ESPECIALS

"Trofeu Duran": Club Natació Atlètic, 23 nedadors classificats.

Categoria Seniors: Ramon Artigues, Club Natació Atlètic.

Categoria Juniors: Francesc Bernal, Club Natació Atlètic.

Categories infantils i debutants: Joan Mateu, Club Natació Atlètic.

Categoria veterans: Jaume Tarradelles, Club Natació Atlètic.

Categoria militars: Armand Domingo, Regiment infanteria de Jaén.

Categoria mariners: Josep Sanç, Aeronàutica Naval.

Classificació per equips de cinc nedadors: Club Natació Atlètic, 1, 7, 8, 10 i 11.

Classificació per equips militars de tres nedadors:

Primer: Regiment Infanteria de Jaén, 174 punts.

Segon. Vuitè Regiment d'Artilleria Lleugera, 227 punts.

Tercer: Batalló de Caçadors de Barcelona, 261 punts.

Quart: Regiment d'Infanteria d'Alcàntara, 271 punts.

Cinquè: Quart Regiment de Sapadors Minadors, 510 punts.

Sisè: Regiment d'infanteria de Vergara, 563 punts.

Classificació femenina: Senyoreta Maria Martínez, independent.

PILOTA BASCA

ELS PARTITS D'INAUGURACIO DE TEMPORADA DEL CLUB BASCONIA

ELS DE DIUMENGE

Dels partits juagts diumenge al matí, excel·lí el jugat a mà, per les parelles Aparicio R.-Labeaga, vermells i Aparicio L.-Pinet, blaus. Es registraren cinc punts igualats, el darrer a 24, i es decantà la victòria pels blaus per la mínima diferència.

Els primers d'eixir a la canxa foren M. Hernàndez-Agelet, vermells i Boldú-Ródenas, amb color contrari, els quals amb finalitat foren batuts pels blaus, per 15 a 40.

Viladomiu-P. Escudero, vermells i Vicent-Orozco, blaus, jugaren el segon partit a cistella. Sense grans emocions i després de nou igualades guanyaren els primers per 40 a 28.

El darrer partit jugat a cistella per Berrondo-Steegmann, vermells contra Cuchy-Amat, blaus, oferia la novetat de debutar Berrondo a primera categoria. Cal consignar que se'n sortí ben airós i a no ésser per un excés de cobdícia el seu joc hauria lluït més.

En la victòria que per 40 a 35 obtingueren damunt els seus companys, hi tingué una bona part la seva actuació, admirablement secundada per Steegmann. En les rengleres blaves, regular Cuchy, i Amat pecà de manca d'entrenament.

ELS D'AHIR

Primer partit a cistella. Prada-Crous, vermells, han guanyat, en un partit mancat d'interès, a Frigola-Martínez, blaus, per 40 a 35.

Segon partit a mà, A. Larrea-Almela, vermells han sucumbit ràpidament, sota la pressió de la parella blava Giralt-Roca, per 15 a 25 punts. El tercer partit, a cistella, també se l'han emportat amb facilitat, els blaus, Giménez-Arís, que s'han apuntat el punt 40 quan els seus contraris, Patau-Cuchy, eren al 26.

Darrerament han jugat Balet-Lizarraga, vermells i E. Bo-Solozabal, blaus. Els dos saguers són professionals. Després d'una lluita força pilotejada i durant la qual s'ha vist alguna jugada bonica, els blaus han sortit vencedors per 40 a 35.

FRONTO PRINCIPAL PALACE
(Professionals)

La nit del dissabte s'encararen en el frontó Principal Palace Careaga i Amoroto, lluint faixa vermella, i Juaristi II i Egurrola, enfaixats de blau. Ambdós davanters tingueren la sortida del quadro 9.

Hom pogué apreciar, de bell començament una gran harmonia en la parella vermella, ensems que la desgràcia perseguia el davanter blau, afavorit amb el vot del clau d'intel·ligents.

Malgrat el bell joc desenvolupat per Marian Egurrola, no aconseguí el seu company la seguretat necessària les vegades que hagué d'entrar. Aquesta fou la causa que l'encontre assenyalés ininterrompudament un domini vermell i acabés amb la victòria d'aquest color per 40 a 35.

La partida final anà a càrrec dels vermells Zurutuza i Orbea, i els blaus Ansotey i Egui. Venceren els primers per set punts.

Anit jugaren Gàrate i Berrondo, vermells, contra Irigoyen III i Uriarte, amb divisa blava. El quadro de sortida fou el 9.

Partit durament disputat en el transcurs del qual es marcaren tretze igualades. Les dues parelles van dur a terme un joc força regular subratllat pels aplaudiments del públic. En mig d'una gran expectació en l'igual a 35 Pes-

¡Sí....! però el TALBOT és millor

AUBURN EL VOSTRE PROXIM COTXE
Gerent: A. SUBIRANA. — Casp, 33.

BASCULES ARQUES PER A CABALS
PIBERNAT
Parlament, 9 i 11 - BARCELONA

¡Sí....! però el TALBOT és millor

Cobrament de rebuts
Revistes, Periòdics i Societats
F. Prats — Comtal, 32, 1.er, 1.a

¡Sí....! però el TALBOT és millor

¡Sí....! però el TALBOT és millor

OLIS MINERALS D'ALTA QUALITAT PER AUTOMOBILS, MOTORS I MAQUINARIA GENERAL
C. Rosell Casamitjana — Ronda de Sant Pere, 21 — Telèf. 1878 S. P.

ran Irigoyen, en un desesperat esforç, aconseguí els dos darrers punts pel grup blau.

A continuació Sagarreta i Orbea, vermells, foren batuts per Guruceaga i Ibarra, que anaven de blau, per 40 a 37. Cal fer constar la brillant actuació del saguer blau que, ultra castigar contínuament la bala, va tornar dues pilotes de rebot dificilíssimes, premiades amb una justa ovació. Si sempre el jove Ibarra sortís a la canxa amb la dosi de voluntat d'anit, indubtablement que esdevindria ben aviat un pilotari dels que triomfen.

GACETA DEPORTIVA

Surt els dilluns (extraordinari), al vespre, i els dimecres i dissabtes, els matins

Venda d'exemplars: 20 i 10 cèntims, respectivament

Subscripció per trimestres:

Barcelona (capital)	Ptes.	4'50
Resta d'Espanya	"	5'—
Amèrica i Portugal	"	7'—
Estranger (resta)	"	14'—

Empresa Editora: Publicaciones Gráficas, S. A.

Redacció i Administració: Plaça de Catalunya, 9, segon

BARCELONA

C I C L I S M E

LA PROVA PER AL CAMPIONAT DEL POBLE NOU ES GUANYADA PER E. VENDRELL J. JULIA, CAMPIO

La persistent pluja caiguda diumenge al matí, desllueí completament l'èxit que segurament hauria obtingut el campionat ciclista del Poble Nou. Sols acudiren al lloc de sortida 48 homes del gran nombre n'hi havia d'inscrits, i tan malament estaven les carreteres, que només se'n classificaren vint-i-set.

Com hom ja havia anunciat amb anterioritat, la sortida fou donada per Marian Cañardo, que escoltà una ovació més del públic que acudí al lloc on la cursa començava. Després del tret que donà Cañardo, tots els corredors sortiren en compacte escamot del carrer de Pere IV cap a Santa Coloma de Gramanet, Mollet, Caldes de Montbuy, Sabadell, Castellà, Terrassa, Rubí, Sant Cugat, Sardanyola, Montcada, Sant Adrià i Poble Nou, amb un total de recorregut de 115 quilòmetres.

Malgrat l'estat no molt transitable de les carreteres, el tren emprat en la llarga cursa fou dur, i a causa d'això l'escamot capdavanter ben aviat es veié força reduït. El neòfit Josep Julià, amb un tren fantàstic, es rellevà gairebé tota la cursa en el comandament de l'escamot amb el vencedor Vendrell, que sols deixà el capdavant en els penosos moments de les rebentades, que, per cert, li sovintejaden potser massa. Encara, a Castellà, on hi havia el control de signatura, Vendrell sofrí una avaria al pedal, incidència que aprofitaren els altres per a escapar a un tren endimoniat. Malgrat això, però, el que més tard havia d'arribar en primer lloc a la fita, atrapà els fugitius al cap de pocs quilòmetres, i des d'allí ja no es mogué del primer escamot, al qual va vèncer a l'sprint.

L'ordre d'arribada fou:

1. Eduard Vendrell, 115 quilòmetres, en 3 h. 22 m.
2. Francesc Gómez, en 3 h. 23 m. i 45 s.
3. Josep Julià, en 3 h. 26 m. (campió del Poble Nou).
4. Joan Espinet, en 3 h. 26 m. 1-5.
5. S. Gargallo, en 3 h. 26 m. 2-5.
6. A. Castillo, en 3 h. 27 m. 15 s.

Fins a vint-i-set que se'n classificaren.

B A S K E T - B A L L

BARCELONA, 17 — EUROPA, 7

Diumenge al matí es jugà, al camp del "Sol d'abaix", un encontre amistós entre els segons del C. D. Europa format per Bonet, Planes, Gómez (M.), Gómez (A.) i Avellanet, contra els d'igual categoria del F. C. Barcelona, Bursot, Sureda, Font, Deola i Rossell, va sortir vencedor aquest darrer, per 12 punts a 7 que va obtenir l'Europa. Marcaren, Deola Rossel i Font 4 punts cadascú, pels blaugrana, i Avellanet 5 i Bonet 2 pels blancs.

Acabat aquest partit, a les onze va començar-ne un altre entre els primers equips dels mateixos clubs, que s'arrenglearen així: Bursot, Alberich, Rossell, Armadà i Picola pel F. C. Barcelona, i Bonet, Planes, Escanet, Gómez (A) i Palom pel C. D. Europa.

El triomf fou també pel F. C. Barcelona per 17 punts a 7 que marcaren els europeus. Picola i Rossell 4 cadascú i Armadà 9 pels propietaris del camp, i Escanet 2, Gómez 2 i Palom 3 pels visitants, foren els autors de l'escore.

A les nou del matí, i a les ordres del jugador del primer equip barcelonista Armadà, va tenir lloc el primer partit del programa com a entrenament del nou equip infantil que ha fundat el F. C. Barcelona que s'enfrontà amb elements del tercer i segon del mateix club. Es va fer càrrec, la concurrència bastant nombrosa, per cert, que va presenciar els dits partits, dels progressos que fan els petits jugadors.

Componien els tercers (mallot blau): Sureda, Riu, Rossell, Cases i Boixader, i pels infantils, Carbonell, Lanau, Borrel, Fontseré (F) i Pàmies.

Pel diumenge vinent dia 30, i en el mateix camp del "Sol d'abaix", ens anuncien dos grans partits entre el Laietà actual campió de Catalunya, i el F. C. Barcelona.

A T L E T I S M E

LA CURSA DE L'A. D. TELEFONICA

Diumenge, a les onze del matí, malgrat el temps no molt segur, el president de l'entitat organitzadora de la cursa donà la sortida a noranta sis neòfits que es presentaren. Això sol constituïa un èxit afalagador que no saberen continuar a l'hora de l'arribada pels "embroglios" que varen haver. Es indispensable, indubtablement, algun desencert que evidenciaren els novells organitzadors, però el que no és tan dispensable és que no se sàpiga prendre l'arribada i menys encara en una cursa de neòfits.

El recorregut de la cursa era:

Sortida del carrer de les Corts, davant la Central Telefònica Automàtica de les Arenes, seguint per aquesta via fins a l'automàtica del Clot, situada davant la plaça Monumental, derivant a la plaça de les Glòries Catalanes vers el carrer de Ribes, Arc del Triomf i meta d'arribada, installada en el Saló de Sant Joan.

Mauri, el vencedor, evidencia un magnífic entrenament i un perfecte estil, que sens dubte l'ha de portar, si no s'espatlla, a llocs més elevats que no a vèncer en curses de neòfits.

Per equips vencé l'entitat organitzadora, cosa que era de preveure pel gran nombre de participants que presentà.

La classificació general, quelcom incerta, pel bullit que més amunt hem assenyalat, fou:

Primer: Mauri, de l'A. D. Telefònica.

Segon, Emli Tries, de la comarca de Bages.

Tercer: X. X.

Quart: Víctor Romero, del R. D. Espanyol.

Cinquè: Esteve Cornelin, independent.

Sisè: Joan López, independent.

Setè: Pere Torres, de la comarca de Bages.

Vuitè: Gerard Cuts, independent.

Novè: Josep Blai, independent.

Desè: Romero, independent.

Onzè: Lluís Ramos, independent.

Dotzè: Josep Merlo, del Foment A. Molins de Rei.

Tretzè: Enric Ruiz, del C. D. Europa.

Catorzè: Joan Rodríguez, independent.

Quinzè: Josep Bosque, independent.

Setzè: Joan Font, del C. D. Telefònica.

Disetè: Badia, de la comarca de Bages.

Divuitè: Francesc Carbó, independent.

Dinovè: Joan Llanà, del C. D. Telefònica.

Vintè: Manuel Miquel, de l'A. D. Telefònica.

Fins a vuitanta corredors que arribaren a la fita.

E X C U R S I O N I S M E

UNA PROVA DE RESISTENCIA DE LA S. E. DE L'ORFEO BARCELONES

Diumenge passat la S. E. de l'Orfeó Barcelonès efectuà una excursió familiar al Castell de l'Aramprunyà, durant el curs de la qual tingué lloc una petita prova de resistència per a escalar el cim en la qual es disputaven una copa i dues medalles d'argent donatiu de la Secció. Resultaren vencedors els socis J. Ferràndiz, L. Salvat i M. Sesé. També s'efectuà una prova de parelles mixtes sobre un recorregut de quatre quilòmetres, en la qual resultà vencedora la parella Catarina Soteres i Rafel Català.

La festa de la Mercè

Amb tot esplendor va celebrar-se ahir la festa de la Mercè, Patrona d'aquesta ciutat. La barriada de la basílica tenia l'aspecte de les grans solemnitats. Totes les cases tenien domassos als balcons. A dos quarts de vuit del matí se celebrà a la basílica la missa de Comunió. Fou executada la missa gregoriana "Fonts Bonitatis", i féu la plàtica el reverend P. Pere Blanc. Centenars de fidels s'atançaren a rebre la comunió.

A les deu començà l'ofici solemne. La basílica estava esplèndidament il·luminada i engarlanada. Oficià, de pontifical el bisbe doctor Miralles, assistit del xantre, dels canonges doctor Vilaseca i Tejedor i dels beneficiats de la Mercè doctors Macià Llorenç i Marian Soler i Marc.

La capella de Música, que dirigeix el mestre Millet, executà la missa de Ludovic Bonnin. Féu el panegíric de Nostra Dona de la Mercè el ja citat P. Blanc. En el presbiteri prengueren seient les autoritats.

La Junta d'Obra, integrada per l'ecònom doctor Baroné i els senyors Porcar, Ferret, Boix i Esquiol, ocupava els primers llocs en el creuer, al peu del presbiteri.

Els fidels ocupaven el temple en la seva totalitat, i amb això es denotava la gran devoció que els barcelonins senten per la patrona.

A les dotze acabà l'ofici, i seguidament es cantaren els goigs de la Patrona de Barcelona i començà el besamans, que iniciaren les autoritats. Una nombrosa concurrència de fidels retè honor a la Verge de la Mercè.

Al servei de la Patrona es trobaven les cambreres senyores de Porcar, de Ferret i de Ventós, marquesa de Saguier, vídua de Vilumara i senyoreta de Conill, amb les dues recentment nomenades, comtessa de Vilardaga i senyora Maria Ferrer d'Albó, a les quals el doctor Miralles, en senzilla cerimònia, lliurà la medalla ensenya de l'honrós càrrec.

A les cinc de la tarda sortí de la Basílica de la Mercè la tradicional processó del Roser, que fou lluïdíssima i presenciada per una gran gentada.

Ultra les festes celebrades a la basílica de la Mercè, se celebraren actes en diversos temples de la ciutat. A l'església del Bon Succés se celebrà ofici solemne. Oficià el prior dels Carmelites Descalços. També se celebrà una missa a la capella de la diputació, que digué el prior de Sant Jordi, doctor Antoni Berenguer, prevere. Hi assistiren alguns diputats.

LA VIDA RELIGIOSA

Sants d'avui. — Sant Cleofàs, màrtir, i Sant Dalmau Moner, fill de Santa Coloma de Farnés, i Santa Aurèlia, verge i màrtir.

Quaranta hores.—Avui: Reial Capella del Palau (Ataulf, 4), de les vuit del matí a les sis de la tarda.

Comunió reparadora.—Avui: església de Sant Vicents de Paül.

Cort de Maria.—Avui, Nostra Dona de Betlem, a la seva església, o a Sant Felip Neri.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de Nostra Dona de la Mercè.

A honor dels marins italians

Diumenge, a les deu del matí, va tenir efecte a la capella italiana dels sords-muts, l'anunciada missa de difunts, en sufragi de les ànimes de l'aviador Del Prete i dels tripulants del submarí "F.-14".

Presidiren la cerimònia l'almirall Ettore Rota, el vice-cònsol senyor Andreoli, el president del Torino F. C., el de la "Casa degli Italiani" de Barcelona, i l'agregat naval de l'Ambaixada.

Assistiren a l'acte una nodrida representació de les tripulacions dels creuers italians "Pisa" i "Ferruccio", ancorats al port, i gairebé tota la colònia italiana de Barcelona.

Acabat l'acte, l'almirall Rota i tots els presents, anaren a la Casa dels Italians, on l'almirall collocà una corona de flors naturals al monument alçat en memòria dels morts de la gran guerra. Es pronunciaren discursos patriòtics i es donaren visques a Itàlia i a Espanya.

* * *

Diumenge, a les nou, se celebrà al saló de festes del Casino de Sant Sebastià el banquet ofert pel cònsol i la colònia italiana de Barcelona als mariners de llur país.

A aquest banquet van assistir, més a més dels que l'oferiren i d'aquells a què anava dedicat, les autoritats de Barcelona.

Als postres es pronunciaren discursos de mutu afecte i simpatia entre tots dos països i llurs respectius sobirans.

Després del banquet, tots els assistents anaren a la Casa de la Ciutat, on escoltaren un concert de la Banda Municipal. Més tard visitaren el Palau de la Generalitat, acompanyats pel comte de Montseny.

* * *

Aquest matí, a dos quarts de dues, a l'Hotel Colom, l'Ajuntament oferirà un banquet als marins italians.

Acabat l'acte, els invitats visitaran l'Exposició Internacional de Barcelona.

L'EXHAUSTEUR

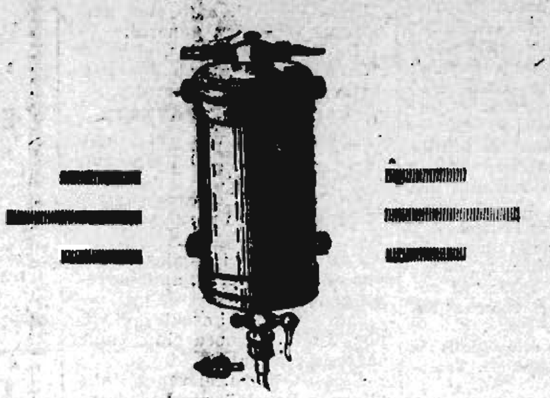

Es el millor elevador de benzina que és coneix, i mitjançant el seu ús tindreu sempre la seguretat que el vostre motor estarà sempre alimentat amb una regularitat extraordinària

Es fabrica en tres tamanys diferents que permeten que és pugui adaptar sobre qualsevol cotxe

Demaneu detalls i referències sense compromís als representants exclusius

SOCIETAT GENERAL D'APLICACIONS INDUSTRIALS

RAMBLA DE CATALUNYA, 45

TELEFON 1657 A i 12.201

Govern Civil

EL DIA DEL GOVERNADOR

El governador ahir va assistir als actes religiosos celebrats a l'església de la Mercè i després anà a l'Ajuntament a la inauguració de l'escala d'honor, i a la tarda anà a Sant Joan Despí.

MULTA

El governador ha imposat una penyora de 200 pessetes a l'empresa del teatre Nou, per haver acabat la funció després de l'hora reglamentària.

LA CATASTROFE DEL TEATRE NOVETATS, DE MADRID

El governador ha tramès el següent telegrama al ministre de la Governació:

"Ruego V. E. reciba y manifieste Gobierno S. M. más sentido pésame nombre entidades afectas a este Gobierno civil y en el mío propio, por terrible catástrofe teatro Novedades. Salúdale."

TELEGRAMA DEL CAP DEL GOVERN I CONTESTA DE L'ALCALDE

L'alcalde va rebre ahir el següent telegrama:

"En este solemne día de fiesta de la Santa Patrona de la ciudad, dedico a todos los barceloneses un cariñoso recuerdo. — Primo de Rivera."

Aquest telegrama fou contestat amb el que segueix:

"Cábeme el honor de expresarle en nombre de Barcelona y de su Ayuntamiento el más sentido reconocimiento por el cariñoso recuerdo que V. E. dirige en este día a los barceloneses con motivo de la fiesta de Santa Patrona, a la cual rogamos interceda cerca del Altísimo para que continúe dispensándole por muchos años su divina gracia para la mayor gloria de nuestra querida España. Con la mayor efusión le saluda Barón de Viver, alcalde."

Col·legi de Sant Jordi

Casp, 43, pral.

Primer en la seva classe

Fundat per *En Francesc Fios i Calcat*

Direcció: ANTONI PARRAMON I TUTAU

Professorat competent

Pàrvuls, Preparatori, Elemental, Primari superior

Demaneu prospectes detallats

S'aturà indecís i es preguntà si calia anar endavant o tornar endarrera. Tot d'una un xoc terrible el tirà per terra.

En aquell mateix moment l'esclat d'una gran foguerada l'illuminà, i un soroll de tro i un xiulet eixordador esclataren a les seves orelles i xocaven l'un i l'altre. Quan Pere es revingué es trobà assegut a terra i apuntalat amb les mans. El caixó prop del qual havia arribat no existia. Per damunt l'herba només es veien trossos de fusta, pintada de verd, socarrimats i estelles enceses; un cavall, passant per damunt de les restes de lliteres, s'apartava i un altre jeia a terra com ell i exhalava un renill penetrant.

Cap a les deu ja s'havien endut una vintena d'homes de la bateria, dos canons havien estat destruïts, i les bales tirades de lluny, botent i xiulant, queien molt sovint damunt la bateria.

—Ei, granada! — cridà un soldat a un obús que s'acostava tot xiulant. Passa de llarg! Au, cap a la infanteria! — afegí un altre amb una gran riallada en observar que la granada els havia passat pel damunt i queia als rengles de les tropes de cobertura.

—I donca, que el coneixes? — cridà un soldat a un pagès que s'inclinà sota un obús que li passava pel damunt.

Alguns soldats s'agrupaven prop de la muralla i miraven què passava allà al davant.

—Han tret la línia, ho veus? S'han girat — deia un altre mostrant l'espai enllà de les muralles.

—Quan sabràs l'ofici? — cridà un caporal vell. Han passat darrera; doncs això vol dir que a darrera hi ha feina.

I el caporal, agafant un soldat per l'espatlla, li atzivà una puntada de peu.

Esclatà una gran riallada.

—Al cinquè canó! — cridaren d'un costat.

—Siguem-hi tots, companys! Vinga, sirguem! — cridaven alegrement els que substituïen el canó.

—Amb una mica més pren la gorra del "senyor!" — exclamà el plaga de la cara vermella, tot ensenyant les dents i assenyalant a Pere.

—Eh, poca traça! — digué amb to de retret a la mala punteria de la bala, que tocà una roda i la cama d'un home.

—Ei! guineus! — deia un altre, tot designant els milicians, que s'ajupien i entraven a la bateria per endur-se'n els ferits. —¿No us agrada aquest farro? Ei, corbs! — cridaven els milicians, aturats davant del soldat a qui la bala se li havia endut la cama. —¡Es veu que no els agrada aquesta feina! — deien burlant-se'n dels pagesos.

Pere observava que després de cada bala, després de cada baixa, l'animació general era més viva.

Com un núvol tempestuós que s'acosta, els llamps d'un foc amagat, que creixien, s'inflamaven sovint, es mostraven cada vegada més vius en els rostres de tots aquells homes.

Pere no mirava endavant cap al camp de batalla, ni li interes-

[illegible]. S. F.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA, 344'8 m.

11'00: Nota meteorològica radiotelegrafiada per a les línies aèries.

12'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

13'30: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El Trio Ibèria interpretarà: Los voluntarios" (pas doble), G. Giménez; "The Guasa mark" (xotis), de Gravina-Fandiño; "Cuando volveràn las golondrinas" (...), A. Lázaro; "Gigantes y cabezudos" (selecció), Caballero; "Claveles de España" (ball andalús), A. Bódalo: "Nenita" (tango), S. Volart; "Reims" (one-step), E. Gimeno. Alternant amb discos de gramola.

14'45: Tancament de l'estació.

17'30: Obertura de l'estació. El Sextet Ràdio interpretarà: "Loca bacanal" (one-step), A. Vidal: "El clàssico mantón" (xotis), A. Rincon; "Escuchame" (tango), P. Polito.

18'00: Cotitzacions dels medcats internacionals i canvi de valors. Tancament de la Borsa.

18'10: Radiotelefonia femenina. Modes, per la senyoreta Pompadour. Temes útils, per la senyoreta Georgette (totes dues de l'Institut de Cultura de la Dona). Aqueits treballs seran llegits per la senyoreta Balaguer.

18'30: El Sextet Ràdio interpretarà: "A Melilla!" (marxa espanyola), P. Bisfort; "Proserpine" (selecció), Saint-Saens-Mouton; "Serenata", J. F. Pacheco; "Revelation" (vals), E. Fuster.

19'00: Tancament de l'estació.

20'30: Classe pràctica de sistema Morse per a alumnes operadors radiotelegrafistes.

21'00: Cotitzacions de monedes i valors. Darreres notícies. Tancament del Borsí de la tarda.

21'05: La setmana còmica. Revista en vers, escrita i recitada pel primer actor Joaquim Montero.

21'15: L'Orquestra de l'estació interpretarà: "La estocà de la tarde" (pas doble), J. Vives; "Charmant" (vals lent), Cl. Worsley; "Senza cura" (polca per a clarinet), R. Wollsted-Haensch; "El barberillo de Lavapies" (selecció), F. A. Barbieri.

21'45: Divulgació de les obres de Shakespeare: "Timàn de Atenas", tragèdia en cinc actes, novellada per Ramon Portusach.

22'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Tancament de mercats.

22'05: La tiple Tereseta Idel i el tenor Jaume Morell interpretaran: "La vicaría" (duo), Tarrés; "El duo de la Africana" (duo), Caballero; "Marina" (duo acte tercer), Arrieta; "Las gavilanes" (duo acte tercer), Guerrero.

22'35: Recital de piano de música catalana pel concertista Antoni Marquès: "Cançó de muntanya", J. Pahissa; "Fent camí", J. Pahissa; "Esglai", A. Grau; "Plany", A. Grau; "Preludi a la font", A. Marquès; "Preludi al vent", A. Marquès.

23'00: Tancament de l'estació.

RADIO CATALANA, 277'8 m.

21'00: Butlletí meteorològic de Catalunya. Pronòstic del temps. Cotitzacions de la Borsa de Barcelona. Sants del dia. Crònica d'art, esports i modes.

Crònica cinematogràfica per un redactor especial.

Acte de concert: Doloretes Duran, cançonetista; Fulgenci Gutiérrez, barítou; Joaquim Constans, violinista; Orquestra Ràdio Catalana.

El programa serà executat per l'ordre següent:

Per l'Orquestra: "L'Argenés" (marxa), Monestés; "La gruta de Fingal" (obertura), Mendelssohn.

Programa de la senyoreta Duran: "Eso, no!", Camprubí; "Ay, Fermín!", Camprubí; "Muñeco hechicero", Visauli; "Por qué huyes?", Visauli; "Patrip, patrap", Camprubí.

Per l'Orquestra: "La bruja" (fantasia), Chapí.

Programa del senyor Constans: "Berceuse Slave", Neruda; "Serenade", D'Ambrosio; "Melodia", Gluck; "Czardas", Monti.

Per l'Orquestra: "La bayadera" (fantasia), Kalmann.

Programa del senyor Gutiérrez: "La tempestad", Chapí; "La provinciana", Jovés; "María Sol", Guerrero; "El guitarrico", P. Soriano; "La de los ojos azules", Padilla.

Per l'Orquestra: "Alegretto de la vuitena simfonia", Beethoven; "El gato montés" (pas doble), Penella.

24'00: Tancament de l'estació.

EL MOVIMENT MARITIM

VAIXELLS ENTRATS

De Gijon, el vapor "Valentín Ruiz Senén", amb carbó mineral.

De Londres, Anvers i Gibraltar, el vapor anglès "Calderón", amb càrrega general.

De Palma, el vapor correu "Mallorca", amb 230 passatgers i càrrega general.

D'Avilés, el vapor "M. Arnús", amb carbó mineral.

De Sete i Palamós, el vapor "Treixas I", amb càrrega general.

De Roses, el vapor "Ancio...", amb càrrega general.

De València, el vapor "J. J. Sister", amb 743 passatgers i càrrega general.

De Bremen i Anvers, el vapor alemany "Pluto", amb càrrega general i quatre passatgers, de trànsit.

De Nova Orleans i escales, el vapor nòrdamericà "Cardonia", amb càrrega general.

De Montreal i Oran, el vapor japonès "Ryufuku Maru", amb blat.

De Mahó i Alcúdia, el vapor correu "Mahón", amb 40 passatgers i càrrega general.

De Ferrol i escales, el vapor "Peris Valero", amb cinc passatgers i càrrega general.

De Bilbao i escales, el vapor "Cabo Blanco", amb dos passatgers i càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS

Cap a València, el vapor "J. J. Sister", amb passatge i càrrega general.

Cap a Palma, el vapor correu "Mallorca", amb passatge i càrrega general.

Cap a Bilbao i escales, el vapor "Cabo Cervera", amb càrrega general.

Cap a Gènova i escales, el vapor italià "Boccaccio", amb càrrega general.

Cap a Gènova, el vapor italià "Franca Fassio", amb passatge i càrrega general.

Cap a Alacant, el vapor "Delfin", amb passatge i càrrega general.

Cap a Alcúdia i Mahó, el vapor correu "Rey Jaime II", amb passatge i càrrega general.

ELS TRIBUNALS

INGRESSA A LA PRESO UN ESTAFADOR, DETINGUT A LA FRONTERA

Procedent de la frontera, on fou detingut, va ingressar a la presó Marian Barbasan Gil, autor de l'estafa comesa a una casa de comerç en la qual el detingut prestava serveis.

Instrueix sumari el Jutjat de l'Audiència.

UN ROBATORI

Quan passava pel carrer del Bruch Rufina Carreres se li acostaren dos individus, i mentre un d'ells li posava un mocador impregnat d'una substància estupefaent a la cara l'altre li robà el portamonedes, on portava 53 pessetes i uns rosaris.

MORT UN INDIVIDU A L'HOSPITAL CLINIC

A l'Hospital Clínic va morir un home que greument lesionat ingressà en aquell benèfic establiment, procedent del Dispensari del carrer del Roser.

No ha estat identificat.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Revisió: J. Cascante contra M. Blasco.

Sala segona.—Major quantia: Ramon Boix contra Miquel Hibor.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Un oral per furt contra Miquel Mariño.

Secció segona.—Un oral per corrupció de menors, contra Isabel López.

Dos orals per robatori, contra Joaquim Boldú i Antoni Masot.

Secció tercera.—Quatre orals per furt, contra Francesc Otero, Antoni Orriols, Adela Aulèstia i Àngel Saco.

Secció quarta.—Un oral per estafa, contra Josep Ladrón de Guevara.

Gotes Mares Sulfuroses de Bar

La medicació sulfurosa a domicili

///

Mitjà el més econòmic, actiu i racional d'administrar el sofre: Superior a totes les aigües minerals sulfuroses naturals i a tots els productes similars

///

Demani's als centres d'específics i farmàcies ben assortides

ELS ESPECTACLES

:-: TEATRES :-:

Teatre Català NOVETATS

INAUGURACIO, DISSABTE, 29

2 ESTRENES, 2

LA TIA D'AMERICA

3 actes de comèdia, de Carles Soldevila

ELS ANALFABETS

2 actes de Santiago Rusiñyol

Llegiu el magne repartiment de les dues comèdies. Llistes de companyia, a l'Administració.

Diumenge, a dos quarts de quatre: a riure, a riure, amb la famosa comèdia **LA LLUCIA I LA RAMONETA**, a les 5'30 i nit, **LA TIA D'AMERICA I ELS ANALFABETS**.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE COMIC

Direcció artística: MANUEL SUGRANYES

Aquesta nit, a les deu.

66

representació de la grandiosa revista

POCKER

l'espectacle dels quadros meravellosos de les escenes divertides i de les dones belles. 150 artistes, 150.

Butaques a 5 ptes. Seients numerats, a 2.

Demà, nit, la revista de l'èxit, **POCKER**

TEATRE BARCELONA

Companyia de comèdia

Mellà-Cibrián

Avui, dimarts. **Benefici de Pepeta Mellà.** Tarda, a un quart de sis: La comèdia en tres actes, dels germans Quintero,

MALVALOCA

Nit, a un quart d'onze: La comèdia en tres actes, de Carles Arniches,

LA CHICA DEL GATO

Demà, dimecres, tarda, **La chica del gato.** Nit, **Malvaloca.** — Dijous, ESTRENA de **Al escampío.**

PIANOS Chassaigne FRERES

més de 30.000 en ús

Casa fundada en 1804

AUTOPIANO

MODEL 1928

Darrer perfeccionament de la casa [illegible] ... en rotlles 25 a 5 pessetes

Pianos de cordes creuades al comptat, terminis i lloguer. Pianos d'ocasió :-: Harmoniums

43 CLARIS, 43

TEATRE VICTORIA

Companyia de sarsuela

Direcció: A. Fernández

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Vermut Popular. Butaca, 1 pesseta: **EL SEÑOR JOAQUIN; LA VARA DE ALCALDE;** presentació de l'eminent tiple lleugera **Júlia Garcia** i el barítón **Josep Lledós, LA ALSACIANA.** Nit, a tres quarts de deu, segona sortida de la tiple Júlia Garcia, **LA ALSACIANA,** i l'obra del dia, **SANGRE DE REYES.**

TIVOLI

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dimarts, tarda, a les cinc. Nit, a les deu

EXIT SENSE PRECEDENTS de l'ESPECTACLE CINEMATOGRAFIC MES GRAN DEL MON

BEN-HUR

Protagonista: **RAMON NOVARRO**

Nombrosa orquestra dirigida pel mestre **ROTRES-VILA**

Demà i tots els dies: **BEN-HUR**

Es despatxen localitats numerades per a totes les sessions anunciades

TEATRE NOVETATS

Darreres funcions de la Companyia de Varietats

DARWIN - RICHIARDI

Avui, nit, a un quart d'onze, exitàs enorme de l'extraordinari màgic de la màxima rapidesa, **RICHIARDI,** amb les seves meravelloses illusions: **La calavera de Raffles,** UN VIAJE EN PERU, LA MUJER RELAMPAGO, per Miss Rina i Richiardi. Mai s'ha vist. Ovacions a diari. LUCIA LA BELLA, reina de la dansa i de la formosura. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 MUÑECOS DE RICHIARDI, escenes còmiques de ventrilòquia. DARWIN, el sense rival creador de belleses femenines: DARWIN ovacionat en els seus tangos argentins i les seves cançons incaiques del Perú. Espectacle d'art, de luxe i de bellesa. Demà, NIT, GRANS PROGRAMES, per DARWIN-RICHIARDI. Dijous, tarda i nit: Comiat de tan celebrats artistes. Preu popular. Es despatxa a Comptaduria

OLYMPIA

CIRC EQUESTRE

L'ESPECTACLE MUNDIAL

AVUI, DIMARTS, NIT, A LES DEU quart dia dels únics set de contracte de la meravella

DINAPHONE

l'orquestra sense músics i sense instruments

EXIT SORPRENENT!!

Completen el programa: YETOS; PARY-REREZ; MISS FILLIS; 6 FREDIANI; ADOLFO; MISS REGINA; GERMANS DIAZ; WOLKER; DIAVOLO. Demà, dimecres, nit, i dijous, tarda: Primera matinée infantil. Nit, COMIAT de l'invent del segle

DINAPHONE

Divendres: Debut sensacional: STEENS. Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE APOLO

Companyia lírica de **TOMAS ROS**

Demà, dimarts, tarda, popular. Butaques a 2 Ptes. **POCA PENA,** per Rafelet Díaz, i a petició del públic, que es quedà sense localitats el dissabte i el diumenge, darrera de l'òpera **MARINA.** Ovacions delirants al seu quartet ideal Clareta Panach, Antoni Marquès, Manuel F. Carbonell i Ignasi Cornadó. Demà, dimecres, comiat de la companyia. Tarda: **La del soto del parral.** Nit: **En las naranjas.** Divendres, debut de la companyia de l'eminent barítou FRANCESC CABALLE

TEATRE COMIC

Gran cafè del TEATRE COMIC

Direcció: MANUEL SUGRAÑES

Havent-se fet càrrec del cafè l'Empresa del Teatre Còmic, dintre poc

REOBERTURA

del GRAN CAFE DEL TEATRE COMIC

Grans millores. Excellent servei. Magnífica orquestrina

:-: CINEMES :-:

TRIOMF, MARINA I NOU

Avui, dimarts: **Bajo la màscara del placer, La victoria de Rayo, El rei de los clowns, Un crimen a media noche.**

RIALTO

Rosselló (entre Passeig de Gràcia i Rambla de Catalunya)

El vostre Cinema, senyoreta

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu: **REVISTA GAUMONT.** Estrena de la sentimental pellícula dramàtica

MARGOT

basada en la cèlebre novella d'Alfred Musset. Estrena de la preciosa comèdia de la Warner Bros

¿POR QUE NO TE CASAS? subiimement interpretada per la protagonista de Ben-Hur, **May Mac Avoy** i **Conrad Nagel**

ARISTOCRÀTICS KURSAAL I SALÓ CATALUNYA

Orquestres: JOVER i TORRENTS

Els predilectes de famílies distingides

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu, EXTRAORDINARI PROGRAMA

EL GALAN IRRESISTIBLE

Superjoia Universal. La més divertida producció de Norman Kerry, acompanyat de les bellíssimes Gertrude Astor i Mirtle Steiman.

MUY CONFIDENCIAL

Superproducció Fox. Magistral interpretació de Madge Bellamy, Patrick Cunning i Mary Duncan. Completen el programa: **MAS VALE MAÑA QUE FUERZA** finíssima comèdia còmica, i **ALICIA JUEGA AL GOLF** (Dibuixos animats). Demà, dimecres: **El galán irresistible i Muy confidencial.** Dijous, estrenes: **LOS TRES PAPAS,** superproducció de la First National, i **Rosa la Revoltosa.**

CAPITOL CINEMA

PARADIS DE LA CINEMATOGRAFIA : ORQUESTRINA SURE

Avui, dimarts, insuperable programa: **RECLUTAS BOMBEROS,** graciosa i interessant comèdia de la Paramount Films, interpretada magistralment pels notables artistes Wallace Beery i Raimond Hatton; l'extraordinària producció de les "Seleccions Gran Luxor Verdaguer" **UNO PARA TODOS,** per la parella d'asos" Dolors del Río i Lloyd Hugues; **Un momento de apuro,** còmica, i **Loco de amor,** dibuixos, pel gat Feliu.—Demà, dimecres, **Reclutas bomberos** i **Uno para todos.**—Dijous, estrenes: **Sangre escocesa,** per Lilian Gish i Norma Kerry, i **En alas del amor,** per Patsy Ruth Miller.

Cinemes Select i Mundial

Salmeron, 175 :: Salmeron, 27

Selectes orquestrines

Avui: **Revista; LA BATALLA DEL SIGLO; EN NOMBRE DEL AMOR,** i **CAMBIO DE ESPOSAS,** per l'únic Raymond Griffith.

MONUMENTAL, COMTAL, PEDRO, WALKYRIA, EXCELSIOR, IRIS PARK

Avui, dimarts, sempre programes escollits. L'emocionant superproducció **EL REY DE LOS CLOWNS,** colossal interpretació del famós pallasso Grock; l'extraordinària comèdia dramàtica **AMOR Y GUERRA,** per Jetta Goudal; la finíssima comèdia policíaca **SUSANA LA DETECTIVE; A CAZA DE INDIOS,** còmica; i **ALICIA, AYUDANTE DE CUPIDO** (Dibuixos animats). Dijous, grans estrenes: **EL REY DE LA PRADERA; NEGOCIOS ARRIESGADOS; La Rosa del mundo; Haciendo cine,** i **Noticiario Fox n. 23**

CINEMA PARIS

Avinguda Portal de l'Àngel, 11 i 13

TELEFON 14544

Orquestres Granados - Fusellas

Preferència, 1'00 :: General, 0'60

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a dos quarts de deu. Programa: **Noticiario Fox;** la interessant pellícula **MARGOT,** per Gina Palerme i Genica Missirio; la preciosa comèdia **¿POR QUÉ NO TE CASAS?,** per May Mac Avoy i Conrad Nagel, i la còmica **Reporter fotogràfico.** Aviat, estrena de la colossal pellícula, **SIERVOS**

DIANA - ARGENTINA BOHEMIA - ROYAL

Avui, dimarts, grandiós programa: la sentimental superproducció dramàtica **SIMONA,** per Lucienne Legrand; la colossal comèdia dramàtica de gran interès, **LAS PERLAS DEL PECADO,** genial interpretació de la ingènua estrella Sirley Mason; la comèdia **LA TORTUELA.** La cinta còmica **Un vol de Lindberg** i **Magazine Metro Revista.** Dijous, estrenes: **SUEÑO DE AMOR, PRISIONEROS DE LA NIEVE; LA ACROBATA; POR COJER UNA MONA** i **Mochales de un pájaro**

VISITEU LA CASA Vda. BAQUÉ

ARTICLES PER A COL·LEGIALS - PLOMERS, RASPALLS, ESPONGES I CAMUSSES

8, Arcs, 8

FONDA SIMON

MENJARS A LA CATALANA

SALO PER A BANQUETS

ESPARTERIA, 6 - VIDRIERIA, 12

Telèfon 1378 A.

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA

Creient-la Incurable

Recorren a les antiques i segures Especialitats Paradell Assalt 28

Obra nova

LLUIS CAPDEVILA

BARCELONA, COR DE CATALUNYA

Un volum de més de 200 planes 4 ptes.

De venda a la Llibreria Antoni López, Rambla del Mig, núm. 20, i a totes les bones llibreries i quioscos.

Petits Anuncis Classificats

VENDES

CAIXES cabals usades, tot acer, de 150 pessetes. Mallorca, número 125, interior.

COMPRES

Compro llibres i revistes

Música. J. Oliva, Quintana, 2 botiga.

LLOGUERS

Despatxos

per a llogar a la Pl. de Catalunya, n. 3, primer, des de ptes. 90 a 175, amb telèfon groom i ascensor. Raó: Pl. Catalunya, 3, primer, de 7 a 8 del vespre.

DIVERSOS

Malalties dels bronquis

Metge especialista DOMENECH I ROURA, Corts Catalanes, número 616.

MALALTIES DE LA PELL

Vies urinàries. Defectes sexuals. 606-914. Anàlisi de sang. Ferré Pijoan, metge especialista. Rbla. Canaletes 11, 1er.

Cèdules - Passaports - Passatges

Documents de tota mena

Càrrecs públics :-: Tel. 17726

19-Porta Ferrissa-16

RADIO

SIGUEU PRACTICS!...

i aprofiteu l'ocasió que us ofereix LA RADIO INDUSTRIE BELGE, 85 Rue de Fiennes - Brusselles (Bèlgica), que a partir de 267 pessetes pot enviar-vos una magnífica installació completa i fins avui desconeguda que us permetrà entendre clarament els concerts de tot el món.

Escriviu-nos demanant-nos catàlegs.

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72

Telèfon A. 50..

Fàbrica: Carrer Benavent prop de la Travessera de Sants

BARCELONA

sava res del que hi passava. Estava absorbit completament en la contemplació d'aquells focs que cada vegada brillaven més i que (ell bé ho sentia) també s'inflamaven en la seva ànima.

A les deu, els soldats d'infanteria que estaven davant de la bateria, entre les bardisses i a la vora del Kamenka, reculaTen. De la bateria estant se'ls veia córrer endavant i endarrera, transportant els ferits damunt de fusells, disposats en forma de baiard. Un general, amb el seu seguici, pujà dalt la fortificació; parlava amb un coronel. Tot mirant severament a Pere, baixà després d'haver ordenat a les tropes d'infanteria que hi havia darrera la bateri aque s'ajaguessin per evitar més fàcilment les bales. Després d'això, en els rengles d'infanteria de la dreta de la bateria se sentiren crits de comandament i redobles de tambor i es veié avançar la infanteria en formació. Pere mirava per damunt de la muralla. Un militar li cridava l'atenció particularment: era un oficial que, pàllid, jove, marxava a reculons, amb l'espasa abaixada i tot girant-se amb inquietud.

Els rengles d'infanteria es feien fonedissos entre el fum. Se'n sentien els crits prolongats i les descàrregues freqüents dels fusells. Al cap d'uns quants minuts es tragueren una quantitat de ferits i de lliteres. A la bateria els obusos començaven a caure molt més seguits. Alguns soldats jeien a terra. Al voltant dels canons, els soldats maniobraven amb més animació. Ningú ja no es recordava de Pere. Dues o tres vegades li van fer un crit d'indignació perquè destorvava el pas.

L'oficial superior, amb la cara arrugada, anava a grans gambades d'un canó a l'altre. L'oficial, jove i petit, que encara s'havia tornat més vermell, dirigia els soldats amb més rigorosa exactitud. Els soldats es passaven les càrregues i feien la feina amb un valor admirable. Quan caminaven ho feien a saltirons, com moguts per ressorts invisibles.

S'acostava un núvol de tempesta i aquell foc, l'increment del qual Pere seguia amb atenció, brillava en tots els rostres. Pere es trobava al costat de l'oficial superior. L'oficial jove se li dirigia corrent, amb la mà a la visera.

—Tinc l'honor d'anunciar-vos, senyor coronel, que no queden sinó vuit càrregues. Maneu que continuï el foc?

—Metralla!—cridà sense tornar-li resposta l'oficial superior, que mirava enllà de la muralla.

De sobte esdevingué alguna cosa: el petit oficial va fer un ai! i doblegant-se caigué a terra com un ocell ferit al vol.

Als ulls de Pere tot es tornà estrany, vague i ombrívol.

Els obusos xiulaven un darrera l'altre i queien damunt la muralla, damunt dels soldats i dels canons. Pere, que una estona abans no sentia aquell xiulet, ara era l'única cosa que percebia. De la banda de la bateria de la dreta, amb un crit d'hurra! els soldats corrien, i segons semblà a Pere, no anaven endavant, sinó que corrien a reculons.

Un obús tocà el cantell de la muralla, davant mateix d'on era Pere i n'arrencà molta terra; una bala negra li passà per davant dels ulls i en aquell moment caigué alguna cosa.

Els milicians, que anaven a entrar a la bateria, se'n tornaren endarrera corrent.

—Metralla a tots els canons!—cridà l'oficial.

El caporal corregué cap a l'oficial superior i amb un xiuxiueig d'esglai (igual que un maitre d'hotel que durant el dinar informa l'hoteler que s'ha acabat el vi que demanen) li digué que no hi havia més càrregues.

—Lladres! Què fan, doncs?—cridà l'oficial girant-se a Pere—. La cara de l'oficial estava arborada i amarada de suor, els ulls enfonsats li brillaven.

—Corre a les reserves, porta els caixons!—cridà al soldat tot donant una mirada d'irritació a Pere.

—Ja hi aniré jo—digué Pere.

Sense tornar-li resposta l'oficial començà a anar d'una banda a l'altra a grans passes.

—No tiris... espera't!—cridà.

El soldat que havia rebut l'ordre d'anar a buscar les càrregues topà amb Pere.

—Ei, senyor! Hi fas nosa!—li digué, i emprengué la baixada corrent.

Pere es posà a córrer darrera d'ell, fent una marrada per no passar per allà on havia caigut el jove oficial.

Un obús, un altre, un altre, li passaven pel damunt i li queien al davant, al costat, al darrera. Pere corria cap avall: "¿On vaig ara?"—es digué de sobte, ja extenuat, prop dels caixons verds.